

МІНІСТЭРСТВА АДУКАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БРЭСЦКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ПЕДАГАГІЧНЫ ІНСТЫТУТ ім. А.С. ПУШКІНА

Л.В. ЛЕВАНЦЭВІЧ

Атлас гаворак
Бярозаўскага раёна
Брэсцкай вобласці.
Марфалогія.

Вучэбны дапаможнік па курсу
"Беларуская дыялекталогія"
для студэнтаў спецыяльнасці 02.19
"Беларуская мова і літаратура"

Брэст 1994

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь
Брэсцкі дзяржаўны педагагічны Інстытут

Л. В. ЛЕВАНЦЭВІЧ

АТЛАС ГАВОРАК БЯРОЗАЎСКАГА РАЁНА
БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ. МАРФАЛОГІЯ

Вучэбны дапаможнік па курсу "Беларуская
дыялекталогія" для студэнтаў спецыяльнасці
02.19 "Беларуская мова і літаратура"

Брэст, 1994

Рэдактар: старшы навуковы супрацоўнік Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Акадэміі навук Беларусі, кандыдат філалагічных навук Ф.Д.Клімчук

Рэцэнзенты: кандыдат філалагічных навук дацэнт кафедры беларускага мовазнаўства Брэсцкага педінстытута М.М.Аляхновіч; старшы навуковы супрацоўнік Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа Акадэміі навук Беларусі, кандыдат філалагічных навук М.Н.Крыўко

Леванцэвіч Л.В.: Атлас гаворак Бярозаўскага раёна Брэсцкай вобласці. Марфалогія: Дапаможнік па курсу "Беларуская дыялекталогія" для студэнтаў спецыяльнасці "Беларуская мова і літаратура". — БрДзПІ

Дапаможнік з'яўляецца працягам атласа па фанетыцы. Закартаграфаваны матэрыял з 83 населеных пунктаў адлюстроўвае асноўныя марфалагічныя асаблівасці гаворак Бярозаўскага і памежных раёнаў Брэсцкай вобласці.

ЗМЕСТ

Праграма Атласа гаворак Бярозаўскага раёна і наваколляў..6	
Адказы на "Праграму Атласа гаворак Бярозаўскага раёна і наваколляў".....8	
Спіс абследаваных населеных пунктаў.....23	
Дадатковыя пункты абследавання па кароткай праграме.....24	
Алфавітны паказчык абследаваных пунктаў.....25	
Карта 1. Тэрыторыя "Атласа гаворак Бярозаўскага раёна і наваколляў. Фанетыка" на карце-схеме паўднёва-заходняй Беларусі.....27	
Карта 2. Бярозаўскі раён і наваколлі.....28	
Карта 3. Групы гаворак Бярозаўскага раёна і наваколляў...29	
Марфалагічныя карты:	
1. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку жаночага роду I скланення у творным склоне.....30	
2. Канчаткі назоніка мыш у творным склоне.....31	
3. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку жаночага роду у месным склоне.....32	
4. Канчаткі назонікаў міска, страху у месным склоне адзіночнага ліку.....33	
5. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку жаночага роду I скланення з асновай на шыпячы у месным склоне.....34	
6. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку жаночага роду I скланення з асновай на заднеязычны у месным склоне..35	
7. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку мужчынскага роду II скланення з мяккай асновай у творным склоне.....36	
8. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку мужчынскага роду II скланення з мяккай асновай у месным склоне.....37	
9. Канчаткі назонікаў двору у месным склоне адзіночнага ліку.....38	
10. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку мужчынскага роду II скланення з цвёрдай асновай у месным склоне.....39	
11. Канчаткі назонікаў адзіночнага ліку мужчынскага роду II скланення у месным склоне.....40	
12. Канчаткі назонікаў множнага ліку жаночага роду I скланення у родным склоне.....41	
13. Канчаткі назонікаў хлопца, палеца у родным склоне множнага ліку.....42	

14. Канчаткі назоўніка вішня ў давальным склоне множнага ліку.....	43
15. Канчаткі назоўнікаў множнага ліку мужчынскага роду II скланення ў давальным склоне.....	44
16. Канчаткі назоўніка людзі ў месным склоне множнага ліку.....	45
17. Формы назоўніка яйцо ў творным склоне адзіночнага ліку.....	46
18. Націскны канчатак прыметнікаў жаночага роду адзіночнага ліку ў назоўным склоне.....	47
19. Ненаціскны канчатак прыметнікаў жаночага роду адзіночнага ліку ў назоўным склоне.....	48
20. Націскны канчатак прыметнікаў мужчынскага роду адзіночнага ліку ў назоўным склоне.....	49
21. Ненаціскны канчатак прыметнікаў мужчынскага роду адзіночнага ліку ў назоўным склоне.....	50
22. Націскны канчатак прыметнікаў ніякага роду адзіночнага ліку ў назоўным склоне.....	51
23. Ненаціскны канчатак прыметнікаў ніякага роду адзіночнага ліку ў назоўным склоне.....	52
24. Ненаціскны канчатак прыметнікаў жаночага роду адзіночнага ліку ў месным склоне.....	53
25. Націскны канчатак прыметніка маладая ў месным склоне адзіночнага ліку.....	54
26. Ненаціскны канчатак прыметнікаў мужчынскага роду адзіночнага ліку ў месным склоне.....	55
27. Простая форма вышэйшай ступені параўнання прыметніка дарагі.....	56
28. Простая форма вышэйшай ступені параўнання прыметнікаў салодкі, кароткі.....	57
29. Формы назоўнага склону множнага ліку азначальнага займенніка ўсе.....	58
30. Формы роднага склону адзіночнага ліку жаночага роду прыналежаўшых займеннікаў мая, твая, свая.....	59
31. Формы творнага склону адзіночнага ліку жаночага роду прыналежаўшых займеннікаў мая, твая, свая.....	60
32. Формы інфінітыва з асновай на галосны.....	61
33. Формы інфінітыва з асновай на зычны.....	62

34.	Формы зваротных дзеясловау у інфінітыве.....	63
35.	Формы інфінітыва пасвіць.....	64
36.	Формы інфінітыва расказваць.....	65
37.	Формы дзеясловау I спражэння з асновай на /г/,/к/,/х/ у першай асобе адзіночнага ліку.....	66
38.	Формы дзеясловау насіць, прасіць у першай асобе адзіночнага ліку.....	67
39.	Формы дзеясловау заплаціць, укараціць у першай асобе адзіночнага ліку.....	68
40.	Формы дзеяслова хадзіць у першай асобе адзіночнага ліку....	69
41.	Формы дзеясловау II спражэння у першай асобе адзіночнага ліку.....	70
42.	Формы зваротных дзеясловау у першай асобе адзіночнага ліку цяперашняга часу.....	71
43.	Формы дзеясловау II спражэння 3-й асобы адзіночнага ліку..	72
44.	Формы зваротнага дзеяслова смяяцца у 3-й асобе адзіночнага ліку.....	73
45.	Формы дзеясловау II спражэння у 3-й асобе множнага ліку...	74
46.	Формы зваротных дзеясловау у прошлым часе адзіночнага ліку.	75
47.	Формы прошлага часу дзеяслова быць.....	76
48.	Формы будучага простага часу дзеяслова рабіць.....	77
49.	Формы дзеяслова абгароджваць у загадным ладзе адзіночнага і множнага ліку.....	78
50.	Формы дзеясловау умоунага ладу адзіночнага ліку.....	79
51.	Формы дзеяпрыметніка згорнуты.....	80
52.	Ужыванне роднага або вінавальнага склонуу неадзудулёных назоўнікау мужчынскага роду у спалучэннях тыпу знайшоу грыб -- знайшоу грыба.....	81

ПРАГРАМА

Атласа гаворак Бярозаускага
раёна і наваколля

1. Як у Вас гавораць?

58. няма сярпа, няма сёрпа...
59. канём, рублём, яйцом, нажом; конём, рублём, яйцём, ножём...
60. а/ на лугу, на стагу, у кажуху; на лугові, на стогові, у кожу-
хові; на луговы, на стоговы, у кожуховы; на лузі, на стозі,
у кожусі...
- б/ на ваку, на быку, на брату; на вовкові, на быкові, на бра-
тові; на вовку, на бычку...
61. у лесе, у носе, на вёзе, на лузе, на дварэ, на пні; у лісі,
у носі, на возі, на лузі, на дворы, на пні; у носовы, на возо-
вы, на луговы, на пнёвы...
62. спяноў, вадоў, мяжоў, зямлёў; спяноў, вадоў, мяжоў, зямлёў;
стынёў, водёў, мяжэў, зымнёў...
63. мышу, мышыю, мышоў, мышэў, мыш'ю...
64. на мяжы, у дзяжы; на мяжэ, у дзяжэ...
65. на рупэ, на назэ, на лузэ; на рупці, на нозі, на лузі; на ру-
кэ, на ногэ, на дугэ...
66. у місцы, у хаце, на лапаце, на ране, на страсэ, на жабе, на ры-
бе; у місці, у хаті, на лопаті, на рані, на стрысі, на жабі,
на рыбі...
67. няма хлёпцаў, пяць пальцаў; няма хлёпціў, пяць пальціў; няма
хлёпчыў, пяць пальчыў...
68. дзеўкі, хусткі; дывкэ, хусткэ...
69. вішням, каплям; вішнем, каплем...
70. хат, сцен; хатэй, сценэй; хатэй, сценэй...
71. коням, людзям; конюм, людюм...
72. на людзях, на людях...
73. дзікі, добры, новы, хароны; дзікі, добры, новы, хороны...
74. малаці, стары, малы; моладзі, стары, малы...
75. нова, добра; нова, добра...
76. маладая, старэй; моладэ, старэ...
77. новае, салодкае, харошае; нова, солодке, хороша...
78. маладэ, старэ; моладэ, старэ; моладэ, старэ...
79. з маладоў, з маладой, з маладэй, з моладэў...
80. у новай, белаі, харошай; у новуй, білуй, хорошуй...

81. у но́вѣм, бе́лым, чырво́ным; у но́вому, бе́лому, чырво́ному; у но́вѹм, бі́лѹм, чырво́нѹм...
82. дарагі, каро́ткі, салоткі; дорожэйшы, короце́йшы, солодзе́йшы; дорощчы, солощчы, корощчы...
83. завялікі, зашырокі, задоўгі; вылнкаваты, шыроковаты, довгова́ты...
84. мы, мо...
85. вы, вітэ, вытэ...
86. усе́, все, усі́, всы, усіе́...
87. у маёй, тваёй, сваёй; у мае́, твае́, свае́; у моёй, твоёй, своёй; у ма́йі, тва́йі, сва́йі...
88. маю́, тваю́; моёю, твоёю...
89. ходзіць, рабіць, спяць; ходзіці, рабіці, спяці; ході́ці, рабі́ці, спя́ці; ходьты, робыты, спяты...
90. пайсці, знайсці, заграбсці; пойты, найти, загрыбсці...
91. умыва́цца, бра́цца, рабі́цца, зва́цца; умыва́цца, бра́цца, рабі́цца, зва́цца; умыва́цца, бра́цца, рабі́цца, зва́цца...
92. напі́ўся, умну́ся, плаці́лася, рабі́лася; напі́ўся, умну́ся, плаці́лося, рабі́лося; напі́ўс, умну́с, плаці́лос, рабі́лос...
93. расказваць, расказа́ваць, расказва́ты...
94. па́свіць, па́свыты, па́сты...
95. пяку́, сяку́, стрыгу́, уцяку́; пичу́, січу́, стрыжу́, утычу́...
96. хацку́, нашчу́, прашчу́, заплачу́, укарачу́; хо́цц, но́сц, про́сц, запла́тц, укоро́тц...
97. куплю́, лаўлю́, раблю́; куп'ю́, лов'ю́, роб'ю́...
98. баю́сь, купаю́сь; бою́ся, купаю́ся; бою́са, купаю́са...
99. ходзіць, рабіць; ходьты, робыты; ходзі́т, рабі́т...
100. ідзе́, нясе́; ідзе́ць, нясе́ць...
101. смяе́цца, сміе́цца, смяе́цца...
102. ходзяць, косяць, носяць, кормяць; ходят, косят, носят, кормят; ходзя́ть, кося́ть, нося́ть, кормля́ць...
103. быў, была, было́, былі; быв, була, балó, бу́лы...
104. бу́ду рабіць; рабі́цьму, рабі́ціму, робы́цьму...
105. абгароджывай, абгароджывайце; обгоро́жуй, обгоро́жуйце...
106. абгароджываў бы, прыгладжываў бы; обгоро́дывав бы, прыгладжывав бы...
107. згорне́ны, згорнуты...
108. на дрóвы, у дрóвы, за дрыва́мі...
109. ісці на ваду, ісці за вадо́й...
110. знайшо́ў грыб, нашо́ў гриба́...

Адказы на
"Праграму Атласа гаворак Бярозаўскага
раёна і наваколлію"

Пытанне 58

няма сярпа 2-4; сярпа I; сярпа 43, 44; сярпа 36, 38, 40, 41, 45, 50-54, 57-62; 64-73, 75-83; сярпа 5-35, 37, 39, 42, 46-49, 55, 56, 63, 74.

Пытанне 59

канём I-4; конём 5, 6, 8, 9, 12-16, 18, 21, 23-26, 28-31, 37, 39, 42-44, 46-48, 51, 52, 54-63, 66, 67; конём 7, 10, 11, 17, 19, 20, 22, 27, 32-36, 38, 40, 41, 45, 50, 53, 68-83; конём 64, 65;

нажом I-4; ножом 66, 67; ножом 5-7, 9, 12, 14-16, 18, 19, 27, 32-36, 38, 40-42, 45, 46, 48-50, 53, 71, 73-76, 78, 80-83; ножом 8, 10, 11, 13, 17, 20-26, 28-31, 37, 39, 43, 44, 47, 51, 52, 54-65, 68-70, 72, 77, 79;

рублём I-4, 7, 10, 11, 17, 19, 22, 27, 32-36, 38, 40, 41, 45, 49, 50, 53, 68-76, 78, 80-83; рублём 5, 6, 8, 9, 12-16, 18, 20, 21, 23-26, 28-31, 37, 39, 42-44, 46-48, 51, 52, 54-64, 66, 67; рублём 65, 77, 79;

яйцом I-4, 7, 12, 14-16, 18, 19, 27, 34-36, 40, 41; яйцом II, 47; яйцом 32, 33, 53, 68, 71, 73-76, 78, 80-83; яйцом 42, 45, 50, 63-67, 69, 70, 72, 77, 79; яйцом 5, 6, 8, 9, 10, 13, 17, 20-26, 28-31, 37-39, 44, 46, 48, 51, 52, 54-62.

Пытанне 60

на лу́зе 3, 4, 34, 35, 38; лу́гу 2; лу́гу 5-7, 9-17, 19, 21, 23-27, 36, 39, 40, 41, 44, 46, 49, 55, 56, 63-67, 69-72, 77-79; лу́гові 8, 18, 37, 43; лу́гова 80-83; лу́гови 28, 32, 33, 48, 53, 68, 73-76;

на стагú 1, 2; стагú 3, 4, 17; стагú 5-7, 10-16, 21, 23-27, 39-41, 44, 46, 48, 55, 56, 64, 65, 79; стаго́ве 19; стаго́ві 9, 18, 37, 43; стаго́ви 28, 32, 33, 53, 68, 73, 75, 76; стаго́ва 80-83; стагú́ві 45; ста́зе 34, 35, 38, 49; ста́зі 8, 20, 22, 29-31, 36, 42, 47, 50-52, 54, 57-60, 66, 67, 71; стагú́́вы 61, 62, 69, 70, 72, 74, 78; стагú́ 63, 77;

у какухú I-4, 48; кокухú 5, 6, 10, 20, 39, 46, 49; коку́се 7,

12, 14-16, 17, 19, 21, 25, 34, 35, 44; кожусі 8, 13, 22, 27, 29-33, 36, 38, 40-42, 47, 51-63; кожусы 65, 79; кожухові 9, 18, 37, 43; кожуховы 10, 23, 24, 26, 27, 50, 64, 66-74, 77, 78; кожуховэ 80-83; кожуховы 75, 76;
 на ваку 2-4, 7; вауцэ I; вовкэві 45; вовкові 13, 17, 22, 29-31, 34-39, 42, 47; вовковэ 80-83; вовковы 40, 41, 51-63, 66, 67, 68, 73-76, 78; вовеку 12, 14-16, 18, 19, 44, 46, 49, 50, 64, 65, 69, 70-72, 77; вовкэві 43; воукёвы II, 23, 24, 26-28, 32, 33; воуку 5, 6, 8, 10, 20, 21, 25, 48;
 на быку I-4, 7, 10, 12, 14-21, 25, 34, 35, 44, 49, 64, 65, 79, 71; быку 5, 6, 8; быкові 13, 29-31, 36-39; быковы II, 23, 24, 26-28, 40, 41, 53, 60, 63; быкэві 43; бычкэві 45; бычкові 22, 42, 47; бычковы 33, 48, 51, 52, 57-59, 61, 62, 66-70, 72-76, 78; бычку 46, 50, 55, 56, 77;
 на брату 5-8, 10, 17, 19, 21, 44, 65, 71, 79; браті 12, 14-16, 22, 50; братові 13, 18, 20, 29-31, 34-39, 42, 45, 47; братовы II, 23-28, 32, 33, 40, 41, 46, 48, 49, 51-64, 66-70, 72-78; братовэ 80-83; братэві 43; браце I-4.

Пытанне 61

у лесе 2-4, 12, 14-16, 44; лэсі I, 34, 35, 47; лэсовы 48, 49; лэсы 46, 78; лгэсі 5-11, 13, 17-19, 20, 22, 29-31; лгэсы 21, 23-27; лісе 40, 41; лісі 32, 33, 36-39, 42, 43, 45, 51, 52, 54, 58-60, 73; лісы 28, 50, 53, 55-57, 61-72, 74-77; лісэ 80-83;
 у носі I, 5-10, 13, 17, 20, 29-39, 42, 43, 45, 47, 51, 52, 54, 58-60, 73, 80-83; носе 2-4, 12, 14-16, 19, 40, 41, 44; носові 18; носовы 28, 50, 49, 53, 64, 66, 67, 78; носы II, 21-27, 46, 48, 55-57, 61-63, 65, 68-72, 74-77, 79;
 на возе 2-4, 12, 14-16, 19, 40, 41, 44; возі I, 5-10, 13, 20, 28, 29-39, 42, 43, 45, 47, 51, 52, 54, 58-80, 73; возэві 17, 18; возёвы 46, 48, 49, 55, 56, 78; возы II, 21-27, 50, 53, 57, 61, 62-72, 74-77, 79; возэ 80-83;
 на дварэ I-4; дворі 19, 55, 56, 65-68, 79; дворні II, 17, 21, 22, 27, 28, 32, 33, 36-54, 58-63; 69-78, 80-83; дворэ 5-10, 12-16, 18, 20, 23-26, 29-31, 34, 35;
 на пні I-4; пне 6, 7, 9, 10, 12, 14-16, 23-26, 29-31, 34, 35; пнёві 8; пнёві 20, пнёвы 32, 33, 46, 48, 49, 53, 77, 78; пні II, 13, 17, 19, 21, 22, 27, 28, 36-45, 47, 50-52, 54-76, 79, 80-83; пнёві 18; пню 5.

Пытанне 62

сцяно́й I, 3, 4, 40, 41; сцяно́ю 2; сцено́ю 37; стіно́ю 22, 38, 42-45, 63; стыно́ю 36, 39, 50-62, 64-83; стэно́ю 5-21, 23-35, 46-49;

мяжо́й I, 3, 4; мяжо́ю 2; межо́ю 43, 44, 49; міжо́ю 37; мыкёю 65, 79; мыжо́ю 36, 38, 39, 42, 50-59, 61, 62, 64, 66-78, 80-83; мыжо́й 40, 41; мыкёю 45, 60; ма́жою 5-10, 12-34, 46-48, 63; вадо́й I, 3, 4; вадо́ю 2; водо́й 40, 41; водо́ю 5-39, 42-83; зямлё́й I, 3, 4; зямлё́ю 2; зымлё́ю 45; зымлё́ю 50-52, 54, 58, 59, 61, 62, 64, 68, 75-78, 80, 82, 83; зымне́ю 36, 39, 42, 55-57, 60, 65, 79; зымне́й 40, 41; зымне́ю 53, 66, 67, 69-74, 81; зем-лё́ю 5-28, 43, 44, 46; земне́ю 29-35, 37, 47-49, 63.

Пытанне 63

мыш́цу 2-5, 7, 12-17, 21, 22, 34, 35, 44, 49, 64-67, 79; мышо́ю 10, 23-27, 29-31, 36-42, 45, 69, 70, 72; мышы́ю 53, 55, 56, 75-77; мышэ́ю 6, 8, 9, 18, 20, 28, 32, 33, 43, 46-48, 50-52, 54, 57-62, 68, 73, 74, 78; мыш'ю I, II, 19, 71; ма́ш'ю 80-83.

Пытанне 64

на мякы́ 2-4, 49; межы́ 39; межэ́ 19; мыкы́ 64-67, 79, 83; мыкы́ 36, 38, 40-42, 45, 50-62, 68-78, 80-82; ма́ж' і́ 23-26; ма́жы́ 5-18, 20-22, 27, 28, 32, 33-35, 43, 44, 46-48, 63; ма́жэ́ 29-31, 37; мякэ́ I; у дзякы́ 2-4; дыжы́ 42, 45, 63; дыкы́ 64-67, 79, 83; дыкы́ 36, 38, 40, 41, 50-62, 68-78, 80-82; да́ж' і́ 23-26; да́жы́ 5-18, 20, 21, 27, 28, 32, 33-35, 39, 43, 44, 46-48; да́жэ́ 19, 29-31, 37; дыкы́ 22, 49; дзякы́ I.

Пытанне 65

на руцэ́ I, 2, 5, 8, 9, II, 13, 17, 19, 20, 23-26, 29-32, 34, 35; рукэ́ 3, 4, 10, 12, 14-16, 18, 21; руцэ́ 44; руці́ 22, 36-43, 47, 55-57, 64, 65, 75-77, 79, 80-83; руці́ 45, 61-63, 66, 67, 78; руці́ 27, 28, 33, 46, 50-54, 58-60, 68, 73, 74; руці́ 69-72; руцэ́ 6, 7, 49; на назэ́ I, 2; нарэ́ 3, 4; ногэ́ 10, 12, 14-16, 18, 21; носэ́ 5-9, 11, 13, 17, 19, 20, 23-26, 29-31, 34, 35, 44, 49; носі́ 22, 27, 28, 32, 33, 36-43, 46-48, 50-83; на дузэ́ I, 2, 5-9, 11, 13, 17, 19, 20, 23-26, 29-31, 34, 35,

44, 49; дугé 3, 4, 10, 12, 14-16, 18, 21; дузі́ 22, 27, 28, 32, 33, 36-43, 45-48, 50-83.

Пытанне 66

у місцы I-10, 13, 17, 19, 20, 21, 23-27, 29-31, 34, 35, 37; міске 12, 14-17; місце 44; місці 18, 38, 39; місе 40, 41; місці 22, 28, 42, 43, 45, 50, 55-57, 61, 62, 66, 67, 73; місцы II, 32, 33, 36, 46-49, 51-54, 58-60, 63-65, 68-72, 74-79; мэскэ 80-83;

ха́це 2-4, 9, 10, 17-19; ха́те 34, 35, 44, 49; ха́ті 12, 14-16, 21, 22, 32, 33, 36-43, 45, 47, 48, 51, 52, 54, 57-62; ха́ты 11, 23-28, 46, 50, 53, 55, 56, 63-79; ха́тэ 80-83; ха́ці 1, 5-8, 13, 20, 29-31;

на ра́не 2, 9, 10, 12, 12-16, 18, 20, 34, 35, 44, 49; ра́ні 1, 3-8, 13, 17, 19, 21, 22, 29-33, 36-43, 45, 47, 51, 52, 54, 57-60, 73; ра́ны II, 23-28, 46, 48, 50, 53, 55, 56, 61-72, 74-79; ра́нэ 80-83;

лапа́це I-4; лопáте 12, 12-16, 34, 35, 44, 49; лопáті 21, 22, 32, 33, 36-43, 45, 47, 51, 52, 54, 57-60, 73; лопáты II, 23-28, 46, 48, 50, 53, 55, 56, 61-72, 74-79; лопáтэ 80-83; лопáці 5-8, 13, 20, 29-31;

на стра́се I, 2; страхé 3, 4, 17-19, 49; стрі́сі 64, 66, 67; стрі́сы 65, 79; стрóсі 80-83; стрі́се 44; стрі́сі 13, 20-22, 32, 33, 36-43, 45-48, 50-63, 68-78; стрэ́се 5, 7, 12, 14-16, 29-31, 34, 35; стрэ́сі 6, 8, 9-11, 23-28;

на жа́бе 2-4, 9, 10, 12, 14-16, 18, 34, 35, 44, 48; жа́бі I, 5-8, II, 13, 17, 20-26, 29-33, 36-43, 45, 47, 51, 52, 54, 57-62, 73, 77; жа́бы 27, 28, 46, 50, 53, 55, 56, 63, 64, 66-72, 74-76; жа́бэ 80-83; жа́бы 65, 79; жа́бі 19;

на ры́бе 2-4, 10, 12, 14-16, 20, 21, 34, 35, 44, 49; ры́бі I, 5-9, 13, 17-19, 22, 32, 33, 36-43, 45, 47, 51, 52, 54, 57-59, 73; ры́біні 29-31, 60; ры́бы II, 23-28, 46, 48, 50, 55, 56, 63-72, 74-79; ры́быні 53, 61, 62; рэ́бэ 80-83.

Пытанне 67

няма хлонцау I, 2; хлонців 43, 47, 64, 66, 67, 73; хлонцов 25, 27, 34, 35, 39-41, 44-46, 48, 49; хлонцоў 3-11, 17-21, 29-31; хлонцув 28, 32, 33, 37, 38; 42, 50-52, 54, 58, 59, 65, 79; хлонцуу 22, 36, 53; хлончыы 57, 60-63, 68-72, 74; хлонцыу 13, 23, 24, 26; хлонцэф 12, 14-16; хлонцов 55, 56, 75-78, 80-83;

пальцау 1-4; пальців 43, 47, 64, 65, 73, 79; пальцов 25, 27, 34, 35, 39-41, 44-46, 48, 49; пальцоу II, 17-20; пальцув 28, 32, 33, 37, 38, 42, 50-54, 58, 59, 65, 79; пальцуу 22, 36; пальцыв 57, 60-63, 68-72, 74; пальцыу 13, 23, 24, 26; пальцэв 12, 14-16; пальцэв 55, 56, 75-78, 80-83; пальцоу 5-10, 29-31.

Пытанне 68

дэўкі 5; дэўкі 68, 71, 75-78; дэўкі 13, 20, 25; дівкі 44, 45, 73; дівкі 63; діўкі 22; дівчата 38, 42, 43; дывкі 36, 50-54, 58-62; дывкі 37, 39-41, 55-57, 64-67, 74, 79; дывкэ 80-83; дывчата 69, 70, 72; дэўкі 12, 14-16, 46, 48, 49; дэўкі 27; дэвчата 33-35, 47; дэўкі 6-11, 17-19, 23, 24, 26, 28-31; дэўкі 1-4; хусткі 1-26, 28-38, 42-54, 58-62, 68-73, 75-78; хусткі 27, 39, 40, 41, 55-57, 63-67, 74, 79; хусткэ 80-83.

Пытанне 69

вішням 1-4; вішням 5-21, 23-26, 29-35; вишнем 80-83; вишням 22, 27, 28, 36-79; капллям 1-79; капллем 80-83.

Пытанне 70

хат 2-5, 12, 14-16, 20, 22, 25, 32, 33, 36, 49, 53, 64, 65, 77, 79; хатай 80-83; хатау I; хатэй 6-11, 13, 17, 18, 21, 23, 24, 26-31, 34, 35, 37-44, 46-48, 50-52, 54-63, 66-76, 78, 79; сцен 2-5, 8, 9, 20; стен 12, 14-16, 25, 27, 34, 35, 39, 51, 52, 54, 58, 59, 64; стéнок 19, стéнэй 11, 23, 24, 26, 28, 68; стін 22, 32, 33, 36, 53, 55, 56, 65-67, 75-77, 79; стінэй 33, 37-44, 63, 69-70, 72, 73, 75, 78; стынай 80-83; стынэй 17, 46, 48, 50, 57, 60-62, 71, 74; стэнэй 21, 29-31, 47; сценау I; сцéнок 18; сцéнэй 6, 7, 10, 13.

Пытанне 71

ко́нлям 1-16, 18-52, 54, 58, 59, 73; ко́нлом 17, 53, 55-57, 60-62, 64-72, 74-83; людзя́м 1-6, 8, 9, 10, 20, 29-31; людзо́м 53, 55-57, 60-72, 74-83; людя́м 7, 11, 12-19, 21-28, 32-52, 54, 58, 59, 73.

Пытанне 72

на людзя́х 1-8, 10, 20; людю́х 13, 42, 57, 60-72, 74-83; людя́х

50-52, 54, 58, 59; людях 9, 11, 12, 14-19, 21-41, 43-49, 53, 55, 56, 73.

Пытанне 73

дзікі 1-10, 20, 29-31; дікі 12-19, 21, 25, 34, 35; дікі 22, 23, 24, 26, 28, 33, 36, 46-49, 71, 77; дыкіі 11, 42-45, 51-54, 57-63, 65, 69, 70, 72, 73, 75, 76, 78; дыкы 27, 63, 74; дыкый 37-41, 50, 55, 56, 64, 66-68; дэкі 80-83; добры 1-10, 12-36, 46-49, 63, 71, 74, 77, 80-83; добрый 11, 37-45, 50-62, 64-70, 73, 75, 76, 78; новы 1-36, 46-49, 63, 71, 74, 77, 80-83; новыи 33, 37-45, 50-62, 64-70, 73, 75, 76, 78; харошы 1-4; хорошы 5-36, 46-49, 63, 71, 74, 77, 80-83; хорóшый 37-45, 50-62, 64-70, 73, 75, 76, 78, 79.

Пытанне 74

малады 1-4; молоды 5-16, 19-26, 28-36, 44, 46-49, 71, 73, 74; молодый 17, 18, 27, 37-43, 45, 50-70, 72, 75-79; молодэй 80-83; стары, малы 1-16, 19-26, 28-36, 44, 46-49, 71, 73, 74; старый, малый 17, 18, 27, 37-43, 45, 50-70, 72, 75-79; старэй, малэй 80-83.

Пытанне 75

но́ва, до́бра 1, 6, 10, 13, 17, 19, 21-28, 32, 33, 36-39, 42, 43, 45, 46, 48-83; но́вая, до́брая 2-5, 7-9, 11, 12, 14-16, 18, 20, 29-31, 34, 35, 40, 41, 44, 47.

Пытанне 76

малада́я 1-4; мо́лодая 5-48, 50-83; мо́лода 49; ста́рая 1-48, 50-33; ста́ра 49.

Пытанне 77

но́вае 1-4; но́вое 5, 8, 9, 13, 19, 34, 35, 78; но́ва 6, 7, 10, 11, 13, 17, 21-32, 36-39, 42-77, 80-83; но́вае 12, 14-16, 20, 40, 41; само́днае 1-4; со́лодке 6, 10, 13, 18, 22-26, 28-31, 33-38, 45-48, 53, 60-63, 68-72, 75-78; со́лодкее 20; со́лодкае 5, 8, 9, 34, 35; со́лодка 7, 11, 17, 21, 27, 32, 33, 39, 42-44, 47, 49, 51-52, 54-59, 64-67, 73, 79, 80-83;

солодкае 12, 14-16, 40, 41;
 харошае 1-4; хорошае 19, 34, 35; хороша 6, 7, 10, 11, 13, 17,
 18, 21-33, 36-39, 42-83; хорошае 5, 8, 9, 12, 14-16, 20, 40,
 41.

Пытанне 78

маладо́е 1-4; моладо́е 5-10, 18-21, 23-26, 29-33, 36, 40, 41,
 46-60, 64-70, 72, 77-83; старо́е 1-10, 18-21, 23-26, 29-33, 36,
 40, 41, 44, 46-60, 64-72, 77-83; старо́ II; старо́е 12-17, 22,
 27, 28, 34-39, 42, 43, 45, 61-63, 73, 74-76.

Пытанне 79

з маладо́й I; маладо́ю 2-4; моладо́й 19; моладо́ю 5-8, 10-18, 20,
 21, 23-35, 38, 43-45, 50, 68-70, 72, 80-83; моладо́ю 9, 22, 36,
 37, 39-42, 46-49, 51-67, 71, 73-78.

Пытанне 80

у но́вай 1-4; но́вой 5-12, 14-16, 18-26, 29-31, 34, 35, 45-49;
 но́вай 13, 17, 27, 28, 32, 33, 36-44, 50-63, 67-78; но́вай 64-
 66, 79, 80-83; бе́лай 1-4; бе́лой 5-12, 14-16, 18, 19-21, 23-26,
 29-31, 34, 35, 45-49; бе́лай 13, 27; бе́лой 65, 79; бе́лай 17,
 22, 27, 28, 32, 33, 36-44, 50-63, 67-78; бе́лай 64, 66, 80-83;
 харо́шай 1-4; хоро́шай 64; хоро́шай 5-11, 18-21, 23-26, 29-31,
 34, 35, 45-49; хоро́шай 13, 17, 22, 27, 28, 32, 33, 37-44, 50-
 63, 67-78; хоро́шай 65, 66, 79, 80-83; хоро́шай 12, 14-16.

Пытанне 81

у но́вым 1-7, 10-16, 20-22, 27, 32-35, 37-42, 44, 45, 47, 49,
 50-54, 58, 59, 63, 65, 69-73, 77-83; но́вом 8, 9, 18, 25;
 но́вому 17, 19, 23, 24, 26, 28-31, 46, 48, 57, 60, 62, 64, 66,
 67, 68, 74-76; но́вум 36, 43, 55, 56;
 бе́лым 1-7, 10-16, 20, 21, 27, 34, 35, 47, 49; бе́лом 8, 9, 18;
 белому 17, 19, 23-26, 28-32, 46, 48; бе́лому 57, 60-62, 64, 66-
 68, 74-76; бе́лым 43, 55, 56; бе́лым 22, 33, 36-42, 44, 45, 50-
 54, 58, 59, 63, 65, 69-73, 77, 78, 80-83;
 чырво́ным 1-6, 10-16, 20-22, 27, 34-42, 44, 45, 47, 49-54, 58,
 59, 63, 65, 69-73, 77-83; чырво́ном 8, 9, 18; чырво́ному 17, 19,
 23-26, 28-31, 46, 48, 57, 60-62, 64, 66-68, 74-76; чырво́нум
 43, 55, 56; чырво́ным 7; чырво́ному 33.

Пытанне 82

дорóшчы 1-4; дорóшчы 65, 66, 79; дорожышы 28; дорóшшы 7, 12, 14-16, 43, 73-83; дорóшшы 64; дорóшчы 5, 6, 8-10, 13, 17-27, 29-37, 39, 46-52, 54, 58-62, 68, 71; дорóшчы 38, 40, 41, 42, 44, 45, 55, 56, 67; дорóшчы 63, 69, 70, 72; дорóшчы 53; салóччы 1-4; солóччы 64; солодшы 28; солóччы 5-37, 39, 43, 46, 47, 49, 57, 65, 71, 73-83; солóччы 38, 40-42, 45, 55, 56; солóччы 48, 50-52, 54, 58-63, 68-70, 72; солóччы 53, 66, 67; солóччы 44; карóччы 1-4; корóччы 28; карóччы 5-37, 39, 43, 46-52, 54, 57-62, 65, 68-83; карóччы 38, 40-42, 45, 55, 56, 64; корóччы 63; корóччы 44.

Пытанне 83

завялікі 1-4; завялікі 42, 53, 78; завялікі 64, 66, 67; завялікі 65, 77, 79; завялікі 61, 62; завялікі 40, 41, 57; завялікі 5, 6, 8, 9, 12, 14-21, 29-36, 46-48; завялікі 69, 70, 72; завялікі 27, 49, 50; завялікі 63; завялікі 37-39; вяліковаты 51, 52, 54, 58, 59, 68, 75, 76, 80-83; вяліковаты 22, 44, 60, 71, 73; вяліковаты 45, 55, 56; вяліковаты 6, 7, 10, 11, 13, 23-26; вялікі вялікі 43, 37, 39, 74; зашырокі 1-6, 8, 9, 12, 14-21, 28-36, 46, 48, 65, 77, 79; зашырокі 42, 53, 61, 62, 69, 70, 72, 78; зашырокі 27, 49, 50, 63, 74; зашырокі 37-41, 57, 64, 66, 67; зашырокі 47; шыроковаты 7, 10, 11, 13, 22-26, 44, 51, 52, 54, 58-60, 68, 71, 73, 75, 76, 80-83; шыроковаты 45, 55, 56; вялікі шырокі 43, 37, 39; задóвгі 1-6, 8, 12, 14-21, 28-36, 46; задóвгі 47, 48, 65, 77, 79; задóвгі 42, 53, 61, 62, 69, 70, 72, 78; задóвгі 49, 50, 63, 74; задóвгі 37-41, 57, 64, 66, 67; задóвгі 27; догаваты 44, 51, 52, 54, 58-60, 68, 71, 73, 75, 76, 80-83; догаваты 45, 55, 56; догаваты 7, 9-11, 13, 22-26; вялікі догаваты 37, 39, 43.

Пытанне 84

мы 1-26, 28-79; мі 27; мэ 80-83.

Пытанне 85

вы 1-4, 20, 25, 34, 35, 49; вёта 5-7, 9-12, 14-16; 18, 19, 21, 23-27, 29-31; вёта 13, 17, 22, 37-45, 63; вёта 80-83; вёта 36.

46, 48, 50-52, 54-72, 74-79; вѣтѣ 8, 28, 32, 33, 47.

Пытанне 86

усѣ 1-9, 13, 27, 29-31, 34, 35, 47; все 10-12, 14-26, 28;
всі 32, 33, 50, 55, 56, 60, 62, 66, 67, 69-77, 80-83; усі 36-
46, 48, 49, 51-54, 58, 59, 63-65, 68, 78, 79.

Пытанне 87

у маёй, тваёй, сваёй 1-4; маі, тваі, сваі 80-83; моё, твое,
своё 7, 10-12, 14-16, 18, 19, 23-27, 29-31, 45, 47, 51, 52,
54, 58, 59; моёі, твоёі, своёі 8, 9, 13, 17, 21, 22, 28, 38,
53, 57, 65, 68, 77-79; моёй, твоёй, своёй 5, 6, 20, 34, 35,
49; маі, тваі, сваі 33, 36-46, 48, 50, 55, 56, 60-64, 66, 67,
69-76.

Пытанне 88

маёй, тваёй 1-4; маю, тваю 80-83; моёю, твоею 7-33, 36, 43,
45, 46, 48, 51-59, 65, 68-72, 74; моёй, твоёй 5, 6, 34, 35,
46, 49; маю, тваю 37-42, 44, 50, 60-64, 66, 67, 73, 75-79.

Пытанне 89

хадзіць 1-4; ходіці 7, 12-16, 19, 34, 35; ходзіці 13; ходіці
18; ходыты 11, 21-28, 32, 33, 36-79; ходэтэ 80-83; ходзіці
5, 6, 8-10, 20, 29-31;
рабіць 1-4; робіці 7, 12, 14-17, 19, 34, 35; робіці 13;
робіці 5, 6, 8-10, 18, 20, 29-31; робыты 11, 21-28, 32, 33, 36-
79; робэтэ 80-83;
спашь 1-4; спати 7, 12, 14-17, 19, 34, 35; спати 13; спати
5, 6, 8-10, 18, 20, 29-31; спаты 11, 21-28, 32, 33, 36-79;
спатэ 80-83.

Пытанне 90

пайсці 1, 2; пайці 3, 4; поіці 7, 12, 14-17, 19, 34, 35; поі-
ці 13; поісты 47; поіты 11, 21-28, 32, 33, 36-46, 48-64,
66-78; поітэ 80-83; поіці 5, 6, 8-10, 20, 18, 29-31; пуйці
65, 79; знайсці 1, 2; знайтэ 80-83; знасты 47, 65, 78, 79;
знайці 3, 4; найці 7, 17, 19, 34, 35; найці 13; найты 11,
21-28, 32, 33, 36-46, 48-64, 66-77; найці 5, 6, 8-10, 18, 20,
29-31;
заграбні 1, 2; заграбі 19; заграпі 3, 4; загрыбсты 42, 43,

45, 46, 49-62, 64, 66-77; загрѣбстѣ 80-83; загрѣбты 36; загрѣ-
бтѣ 34, 35; загрѣбстѣ 7, 12, 14-17; загрѣбстѣ 13; загрѣбстѣ
11, 21-28, 32, 33, 37-41, 44 47, 48, 63, 65, 79; загрѣбці 5,
6, 8-10, 18, 20, 29-31.

Цѣтанне 91

бра́ща 1-4; бра́тѣс 13; бра́тѣса 7, 12, 14-17, 19, 34, 35;
бра́тѣс 11, 21, 22, 27, 28; бра́тѣса 23-26; бра́тѣсь 37-44, 47,
55, 56, 63, 64, 66, 67, 74, 78, 80-83; бра́тѣся 32, 33, 36, 45,
46, 48-62, 65, 68-73, 75, 77, 79; бра́ціса 5, 6, 8-10, 18, 20,
29-31;

умыва́ща 1-4; умыва́тѣс 13; умыва́тѣса 7, 12, 14-17, 19, 34,
35; умыва́тѣс 11, 21, 22, 27, 28; умыва́тѣса 23-26; умыва́тѣсь
37-44, 47, 55, 56, 63, 64, 66, 67, 74, 78, 80-83; умыва́тѣся
32, 33, 36, 45, 46, 48-54, 57-62, 65, 68-73, 75-77, 79;

умыва́ціса 5, 6, 8-10, 18, 20, 29-31;

рабі́ща 1-4; рабі́тѣс 13; рабі́тѣса 7, 12, 14-17, 19, 34, 35;
рабі́ціса 5, 6, 8-10, 18, 20, 29-31; рабі́тѣс 11, 21, 22, 27,
28; рабі́тѣса 23-26; рабі́тѣсь 37-44, 47, 55, 56, 63, 64, 66,
67, 74, 78; рабі́тѣся 32, 33, 36, 45, 46, 48-54, 57-62, 65, 68,
69-73, 75, 77, 79; рабі́тѣсь 80-83;

зва́ща 1-4; зва́тѣс 13; зва́тѣса 7, 12, 14-17, 19, 34, 35;

зва́тѣсь 37-44, 47, 55, 56, 63, 64, 66, 67, 74, 78, 80-83;

зва́тѣс 11, 21, 22, 27, 28; зва́тѣса 23-26; зва́тѣся 32, 33, 39-
46, 48-54, 57-62, 65, 68-73, 75, 77, 79; зва́ціса 5, 6, 8-10,
18, 20, 29-31.

Цѣтанне 92

напѣ́уса 1-4; напѣ́уса 12, 14-19; напѣ́всь 37-41, 44, 47, 74;

напѣ́уса 5-10; 27-31, 34, 35; напѣ́вса 32, 33, 36, 42, 43, 45,
46, 48-73, 75-79; напѣ́уса 11, 20-26, 28; напѣ́вса 80-83;

памѣ́уса 1-4; помѣ́всь 37-41, 44, 47, 74; помѣ́вса 17-19; помѣ́вса
32, 33, 36, 42, 43, 45, 46, 48-73, 75-79; помѣ́ус 13; помѣ́уса
5-12, 14-16, 20-31, 34, 35; напѣ́вса 80-83;

платѣ́лася 1-4; платѣ́лос 13; платѣ́лоса 7, 12, 14-16, 18-20,
34, 35; платѣ́лось 37-41, 44, 47, 55, 56, 64, 66, 67, 74; платѣ́-
лоса 11, 21-28; платѣ́лося 32, 33, 36, 42, 43, 45, 46, 48-54,
57-63, 65, 68-73, 75-78; платѣ́лося 80-83; платѣ́лоса 5, 6, 8-
10, 29-31;

рабі́лася 1-4; рабі́лос 13; рабі́лоса 5-12, 14-19, 29-31, 34, 35;

робылось 37-41, 44, 47, 55, 56, 64, 66, 67, 74; робылося 20-28; робылося 32, 33, 36, 42, 43, 45, 46, 48-54; 57-64, 65, 68-73, 75-79; 80-83.

Пытанне 93

раска́зваць I-4; раска́зваті 7, 12, 14-17, 19, 34, 35; раска́зватЦі 13; раска́зваты II, 21-28, 36-52, 54-63, 65, 68, 71, 73-77, 79; раска́зватэ 80-83; раска́званці 5, 6, 8-10, 18, 20, 29-31; раска́зуваты 32, 33, 53, 64, 66, 67, 69-70, 72, 78.

Пытанне 94

па́свіць 2-4; па́свіці 7, 12, 14-17, 19, 34, 35; па́світЦі 13; па́с-выты II, 23-26, 28, 32, 33, 36-46, 48-54, 58, 59, 61, 62, 63, 69-79; па́свытэ 80-83; па́свіці 5, 6, 8, 9, 18, 20, 29-31; па́с-ты 21, 22, 27, 47, 55-57, 60, 64-68, 79; пасці́ I, 10, 17.

Пытанне 95

пяку́ I-4; печу́ 37, 39; пьку́ 25, 64, 65, 67, 79; пьчу́ 36, 38, 42-44, 50-62, 66, 68-78, 80-83; пэку́ 5-9, 11, 13, 18, 20, 29-31, 34, 35, 46-49; пэчу́ 10, 12, 14-17, 19, 21-24, 26-28, 32, 33, 40, 41, 45, 63;
сяку́ I-4; сечу́ 37, 39, 40, 41, 45; січу́ 36, 38, 42-44, 51, 52, 54, 57-63, 73, 74, 77; сыку́ 46, 64, 65, 66, 79; сычу́ 50, 53, 55, 56, 67-72, 75, 76, 78, 80-83; сэку́ 5-11, 18, 20, 21, 29-31, 34, 35, 47-49; сэчу́ 12, 14-17, 19, 22-28, 32, 33;
стрыгу́ I-9; II, 13, 18, 20, 29-31, 47-49, 55-57, 64, 65, 67, 75, 76, 79; стрыгу́ 10, 12, 14-17, 19, 21-28, 32, 33-46, 50-54, 58-63, 67, 68-74, 77, 78, 80-83;
уцяку́ I-4; втыку́ 65, 66, 79; утычу́ 36, 43-46, 50-62, 64, 67-78, 80-83; утэку́ 5-11, 13, 18, 20, 21, 29-31, 47-49; утэчу́ 12, 14-17, 19, 22-28, 32, 33-41, 63.

Пытанне 96

ходжу́ I-4; ходзі 13, 19, 23-31, 34-48, 51, 52, 54, 57-60, 67, 68, 71, 74; хо́ду 6, 7, 9, 11, 12, 14-16, 18, 20, 22-27, 32, 33, 49, 50, 64-66, 73, 75, 76, 78, 79; ходжу́ 13, 19, 28-31, 34-46, 51, 52, 54, 57-60, 67, 68, 71, 74;
нашу́ I-4; носі 19, 29-31, 36-44, 46, 48, 50-52, 54, 57-60, 67, 68, 71, 74; носу́ 5-18, 20-28, 32, 33-35, 45, 47, 49, 53, 56, 56, 61-66, 69-70, 72, 73, 75-79, 80-83;

прешу́ 1-4; просю́ 19, 29-31; 36-44, 46, 48, 50-52, 54, 57-60, 66, 68, 71, 74; прошу́ 5-18, 20-28, 32-35, 45, 47, 49, 53, 55, 56, 61-65, 67, 69, 70, 72, 73, 75, 77-83;

заплачу́ 1-12, 14-18, 20-27, 32-35, 47, 49, 53, 55, 56, 61-65, 69, 70, 72, 73, 75-83; заплачу́ 13, 19, 28-31, 36-46, 48, 50-52, 54, 57-60, 66-68, 71, 74;

укарачу́ 1-4; укоротю́ 13, 19, 28-31, 34-46, 48, 50-52, 54, 57-60, 66, 68, 71, 74; укорочу́ 5-12, 14-18, 20-27, 32, 33, 47, 49, 53, 55, 56, 61-65, 67, 69, 70, 72, 73, 75-83.

Цытанне 97

куплю́ 1-4, 9, 12, 14-16, 18, 20, 22, 32-35, 37-39, 42-44, 47, 51-54, 58, 59, 61-65, 67-73, 75-83; купи́ў 5-8, 10, 11, 13, 17, 19, 21, 23-31, 36, 40, 41, 45, 46, 48-50, 55-57, 66, 74;

лаўлю́ 1-4; ловя́ць 32, 33, 37-39, 42-44, 47, 51-54, 58, 59, 61-65, 67, 75-83; лоўлю́ 9, 12, 14-16, 20, 22, 34, 35; ловя́ў 40, 41, 45, 46, 48-50, 55-57, 60, 66, 74; лоўю́ 5-8, 10, 11, 13, 17-19, 21, 23-31, 36;

раблю́ 1-4; роблю́ 9, 12, 14-16, 18, 20, 22, 32, 33-35, 37-39, 42, 44, 47, 51-54, 58, 59, 61-65, 67-73, 75-83.

Цытанне 98

бою́сь 1-4; бою́с 13, 18, 27; бою́сь 32, 33, 37-39, 42-45, 47, 55, 56, 60, 63, 64, 66, 67, 74, 77, 80-83; бою́са 5-12, 14-17, 19-26, 28-31, 34, 35; бою́ся 36, 40, 41, 46, 48-54, 57-59, 61, 62, 65, 68-73, 75, 76, 78-79;

купа́юся 36, 40, 41, 46, 48-54, 57-59, 61, 62, 65, 68-73, 75, 76, 78, 79; купа́юсь 1-4; купа́юс 13, 18, 27; купа́юсь 32, 33, 37-39, 42-45, 47, 55, 56, 60, 63, 64, 66, 67, 74, 77, 80-83; купа́юса 5-12, 14-17, 19-26, 28-31, 34, 35.

Цытанне 99

ходзі́ць 1-4; ході́т 7, 12, 14-19, 34, 35; ходзі́т 13; ходы́ць 11, 21-27, 46, 48; ходы́ць 28, 32, 33, 35-45, 47, 49-83; ходзі́т 5, 6, 8-10, 20, 29-31;

рабо́ць 1-4; рабо́т 5-10, 12, 14-20, 29-31, 34, 35; работ 11, 21-27, 46, 48; рабо́ць 28, 32, 33, 35-45, 47, 49-83; рабо́т^{ць} 13.

Пытанне 100

ідзе́ 1-4; іда́ 80-83; ідэ́ 5-79;

внэ́ -4; ниса́ 17; ниса́ 80-83; нисэ́ 25, 36, 42, 45, 46, 48, 50-62, 64-79; нэсэ́ 5-35, 37-41, 43, 44, 47, 49, 63.

Пытанне 101

смяе́цца 1-4; смее́цца 37, 39, 43; смеі́цца 11, 22, 38, 42, 45, 51, 52, 54, 58, 59, 61-63, 68, 71; смяе́цца 17, 36, 46, 49, 53, 57, 60, 64-67, 68, 69, 70, 72, 74; смяе́цца 80-83; смяе́цца 55, 56, 66, 73, 75-79; смее́цца 20; смэе́цца 5-10, 12-16, 18, 19, 21, 23-35, 40, 41, 44, 47.

Пытанне 102

ходзяць 1-4, 8, 9; ходят 7, 10-12, 14-19, 21-35, 40, 41, 46-49; ход³ят 13; ходять 36-39, 42-45, 50-83; ходзят 5, 6, 20; ко́сяць, но́сяць, ко́рмяць 1-4, 8, 9; ко́сят, но́сят, ко́рмят 5-7; 10-35, 40, 41, 46-49; ко́сяць, но́сяць, ко́рмяць 36-39, 42-45, 50-83.

Пытанне 103

бу́ 1-10, 12-18, 20, 21, 23-32, 34, 35; бу́в 11, 19, 22, 33, 36-83;

бу́ла 1-10, 12-18, 20, 21, 23-32, 34, 35; бу́ла 11, 19, 22, 33, 36-83;

бу́ло 1-10, 12-18, 20, 21, 23-32, 34, 35; бу́ло 11, 19, 22, 33, 36-83;

бу́лі 1-10, 12-18, 20, 21, 23-32, 34, 35; бу́лі 11, 19, 22, 28, 32, 33, 36-89; бу́лэ́ 80-83.

Пытанне 104

бу́ду рабі́ць 1-4; бу́ду рабі́ці 12, 14-16, 19, 34, 35; бу́ду рабі́-т^{ці} 13; бу́ду рабі́ці 5, 6, 8, 9, 10, 18, 20, 29-31; бу́ду рабі́-ты 11, 21, 22, 27, 28, 32, 33, 36-79; бу́ду раба́та 80-83; рабі́цім 7, 12, 14-17; рабі́т^{ці}ім 13; рабі́ціму 19, 34, 35; рабі́-цім 18; рабі́ціму 5, 6, 8-10, 20, 29-31; раба́тым 21-28, 32, 33, 36-50, 53, 55, 56, 60, 64, 66, 67; раба́т^{ці}му 11, 51, 52, 54, 57-59, 61-63, 65, 68-79; раба́т^{ці}му 80-83; раба́ц^{ці}му 1-4.

Пытанне 105

абга́ро́джвай 1, 2; абга́ро́жвай 3, 4; абга́ро́д^жвай 17-19, 28, 34,

36-39, 44-46, 48, 50; обгородшой 42, 66, 67; обгороджавай 6-16, 20-26, 63, 73, 75, 76, 79; обгороджуй 32, 33, 55-57, 61, 62, 68, 77, 78, 81-83; обгороджавай 5, 10, 27-29, 40, 41, 43, 47, 49; обгороджуй 51-54, 58-60, 64, 69-72, 74; абгароджавайце 1, 2; абгароджавайце 3, 4; обгородьвайтэ 17-19, 28, 34-39, 44-46, 48, 50; обгороддойтэ 42, 66, 67; обгороджавай-тэ 13; обгороджавайтэ 6-9, 11, 12, 14-16, 20-26, 61, 62, 63, 65, 73, 75, 76, 79; обгороджавайце 10; обгороджуйта 80-83; обгороджуйтэ 32, 33, 55-57, 68; обгороджавайтэ 5, 27, 29-31, 40, 41, 43, 47, 49; обгороджуйтэ 51-54, 58, 59, 64, 69-72, 74, 78; обгороджувайтэ 60, 77.

Пытанне 106

абгароджавау бы, прыгладжавау бы 1, 2; абгароджавау бы, прыгладжавау бы 3, 4; обгородьвавау бы, прыгладьвавау бы 19, 32, 33-39, 44-46, 48, 50-54, 58, 59; обгородьвавау бы, прыгладьвавау бы 42, 66, 67; обгородьвавау бы, прыгладьвавау бы 12, 14-16, 61-63, 65, 73-76, 79; обгородьвавау бы, прыгладьвавау бы 80-83; обгороджавау бы, прыгладжавау бы 6-10, 13, 17, 22-28; обгороджувавау бы, прыгладжувавау бы 55, 56, 68, 77, 78; обгороджавау бы, прыгладжавау бы 18, 43, 49; обгороджавау бы, прыгладжавау бы 5, 29-31, 40, 41, 47; обгороджувавау бы, прыгладжувавау бы 64, 69-71.

Пытанне 107

згорнуты 1-6, 8-11, 17, 19, 20, 22-33, 40, 41, 45, 50-52, 54, 58, 59, 61-63, 65, 68, 74-79; згорнени 21, 49, 57; згорнени 30-33; згорнени 37, 39; згорнутый 18, 38, 43, 69-72; згорняны 7, 12-16, 34-36, 42, 44, 46-48, 60, 73; згорняны 53, 55, 56, 64, 66, 67.

Пытанне 108

за дрэвамі 1, 8, 11, 16, 19; за дрэвамі 32, 33; за дрэвамі 80-83; за дрэвамі 44, 46, 50, 53, 60, 77, 78; у дрэва 6, 7, 9, 10, 13, 28, 39; у дрэва 5, 17; на дрэва 22-27, 29-31, 34-36, 40-43, 45, 47, 55, 56, 68-83; на дрэва 2-4, 5, 12, 14-16, 21, 43, 49, 57.

Пытанне 109

ісці на во́ду 1-4; ісці на во́ды 50; ісці за во́ды 22, 32, 33, 38, 71, 73, 74-76; ісці за во́ду 80-83; ісці за во́ды 18, ісці

по во́ду 7, 12, 14-16, 17, 19, 34, 35, 51, 52, 54, 58, 59;
 іт^{Ці} по во́ду 13; іт^{Ці} по во́ду 11, 21, 23-28, 36-49, 53, 55-57,
 60-67, 69, 70, 72, 77-78, ісці по во́ду 5, 6; іші по во́ду 8,
 9, 10, 29-31;

Штанне 110

знайшо́у грыба́ 1-4, 10, 32, 33-35; знайшо́в грыба́ 69, 70, 72;
 знайшо́в грыб 37, 71; знашо́в грыба́ 45, 47, 65, 68, 74, 79;
 найшо́в грыб 39; найшо́в грыба́ 38, 42, 44, 50-52, 54-56, 58-62,
 64, 67, 75, 76, 78; нашо́в грыб 12, 14-16, 49; нашо́в грыба́ 18,
 40, 41, 43, 46, 48, 53, 57, 63, 73, 77, 80-83; найшо́у грыб 13,
 23-26; найшо́у грыба́ 6-9, 11, 17, 19, 21, 27, 29-31, 36; нашо́у
 грыб 5; нашо́у грыба́ 22, 28.

Спис абследаваных
населеных пунктаў

Пружанскі р-н	41. Лісічыны
Баранілавіцкі с/с	42. Хрыса
1. Баранілавічы	лескаўскі с/с
Івашэвіцкі р-н	43. Вайцяшыны
Верашкоўскі с/с	44. Ярцавічы
2. Квасевічы	45. Ст. Пескі
Стайкаўскі с/с	Боркаўскі с/с
3. Гошчава	46. Міхалкі
4. Стайки	47. Боркі
Бярозаўскі р-н	48. Пешкі
Сялецкі с/с	49. Чарнякова
5. Панасавічы	50. В. Лясковічы
6. Сашына	Міжлескі с/с
7. Сялец	51. Еленова
Нарутаўіцкі с/с	52. Касцюкі
8. Нарутаўічы	53. Міжлесе
9. Осаўцы	54. Матвеевічы
Шэршамайскі с/с	55. Батарэя
10. Кабакі	56. Стаўкі
11. Жычыны	57. Судзілавічы
12. Ціхны	Высоцкі с/с
Бярозаўскі с/с	58. Перасудаўічы
13. Мормажава	59. Пузі
14. Лозава	60. Мастыкі
15. Палоссе	Спораўскі с/с
16. Бяроза	61. Здзітава
Сакалоўскі с/с	62. Горбава
17. Бронная Гара	63. Спорава
18. Сакалова	Драгічынскі р-н
19. Рэчыца	Дзеткавіцкі с/с
Малецкі с/с	64. Дзеткавічы
20. Лукомер	Немяржанскі с/с
21. Малеч	65. Сукачы
22. Падкраічы	66. Чарнеевічы
Сігневіцкі с/с	67. Маркавічы
23. Бармуты	68. Пярэспа
24. Раўяцічы	Хомскі с/с
25. Сігневічы	69. Мабер
26. Мар'янова	70. Старамлыны
27. Сабалі	71. Зяленне
28. Ястрабель	72. Хомск
Углянскі с/с	73. Заточча
29. Угляны	74. Гошава
30. Здзітава	Бездзежскі с/с
31. Дзягелец	75. Какорына
32. Шылінок	76. Бездзеж
33. Машковічы	77. Закляпенне
Стрыгінскі с/с	78. Застаўе
34. Стрыгінь	79. Заверша
35. Савіно	Іванаўскі р-н
36. Галавішкае	Опальскі с/с
Белаазерскі с/с	80. Туліцічы
37. Нівы	81. Лядавічы
38. Альшэва	82. Опаль
39. Ніўкі	Ісшычаўскі с/с
40. Маневічы	83. Бартыцкі

Дадатковыя пункты абследавання
на кароткай праграме¹

- 9а. Першамайск
- 9б. Аніцэвічы
- 9в. Карплішы
- 9г. Нівішчы
- 10а. Пяшчанка
- 16а. Самойлавічы
- 16б. Наваселкі
- 16в. Светач
- 16г. Парослава
- 20а. Паулавічы
- 21а. Хойнікі
- 32а. Шчлін

¹Глядзі карту "Груны гаворак Вярозаўскага раёна і наваколія".

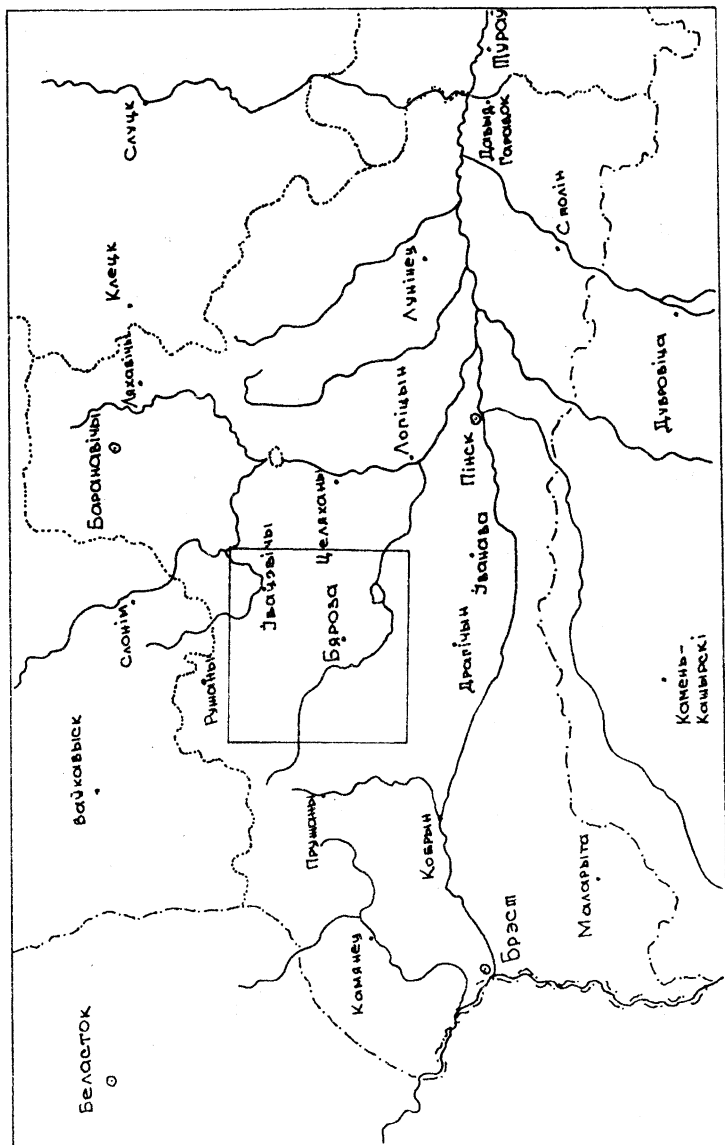
Алфавітны паказчык
абследаваных пунктаў¹

Назва населенага пункта	Нумар на карце
Альшэва /Ольшэво/.....	38
Аніцэвічы /Оніцэвічы/.....	96
Бармуты /Бармуты/.....	23
Батарэя /Батарэя/.....	55
Бездзех /Быздзіж/.....	76
Боркі /Боркі/.....	47
Бронная Гара /Бронная Гора/.....	17
Бяроза /Бэрэза/.....	16
Вайцялыні /Войтэшын/.....	43
Варанілавічы /Варанілавічы/.....	1
Вартыцк /Вартыцьк/.....	83
В. Лясковічы /Лясковічы/.....	50
Галавіцкае /Головіцкіе/.....	36
Горбава /Горбув/.....	62
Гошава /Гошыё, Гомово/.....	74
Гошчава /Гошчава/.....	3
Дзеткавічы /Дітковычы/.....	64
Дзягелец /Дзягелец/.....	31
Еленова /Галіново/.....	51
Жабэр /Жабэр/.....	69
Жычыні /Жычыні/.....	11
Заверша /Завэрша/.....	79
Закляценне /Заклятанне/.....	77
Застаўе /Застав'е/.....	78
Заточча /Затычча/.....	73
Заяленне /Залыненне/.....	71
Здзітава /Здзітаво/.....	30
Здзітава /Здзітаво/.....	61
Кабакі /Кабакі/.....	10
Какорыца /Кокорыця/.....	75
Карпяшы /Карпэшы/.....	9в
Касцюкі /Костюкі/.....	52
Квасевічы /Квасевічы/.....	2
Лісічыцы /Лысічычы/.....	41
Лозава /Лозово/.....	14
Лукомер /Лукомір/.....	20
Лядавічы /Лядовычэ/.....	81
Малеч /Малеч/.....	21
Маневічы /Мановычы/.....	40
Маркавічы /Марковчы/.....	67
Мар'янова /Мар'яново/.....	26
Мастыкі /Мостыкі/.....	60
Матвеевічы /Матіевычы/.....	54
Машковічы /Мошковычы/.....	33
Міжлесе /Дзёвковнычы/.....	53
Міхалкі /Мыхалкі/.....	46
Мормадава /Мормозэво/.....	13
Навасёлкі /Новосёлкі/.....	166
Нарутавічы /Нарутовічы/.....	8
Нівішчы /Нывышчы/.....	9г

¹у дужках даецца мясцовая назва

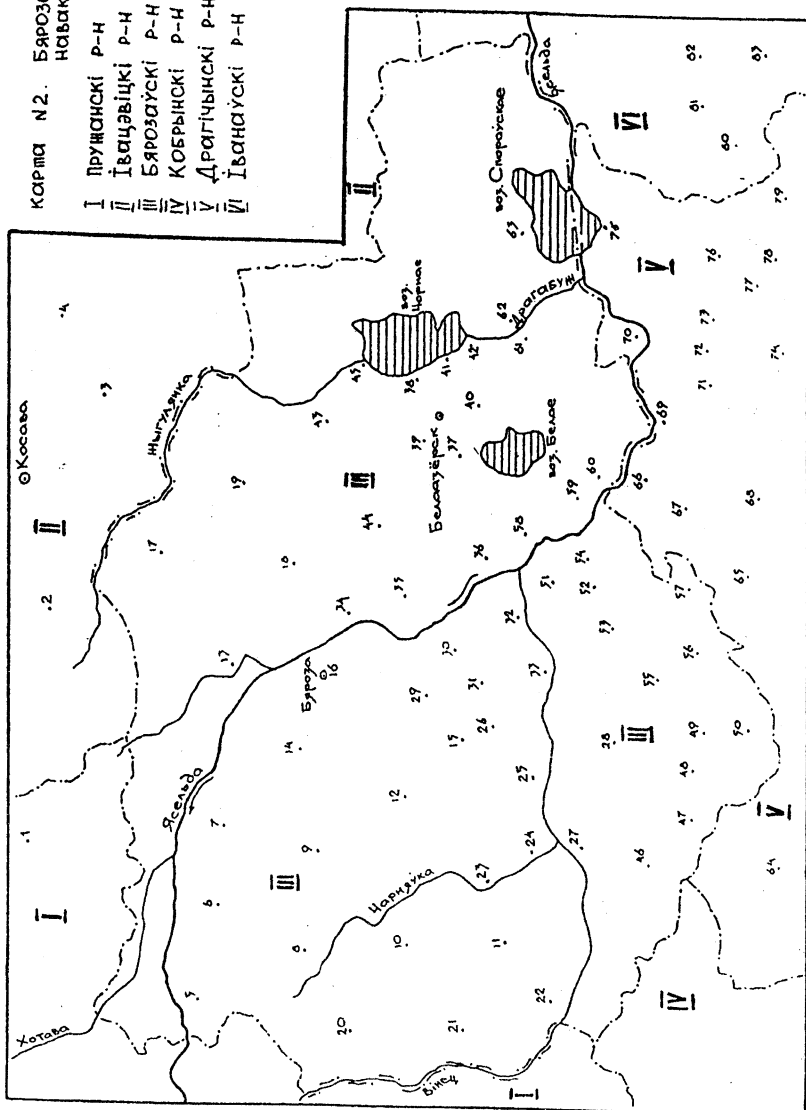
Назва населенага пункта	Нумар на карце
Нівы /Нывы/.....	37
Ніўкі /Нывкі/.....	39
Опаль /Опіль, Тырбань/.....	82
Осаўцы /Осоўцы/.....	9
Падкрайчы /Подкрайчы/.....	22
Падоссе /Подоссе/.....	15
Панасавічы /Панасовічы/.....	5
Паўлавічы /Паўловічы/.....	20а
Парослава /Порослово/.....	16г
Перасудавічы /Цырсудовычы/.....	58
Першамайск /Блудань/.....	9а
Пескі /Піскі/.....	45
Пешкі /Пешкі/.....	48
Пузі /Пузі/.....	59
Пярэсна /Пярэсця/.....	68
Пяшчанка /Пашчанка/.....	10а
Равяцічы /Рэвяцічы/.....	24
Рэчыца /Рычыца/.....	19
Сабалі /Соболі/.....	27
Совіна /Совіно/.....	35
Самоўлавічы /Самуіловычы/.....	16а
Сакалова /Сокодово/.....	18
Сашыца /Сошыца/.....	6
Светач /Горэч/.....	16в
Сігневічы /Сігнёвічы/.....	25
Спорава /Спорово/.....	63
Стайкі /Стайкі/.....	4
Старамлыны /Старомлынне/.....	70
Стаўкі /Стаўкі/.....	56
Стрыгінь /Стрыгінь/.....	34
Судзілавічы /Судыловычы/.....	57
Сукачы /Сукачы/.....	65
Сялец /Сэлец/.....	7
Туляцічы /Тудэтычэ/.....	80
Угляны /Угляны/.....	29
Хомск /Хомск/.....	72
Хойнікі /Хойнікі/.....	21а
Хрыса /Хрысо/.....	42
Ціхны /Тіхны/.....	12
Чарневічы /Чырніевычы/.....	66
Чарнякова /Чарняков/.....	49
Шылін /Шылін/.....	32а
Шылінок /Шылінок/.....	32
Ярцавічы /Ярцывычы/.....	44
Ястрабель /Ястрэбэль/.....	28

Карта М. Тэршораў „Атласа гавораў Бярозаўскага раёна і
 новакамляў „Фанешыка“ на карце-схеме паўднёва-заход-
 ный Беларусі.

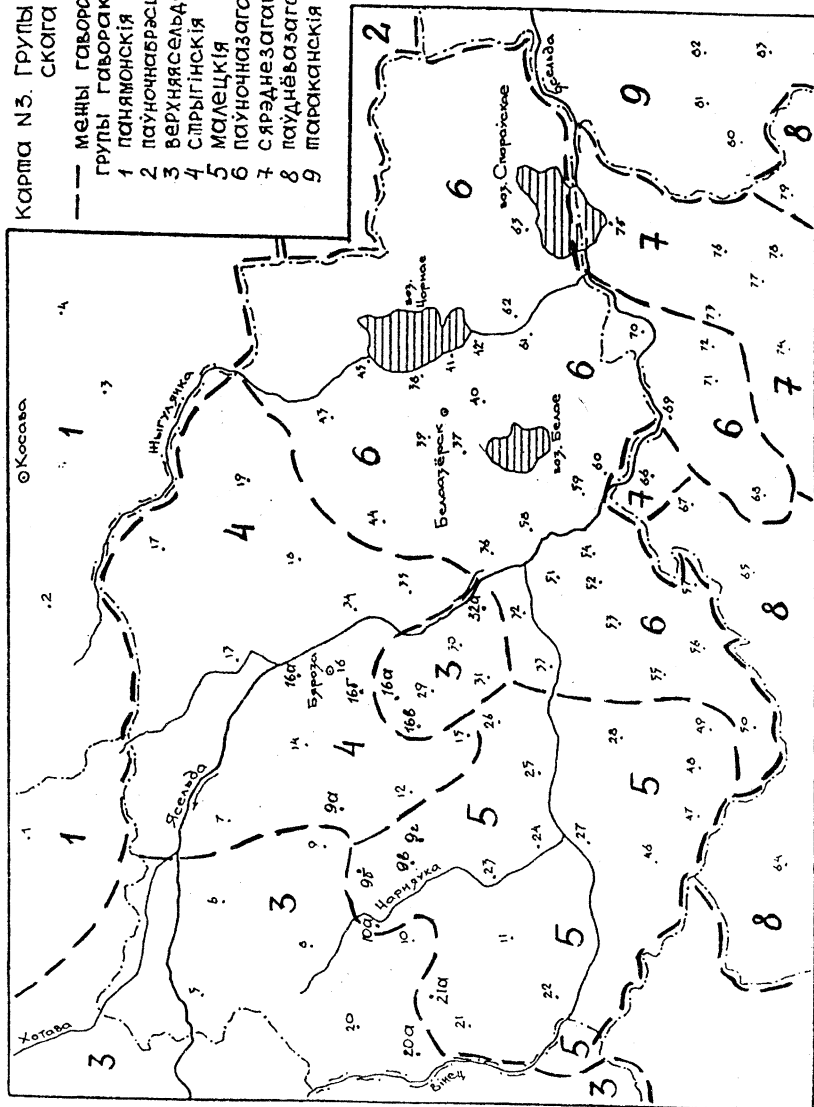
КАРТА №2. БЯРОЗАЎСКІ РАЁН і
НАВАКОМІ

- I ПРУЖАНСКІ Р-Н
 II ІВАЦЭВІЦКІ Р-Н
 III БЯРОЗАЎСКІ Р-Н
 IV КОБРЫНСКІ Р-Н
 V ДРАГІЧЫНСКІ Р-Н
 VI ІВАНІЎСКІ Р-Н

Карта №3. Групи гаворак Бярозаўскага раёна і навакольнаму

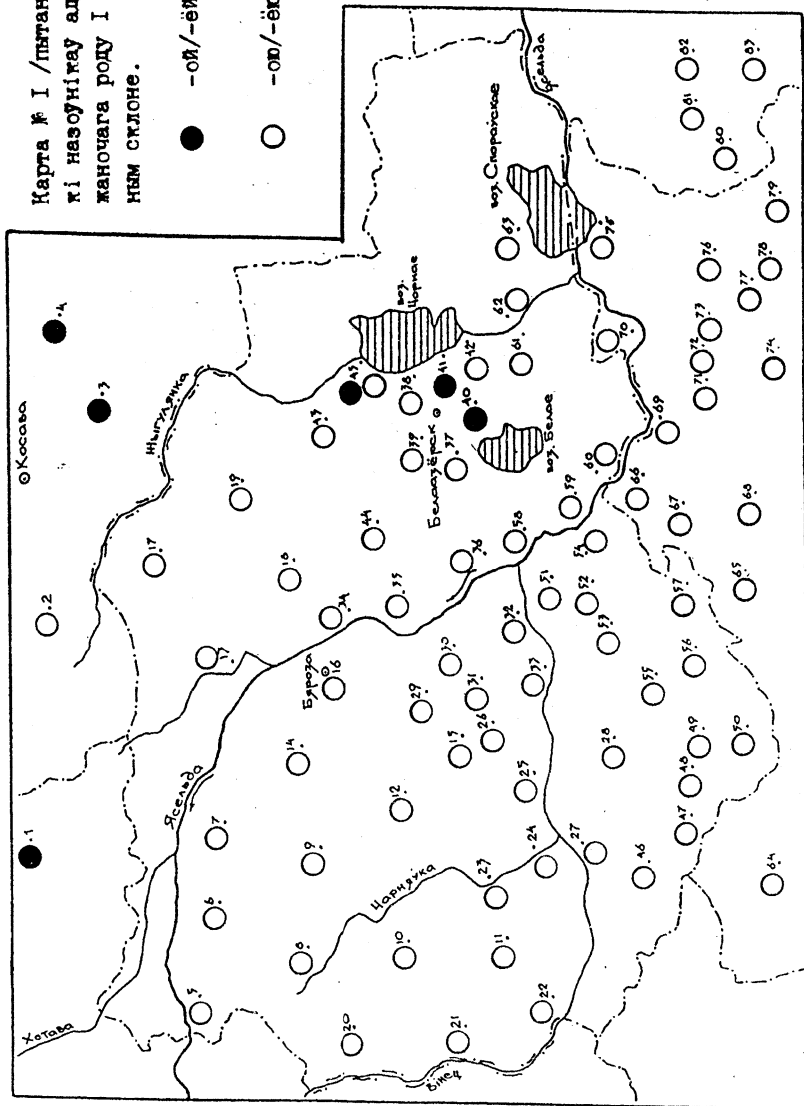
- межы гавораў
 Групі гавораў:
 1 паянянскія
 2 паўночнабярэцкія
 3 верхнясяльскія
 4 стрыгінскія
 5 малецкія
 6 паўночназагародскія
 7 сярэднезагародскія
 8 паўднёвазагародскія
 9 шаракаўскія

Карта № I / питання № 62/. Канчат-
кі назвування адзіночнага ліку
жаночага роду I скланення у твор-
ным склоне.

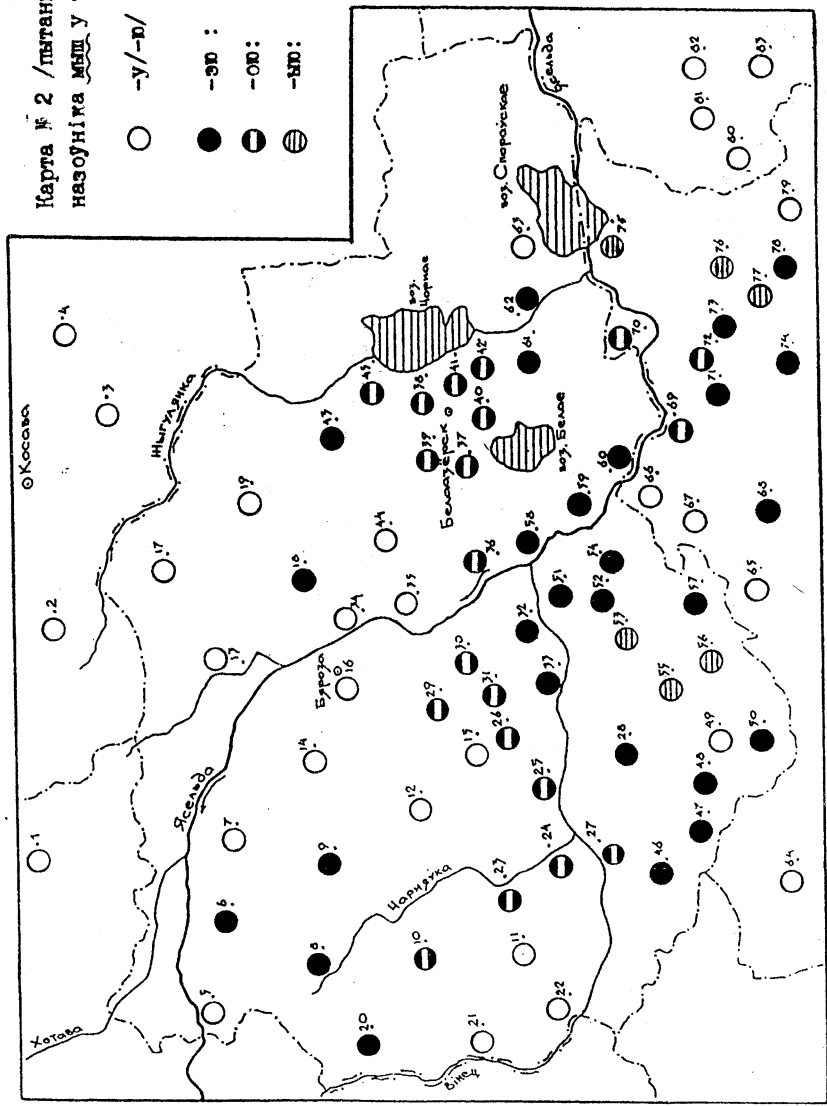
● -ой/-ей/: рац^{ой}, мяж^{ой}
і інш.

○ -ю/-ёў/: мяж^ю, вод^ю;
мяж^{юў} і інш.

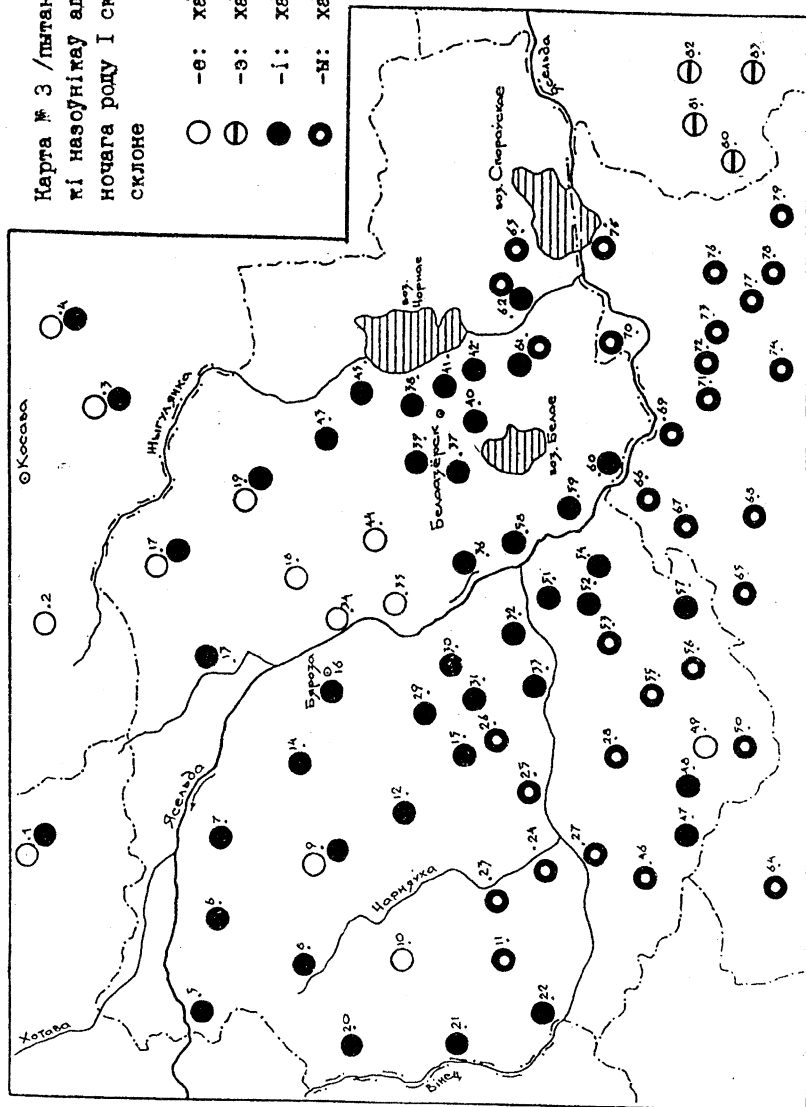
Карта № 2 / питання № 63/. Канчатки
назоуніка мш у творнім склоне

- -у/-д/ : мшшу, мшш'ю,
мшш'ю
- -эю : мшшэю
- ◐ -ою : мшшою
- ◑ -лю : мшшлю

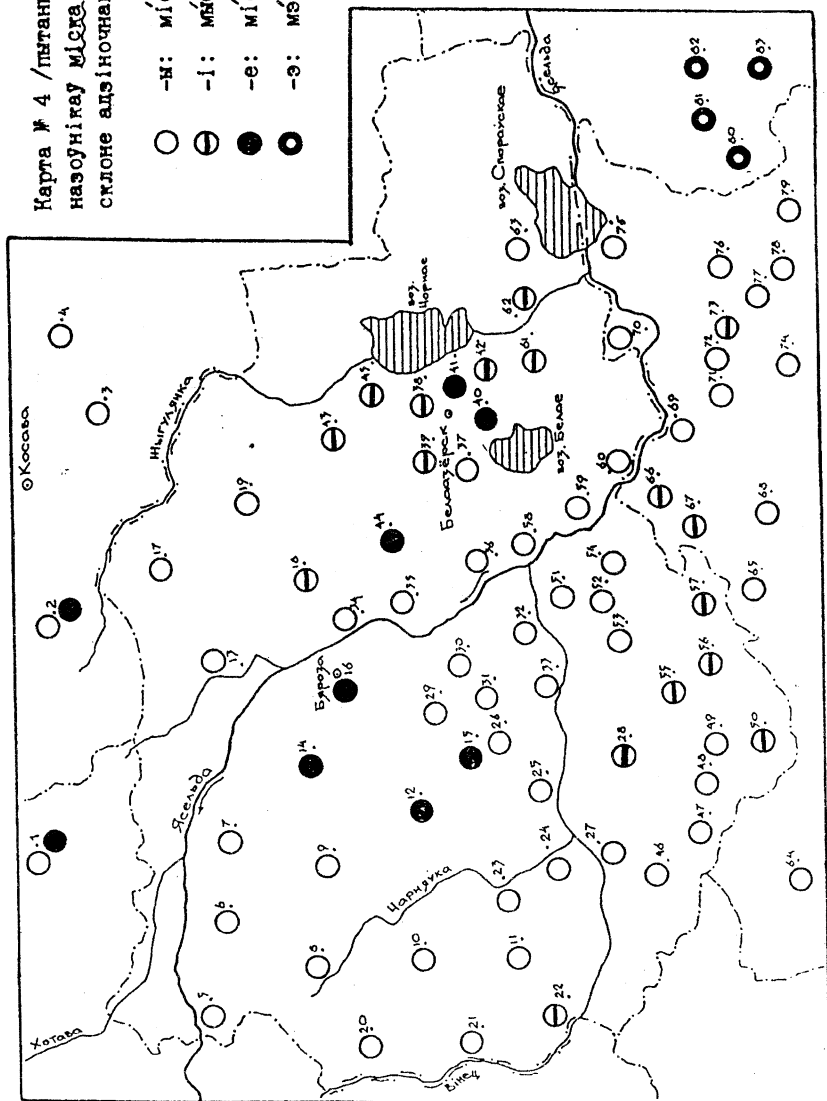
Карта № 3 / питання № 66/. Канчат-
кі назоўнікаў адзіночнага ліку жа-
ночага роду I скланення у месным
склоне

- -е: хаце, ране; хатэ
 ⊖ -э: хатэ, ранэ
 ● -і: хаці, рані; хаті
 ⊙ -ы: хаты, раны

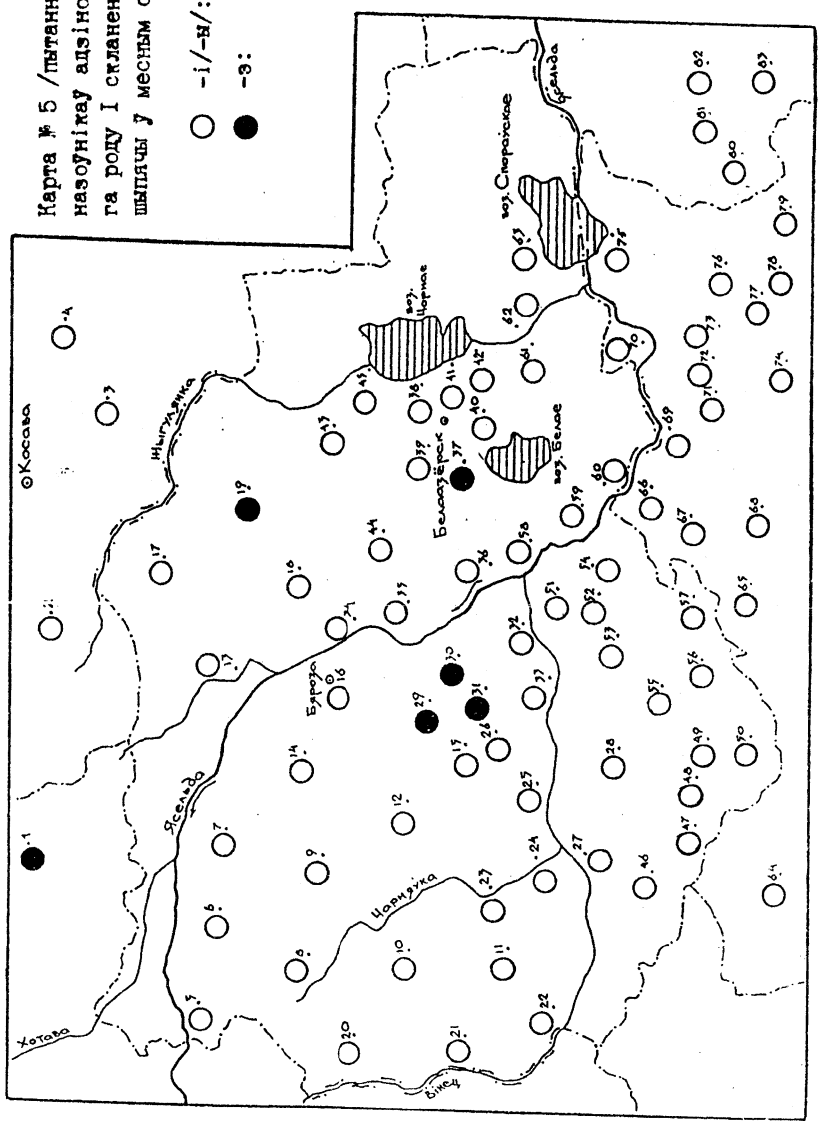
Карта № 4 / питання № 66/. Канчатки
назоунікаў міска, страха ў месным
склоне адзіночнага ліку

- -н: місц, стрісн, місцн
 ⊖ -і: місці, страхі і інш.
 ● -е: міск, страх^э і інш.
 ⊙ -э: місц^э

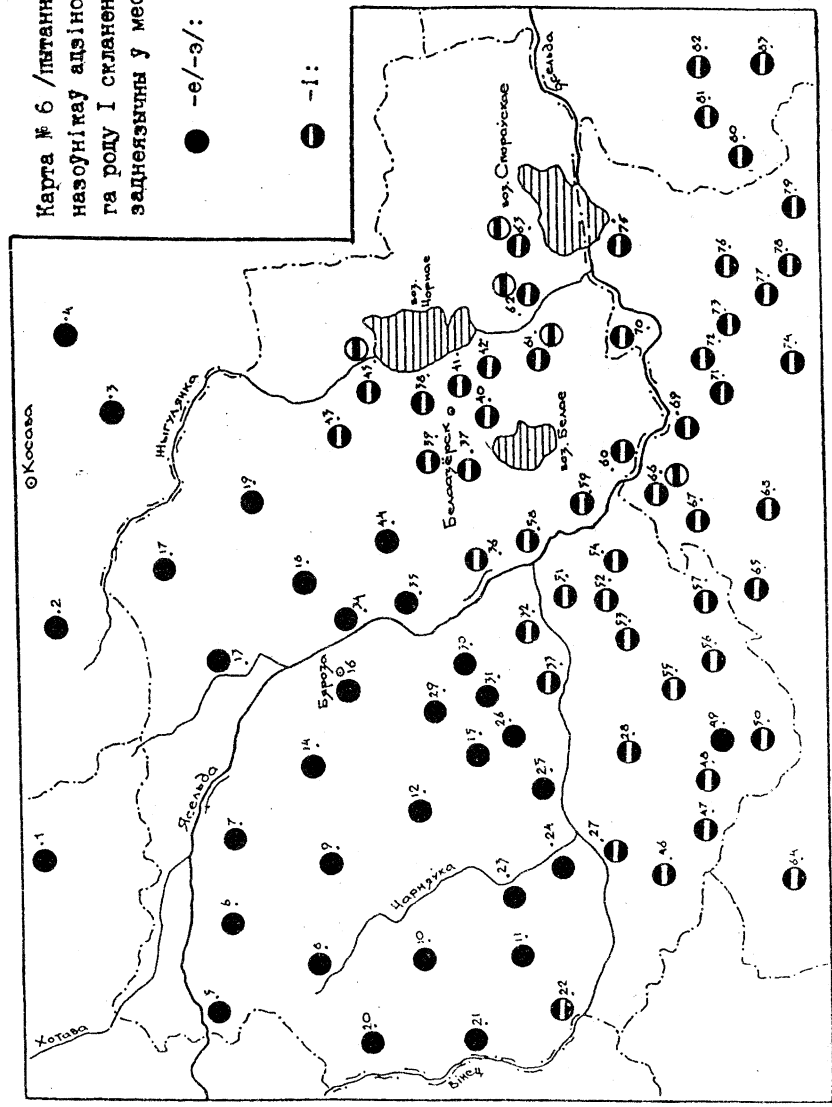
Карта № 5 /планне № 65/. Канчаткі
назоўнікаў адзіночнага ліку жаноча-
га роду і скланення з асновай на
шыячы ў месным склоне

○ -і/-н/: м'яжы́, м'яжы́ і інш.
● -э/: м'яжэ́ і інш.

Карта № 6 / питання № 64/. Канчатки
назубні кау адзіночнага ліку жаноча-
га роду І скланення з асновай на
задняеязычна у месным склоне

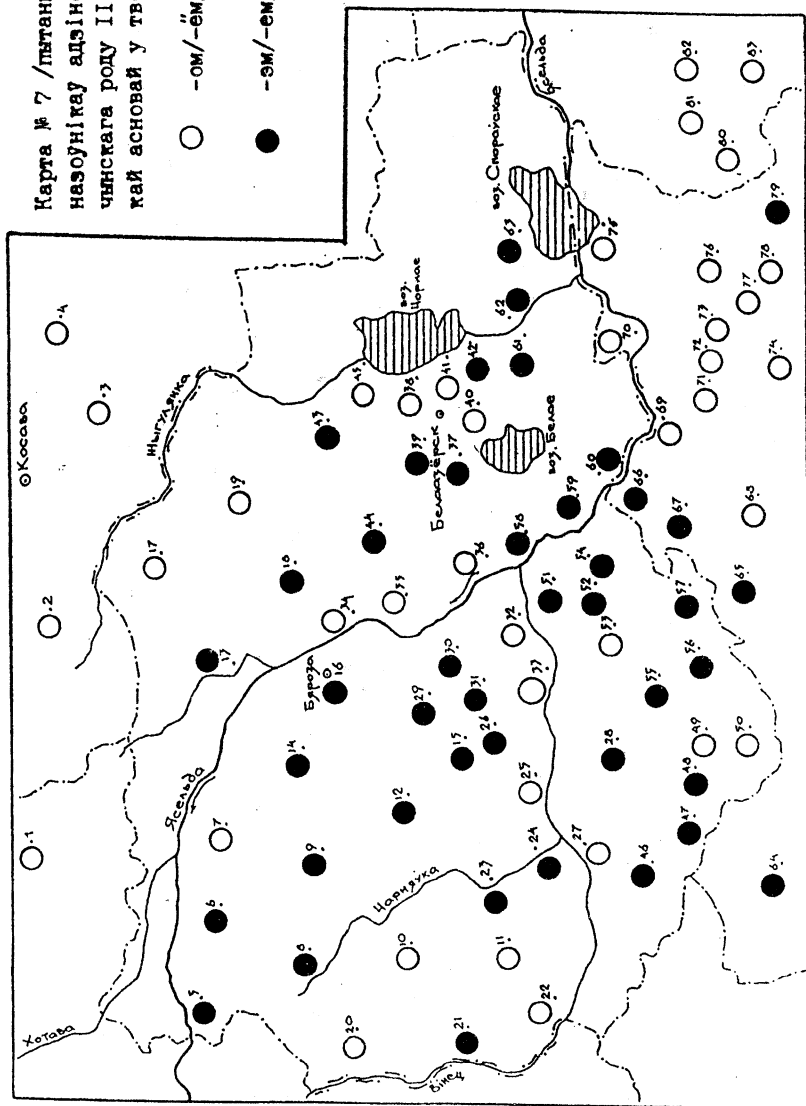
- -е/-э/: руцэ, носэ, дузе;
руке, ногэ, дугэ
і інш.
- ⊖ -і:
руці, носі, дузі
адзначана
форма руці

Карта № 7 / питання № 59/. Канчатки
назсунікау адзіночнага ліку муж-
чынскага роду II скланення з мяк-
кай асновай у творным склоне

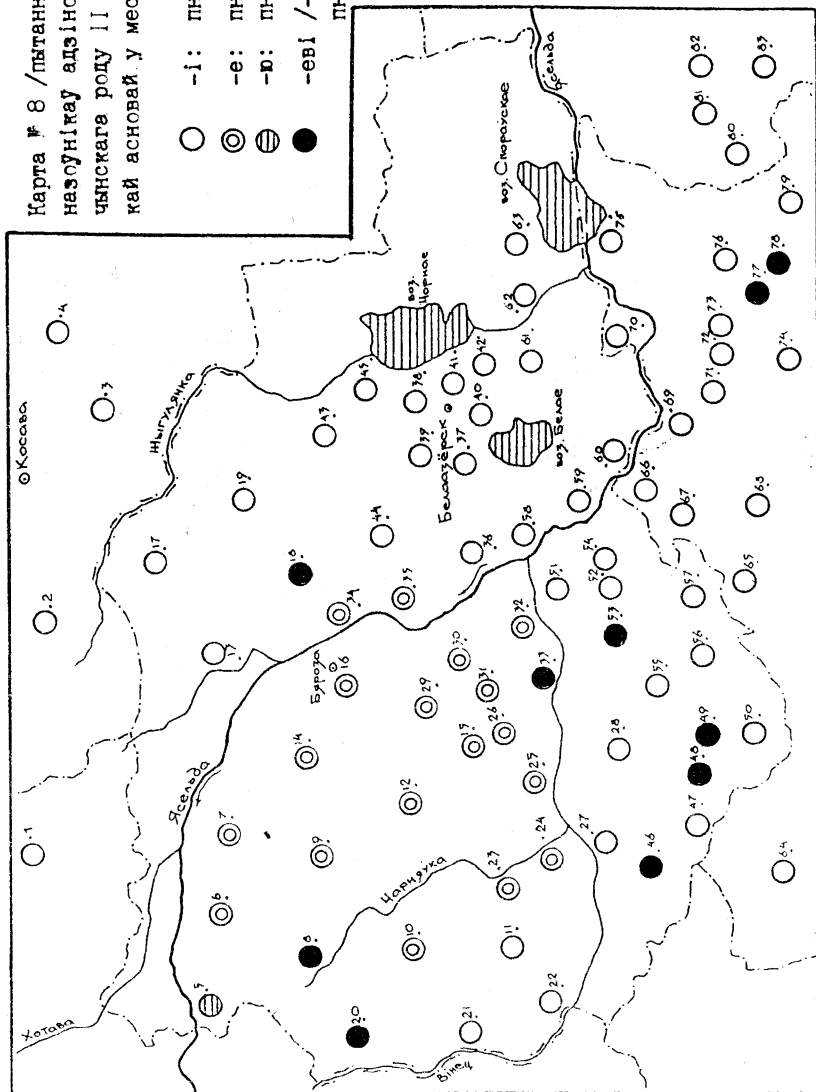
○ -ом/-ем/: конём, ножом
і інш.

● -эм/-ем/: конём, ножом
і інш.

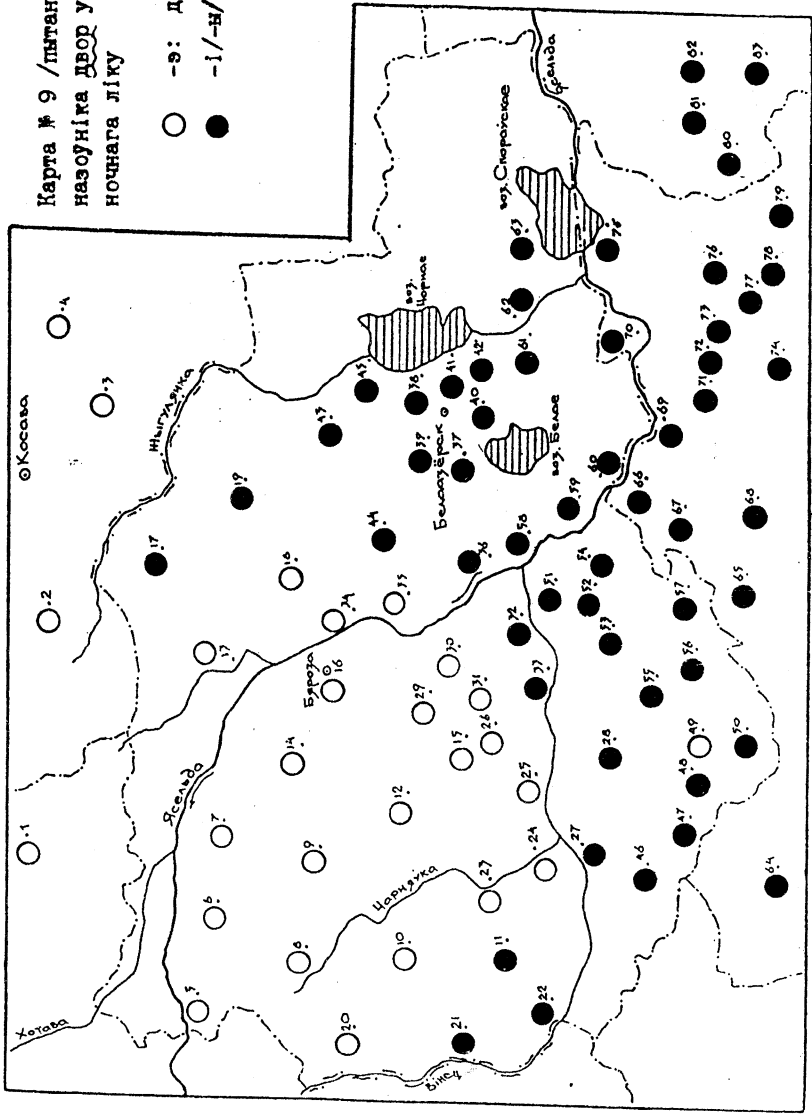
Карта № 8 / пятанне № 61/. Канчаткі
назунікаў адзіночнага ліку муж-
чынскага роду і і скланення з мяк-
кай асновай у месным склоне

- -і: пні
- ⊙ -е: пне
- ⊖ -ю: пню
- -еві /-эві, -эві, -эві/:
пнэві, пнэві і інш.

Карта № 9 /плананне № 61/. Канчаткі
назоўніка двор у месным склоне адзі-
ночнага ліку

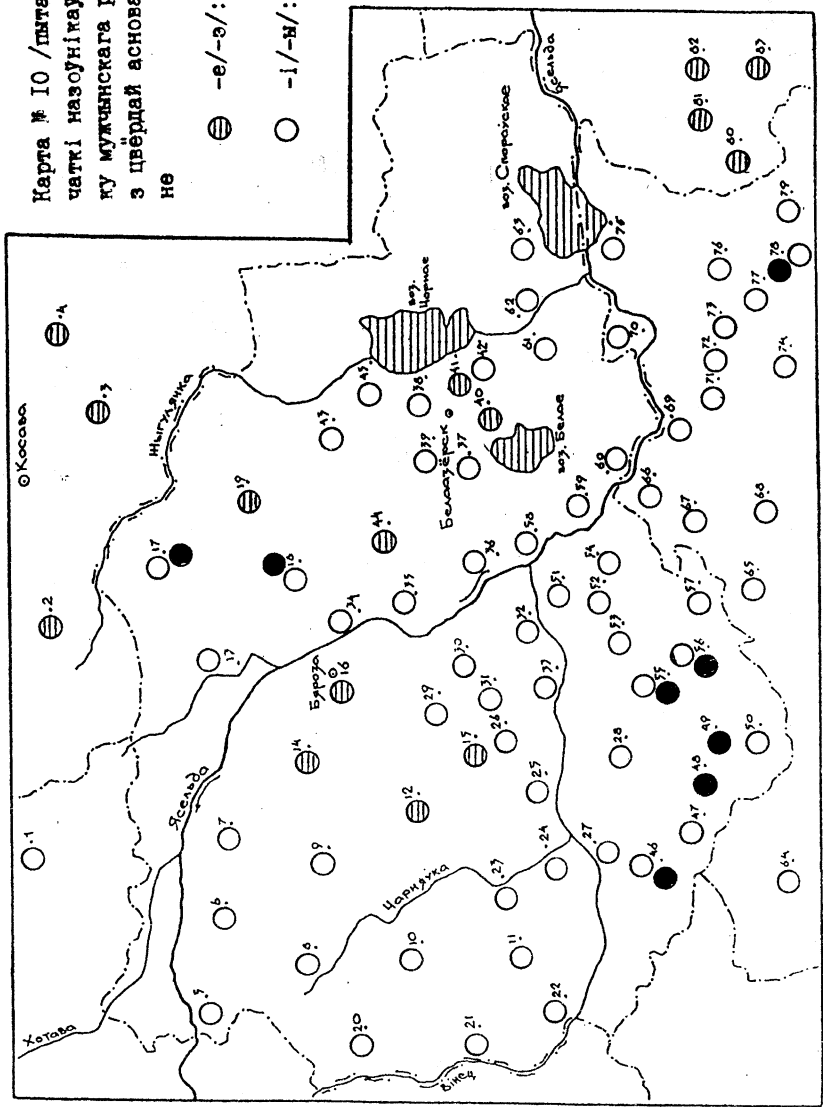
- -э: дворэ́, дворэ́
- -і/-н/: дворэ́, дворэ́

Карта № 10 / питання № 61/. Клан-
чаткі назвуникау адзіночнага лі-
ку мужчынскага роду II скланення
з цвёрдай асновай у месным скло-
не

- ⊖ -е/-э/: лёса, вóэз; лёса,
вóэз і інш.
- -і/-н/: лёсі, вóсі; лёсн,
вóзн і інш.

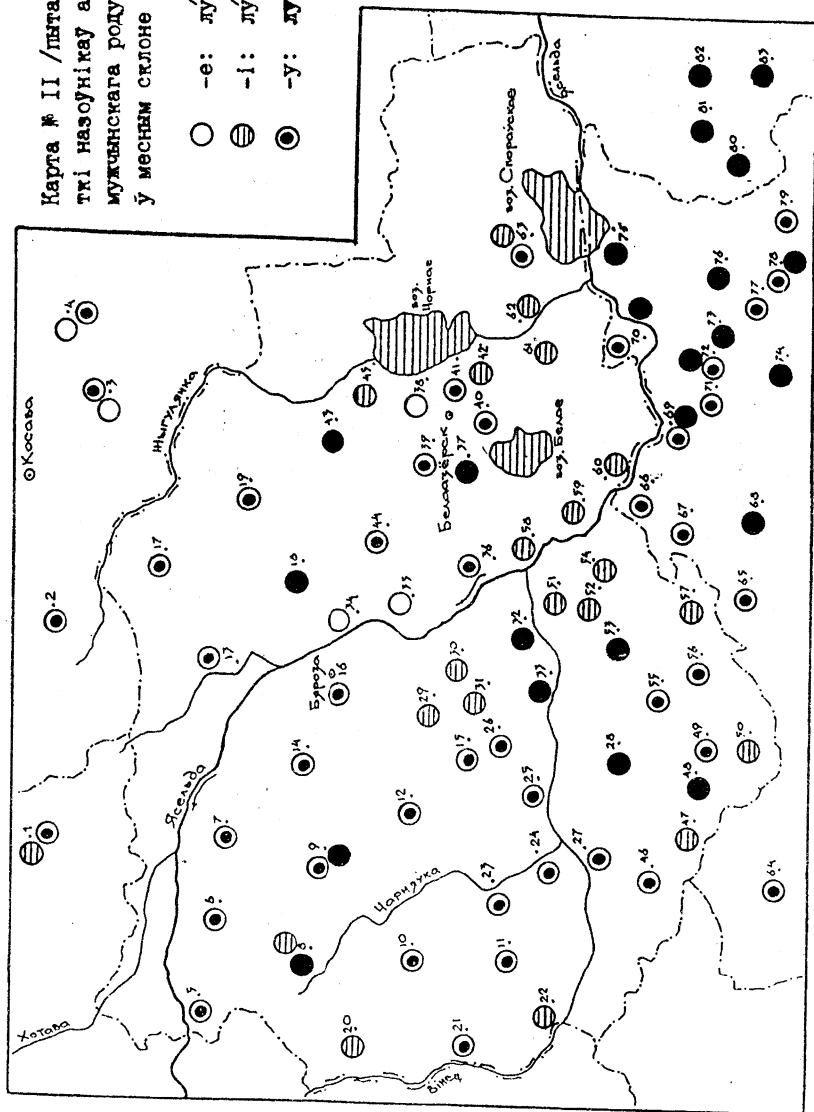
● -овы/-ові/:
лёсовн, вóс-
вн; вóзові

Карта № II / питання № 60/. Канча-
ткі назоўнікаў адзіночнага ліку
мужчынскага роду II скланення
ў месным склоне

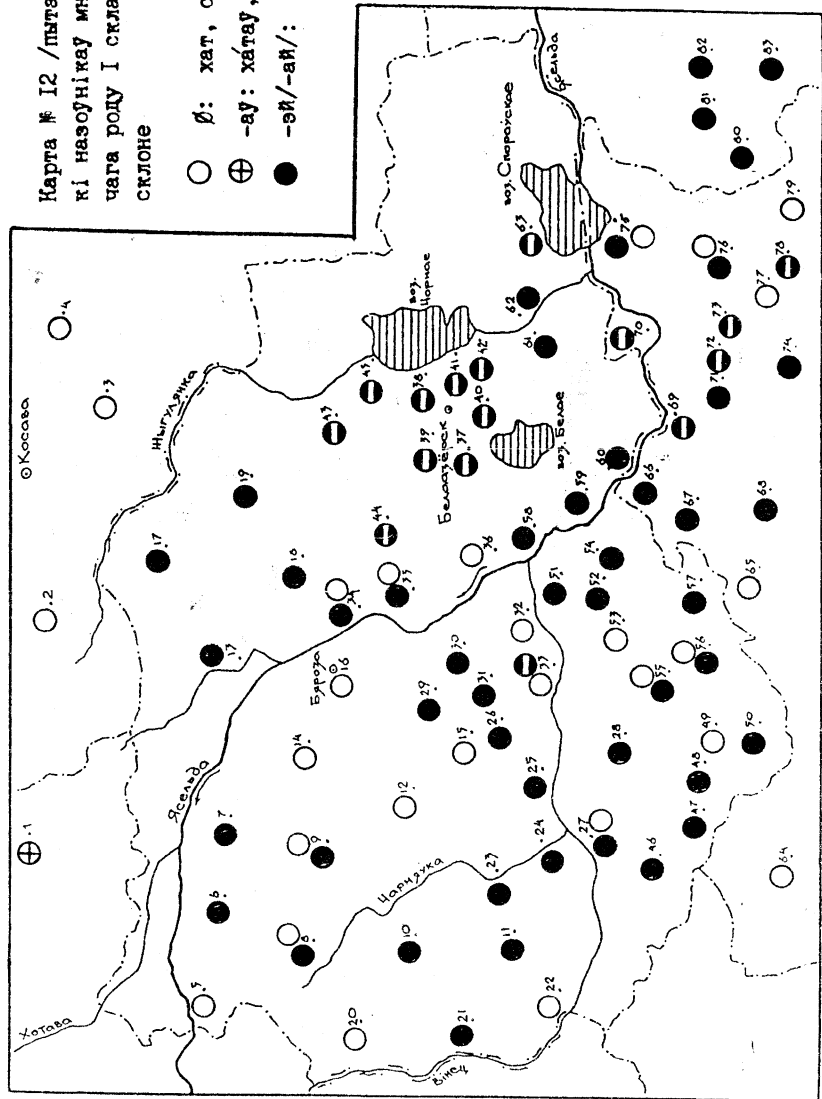
- -е: лўзе
- ⊖ -і: лўзі і інш.
- ⊙ -у: лўгу, лўгу і інш.

- -аві/-авэ,
- овы, -ові/;
- лўгові, лў-
- гові і інш.

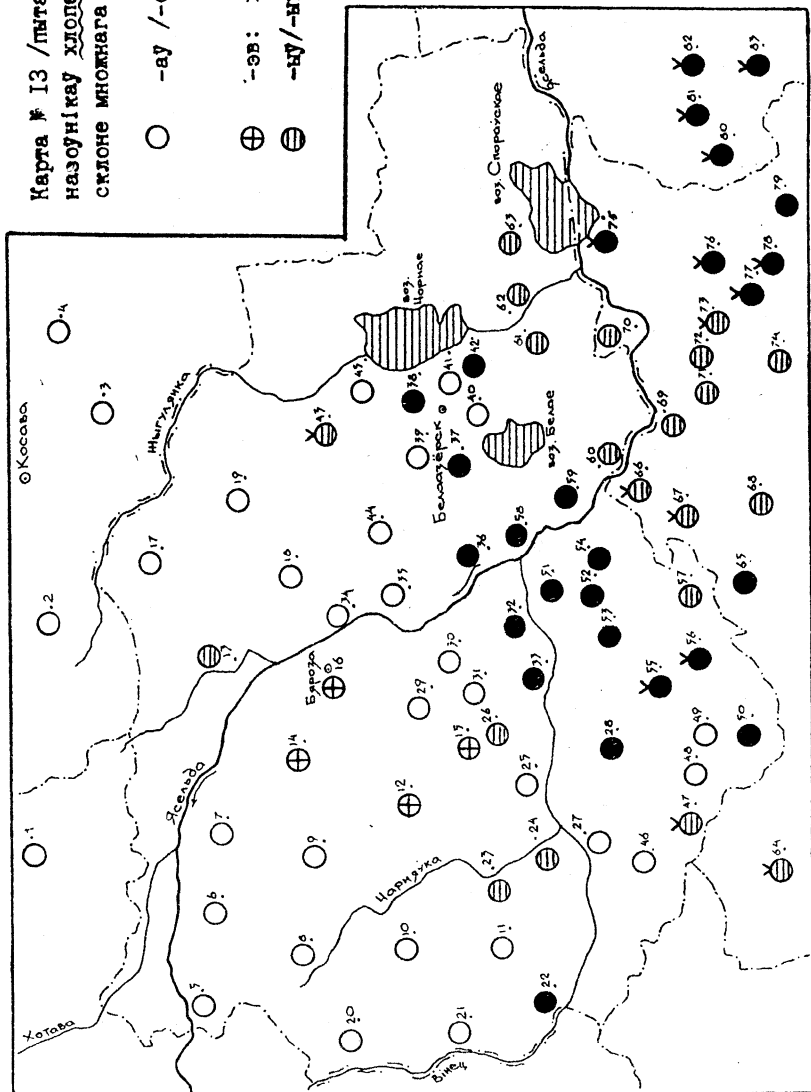

Карта № 12 /планне № 70/. Канчат-
кі назуўнікаў множнага ліку жано-
чага роду і скланення ў родным
склоне

- ∅: хат, сцен і інш.
- ⊕ -ау: хатаў, сценаў
- -эй/-ай/: хатэй, стэнэй; ха-
тай, стэнай і інш.
- ⊖ -эй: стінэй

Карта № 13 / питання № 67/. Канчатки
назрунікаў хлопед, палец у родным
склоне множнага ліку

○ -ав /-оу,-ов/: хлопцаў,
пальцаў
і інш.

⊕ -эв: хлопцав, пальцав

⊖ -уу/-ув/: хлопцаў, пальцаў
і інш.

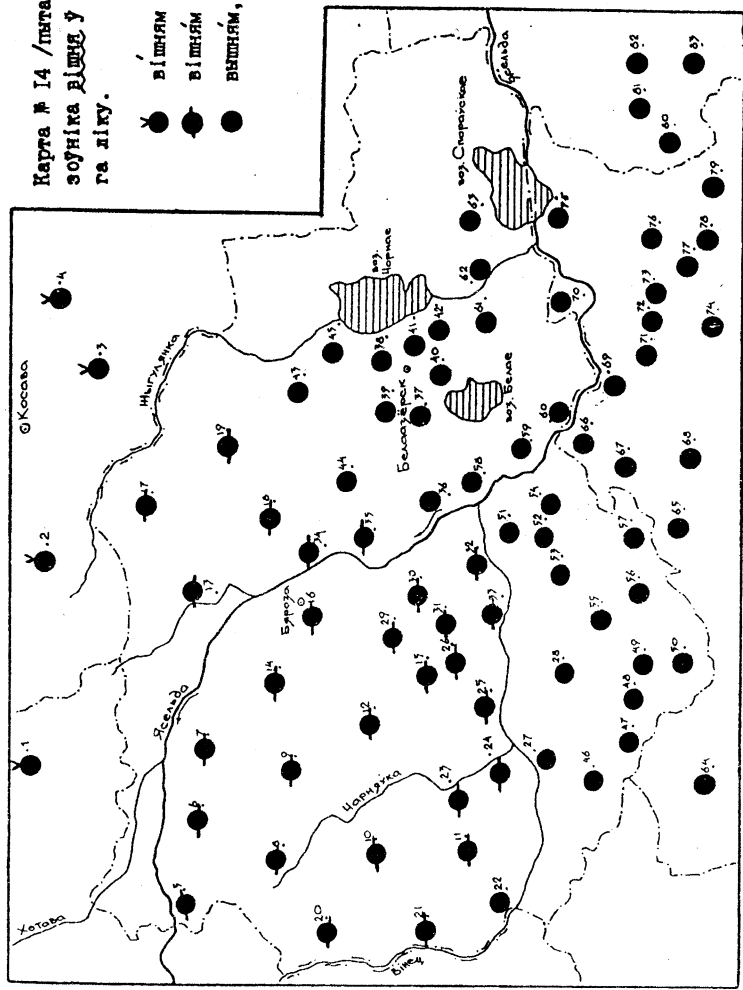
⊗ -ів: хлопцав,
пальцав

● -уу/-ув/: хлопцаў,
пальцаў
і інш.

⊗ -ув: хлопцав,
пальцав

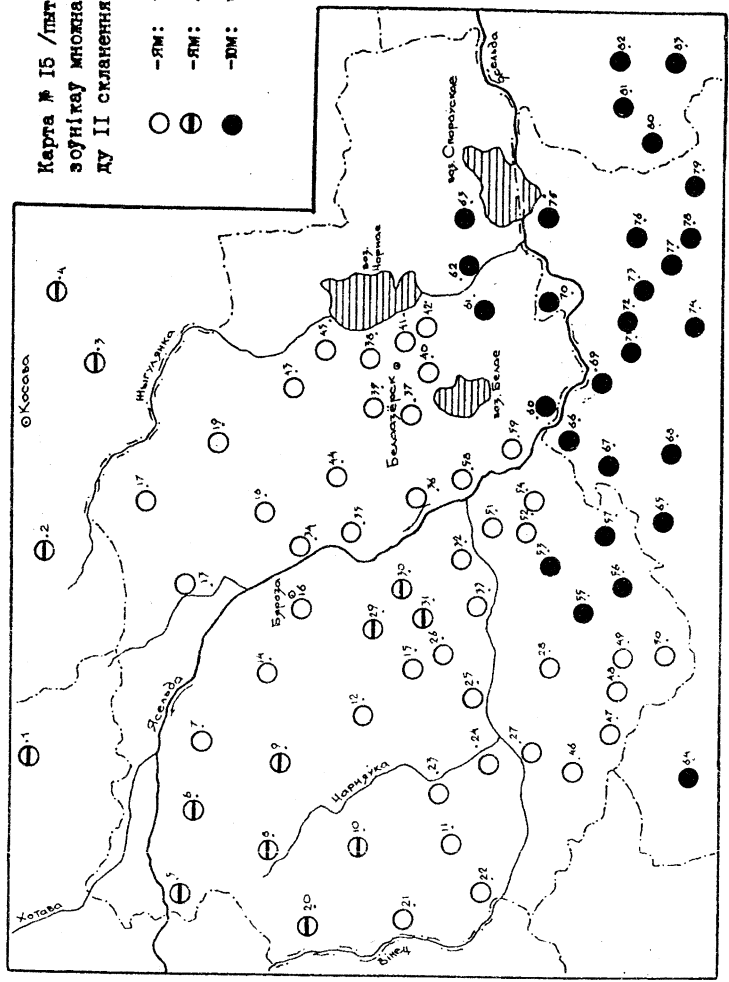
Карта № 14 / питання № 69/. Канчаткі на-
 зоніка вішеу ў давальным склоне множна-
 га ліку.

- вішням
- вішням
- вишням, вишням

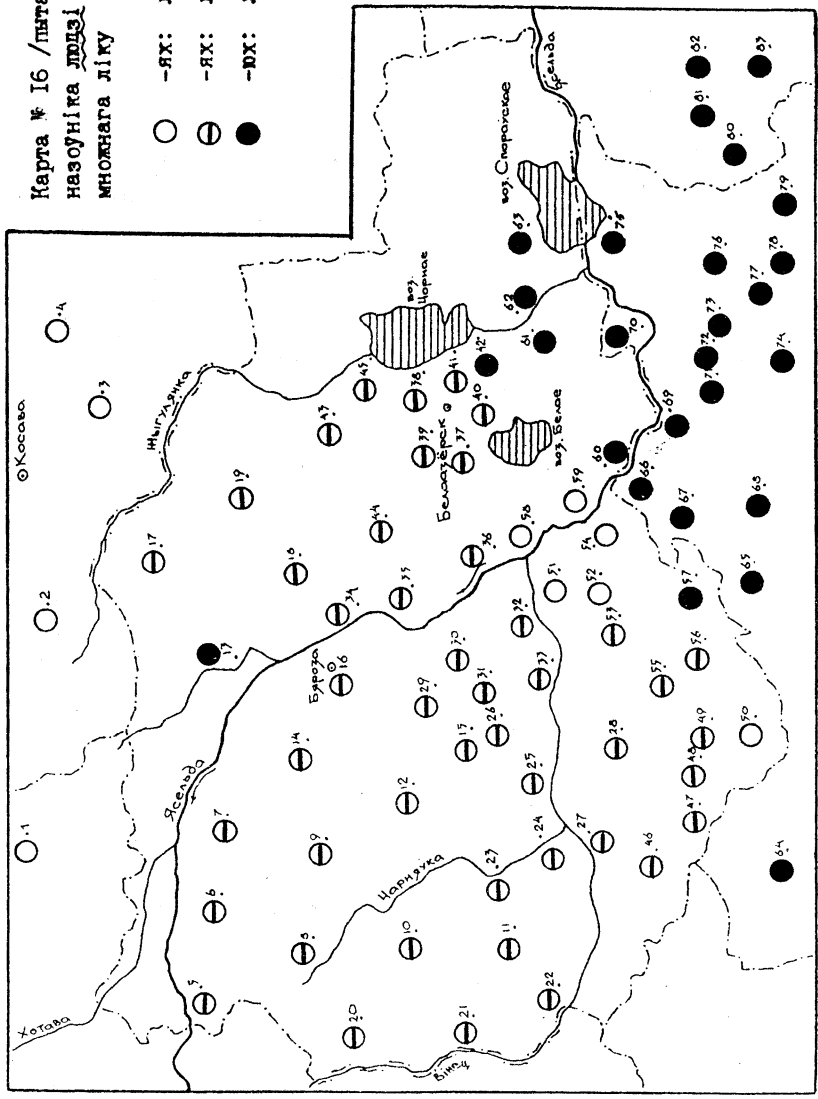
Карта № 15 /п'ятанне № 71/. Качаткі на-
 зрунікау множнага ліку мужчынскага ро-
 ду II скланення ў давальным склоне

- -ЛМ: К^ОНЕМ, Л^ОДЕМ
- ⊖ -ЛМ: Л^ОДЗ^АМ
- -ЕМ: К^ОНЕМ, Л^ОД^ОМ

Карта № 16 /піванне № 72/. Канчаткі
назоўніка людзі ў месным склоне
множнага ліку

- -ях: людэ́йх, людэ́ях
- ⊖ -ях: людэ́ях, людэ́ях
- -ях: людэ́х

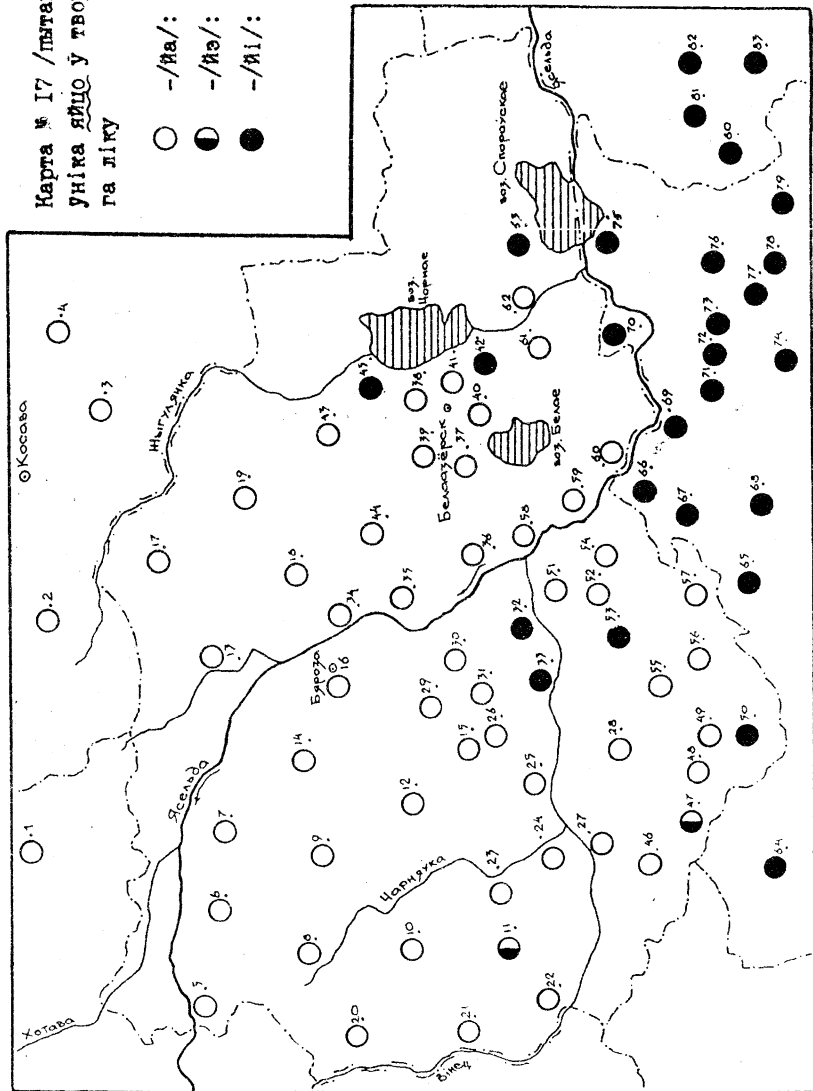

Карта № 17 / питання № 59/. Форми назво-
уніка яйцо у творчым склоні адзіночна-
га ліку

○ -/на/: яйцом, яйцэм

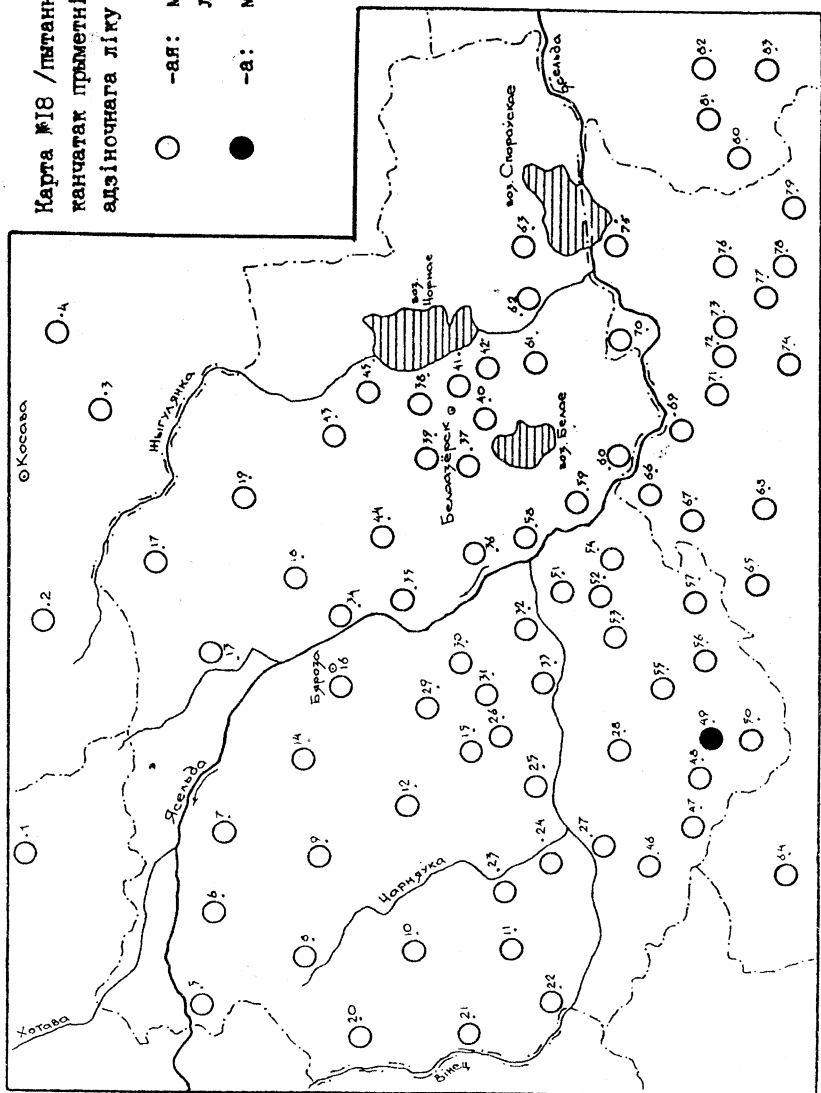
● -/на/: яйцэм

● -/яі/: яйцом, яйцэм

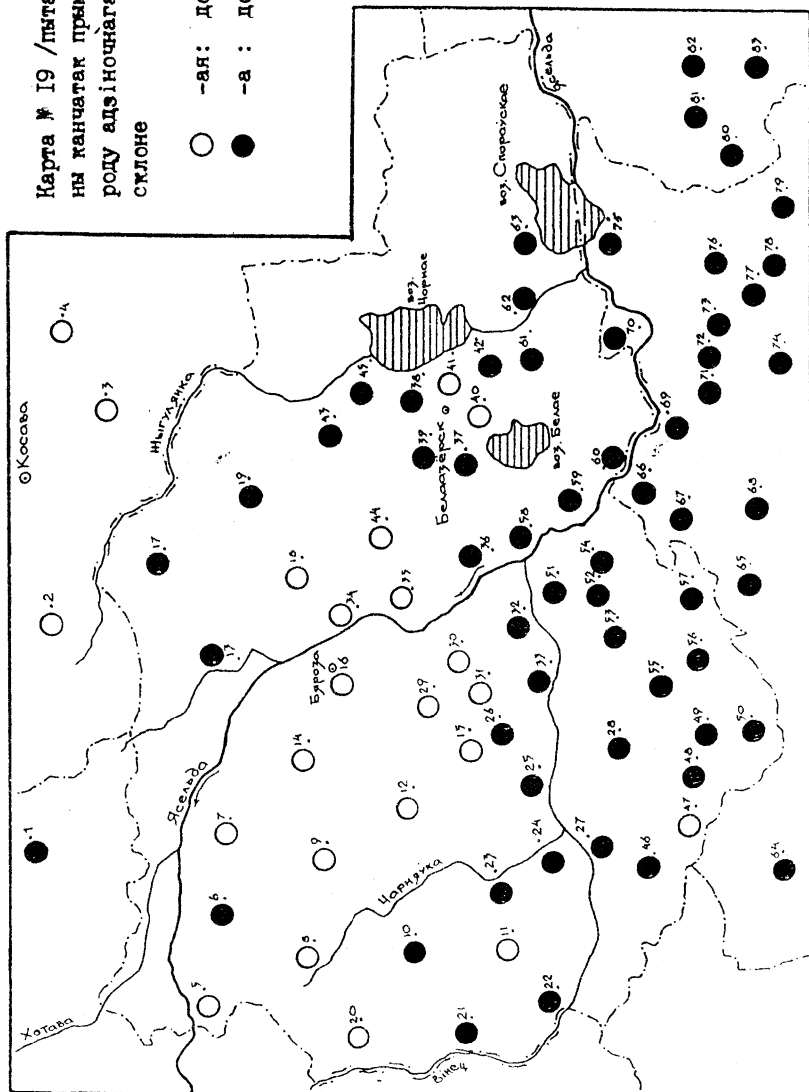
Карта №18 / питання № 76/. Націскны канчатак праметнікаў жаночага роду адзіночнага ліку у назойным склоне

- -а-я: маладзін, старэй; мо-лодзін
- -а: моладзін, старэй

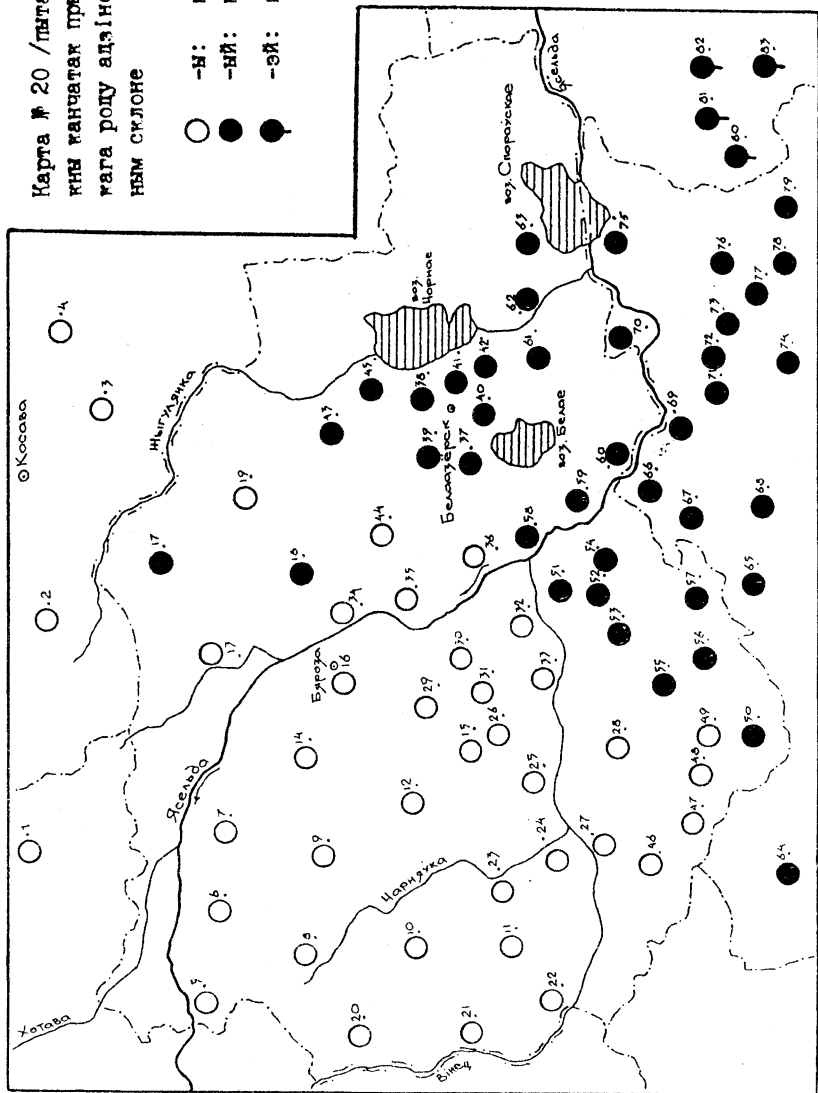
Карта № 19 / питання № 75/. Ненаціск-
 ны канчаток прыметнікаў жаночага
 роду адзіночнага ліку у назорным
 склоне

- -ая: добра́я, нова́я
- -а : добра́, нова́

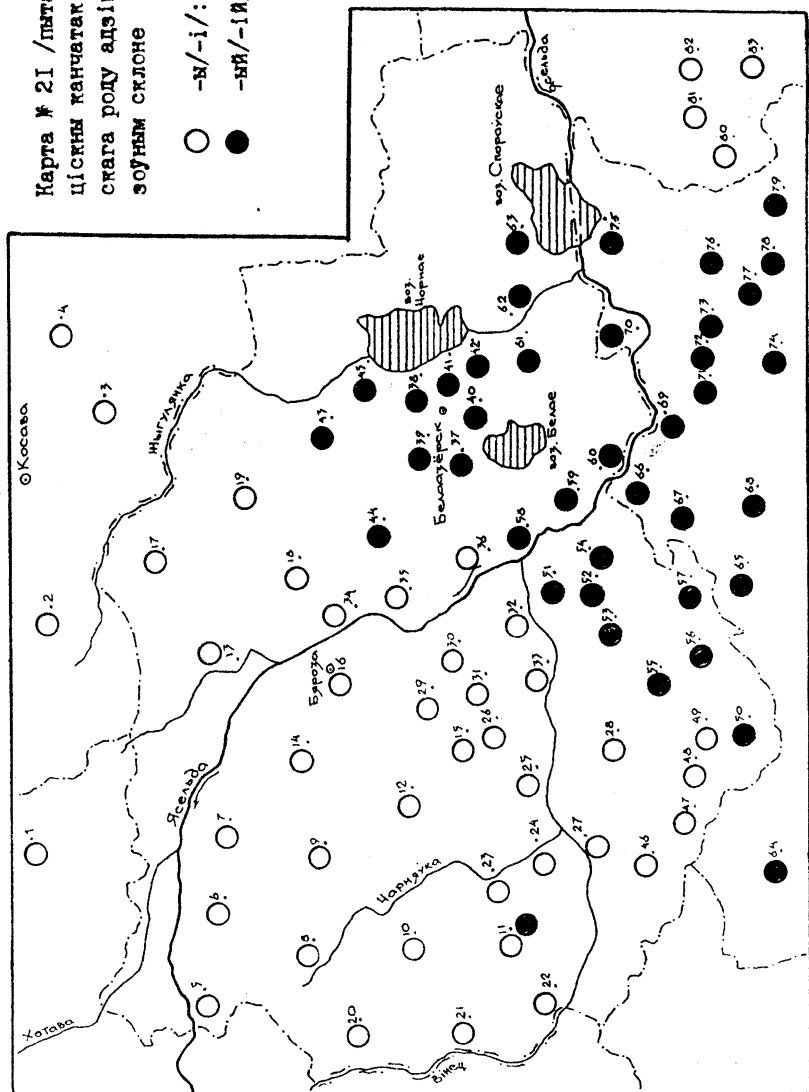
Карта № 20 / питання № 74/. Націс-
кни канчаток прыметнікаў мужчынс-
кага роду адзіночнага ліку у назву-
ным склоне

- -Н: малы́, стары́
- -НІЙ: малы́й, стары́й
- -ЭЙ: малэ́й, старэ́й

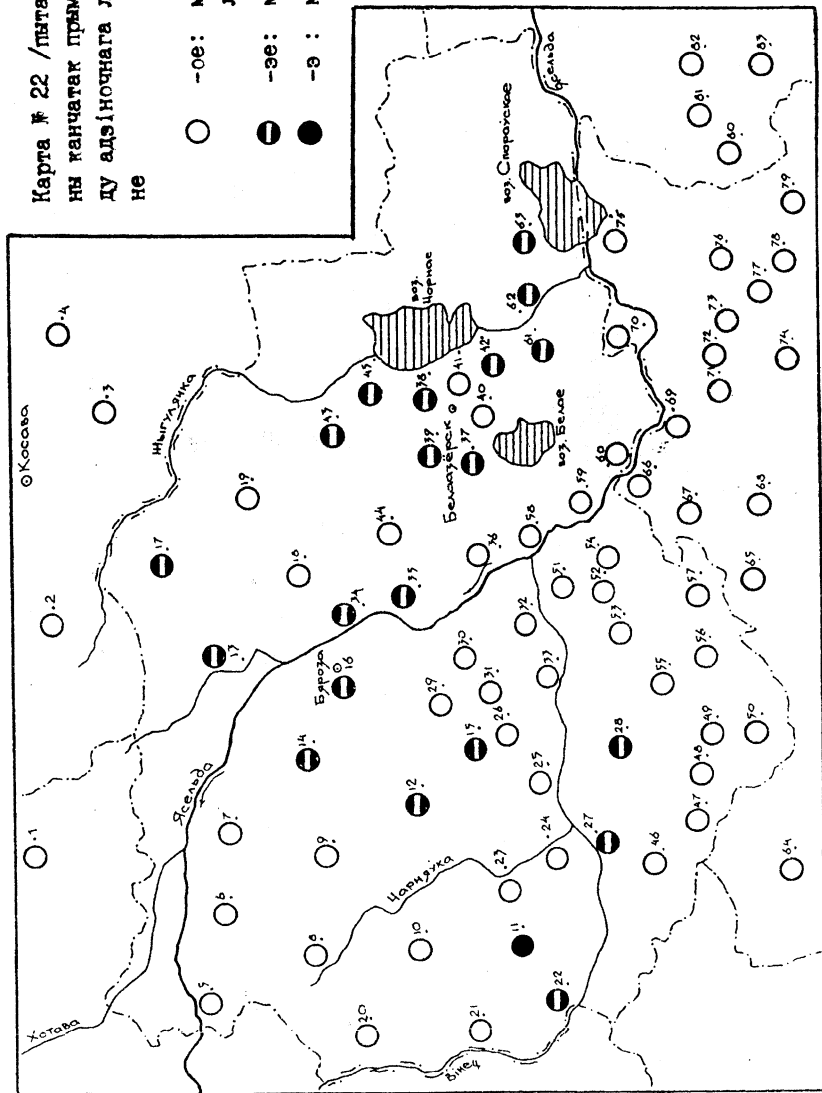
Карта № 21 / пятанне № 73/. Нена-
ціскны канчаток прыметнікаў мужчын-
скага роду адзіночнага ліку у на-
зоўным склоне

- -н/-і/: ДОБРЫ, НОВЫ
● -нй/-іі/: ДОБРЫЙ, НОВЫЙ

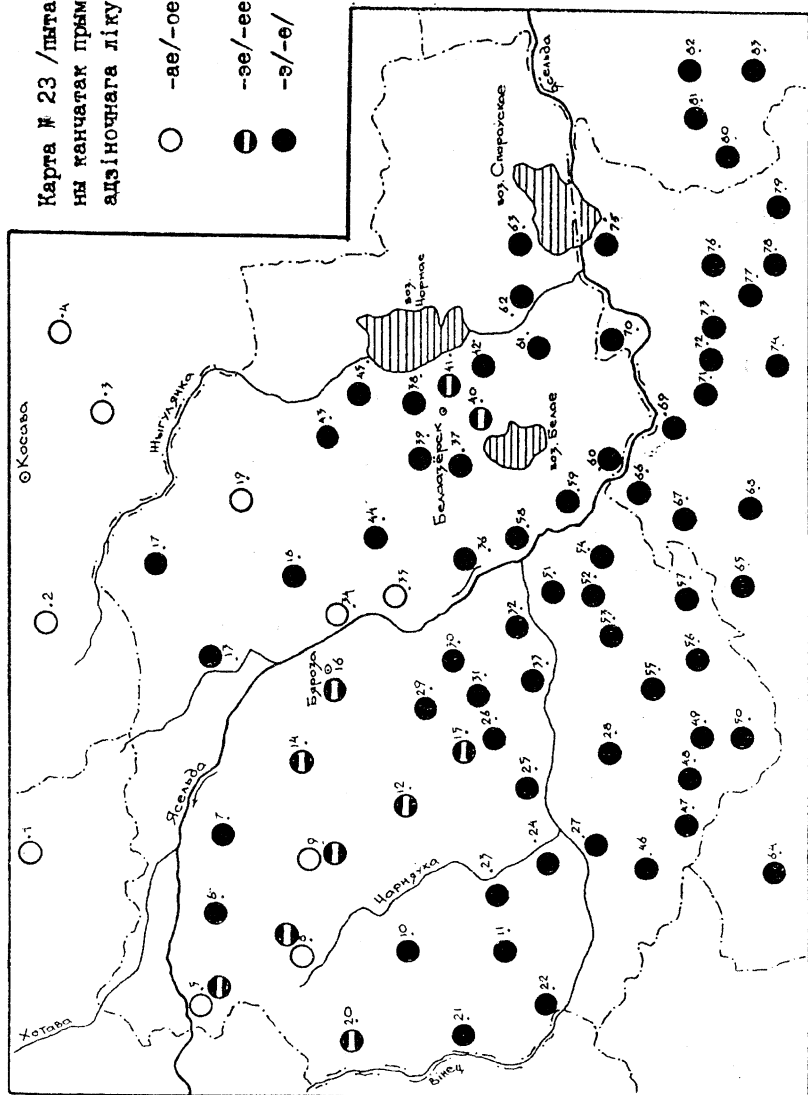
Карта № 22 / питання № 78/. Націск-
ня канчаток прыметнікаў ніякага ро-
ду адзіночнага ліку у назойным скла-
не

- -ое: маладо́е, старо́е; мо-
лодо́е
- ◐ -еэ: молодо́е, старо́е
- -э : молода́, старо́е

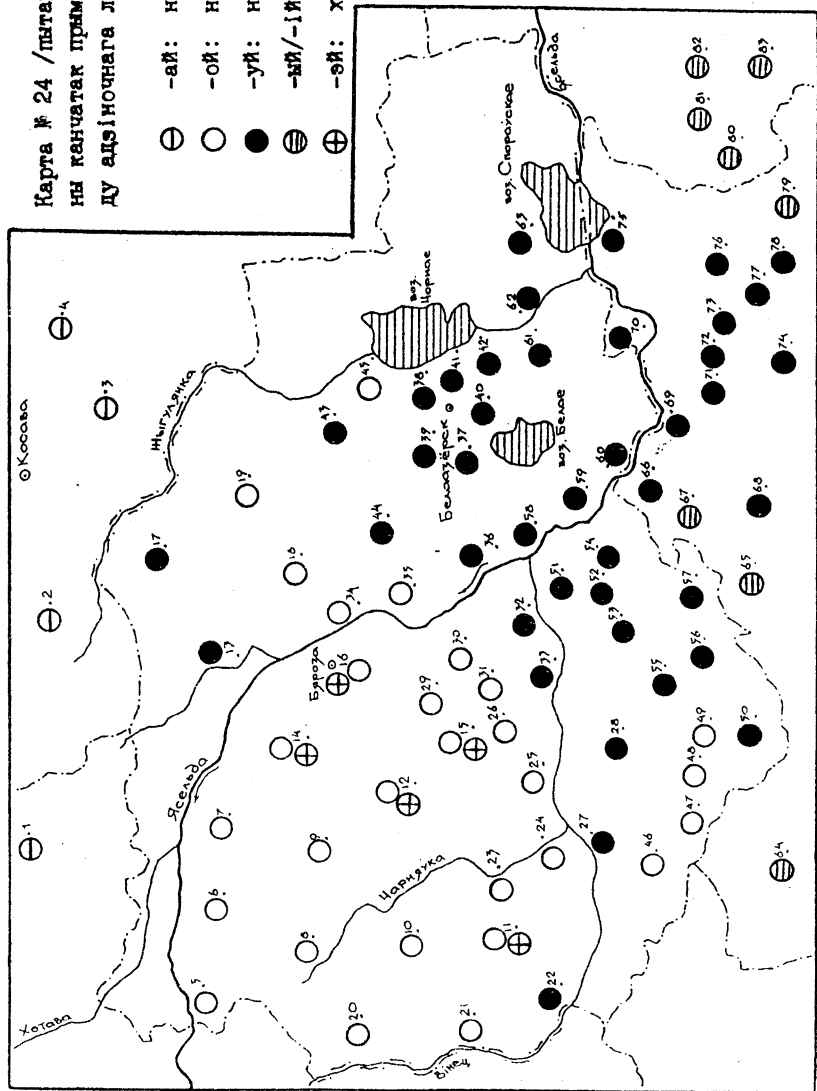
Карта № 23 / шланне № 77/. Ненаціскны канчаток праметнікау ніякага роду адзіночнага ліку у назонным склоне

- -ae/-oe/: н^овае, хар^омае;
н^ов^ае, хор^ош^ае
- ◐ -ae/-ee/: н^ов^ае, хор^ош^ае
- -э/-е/: н^ов^э, хор^ош^э

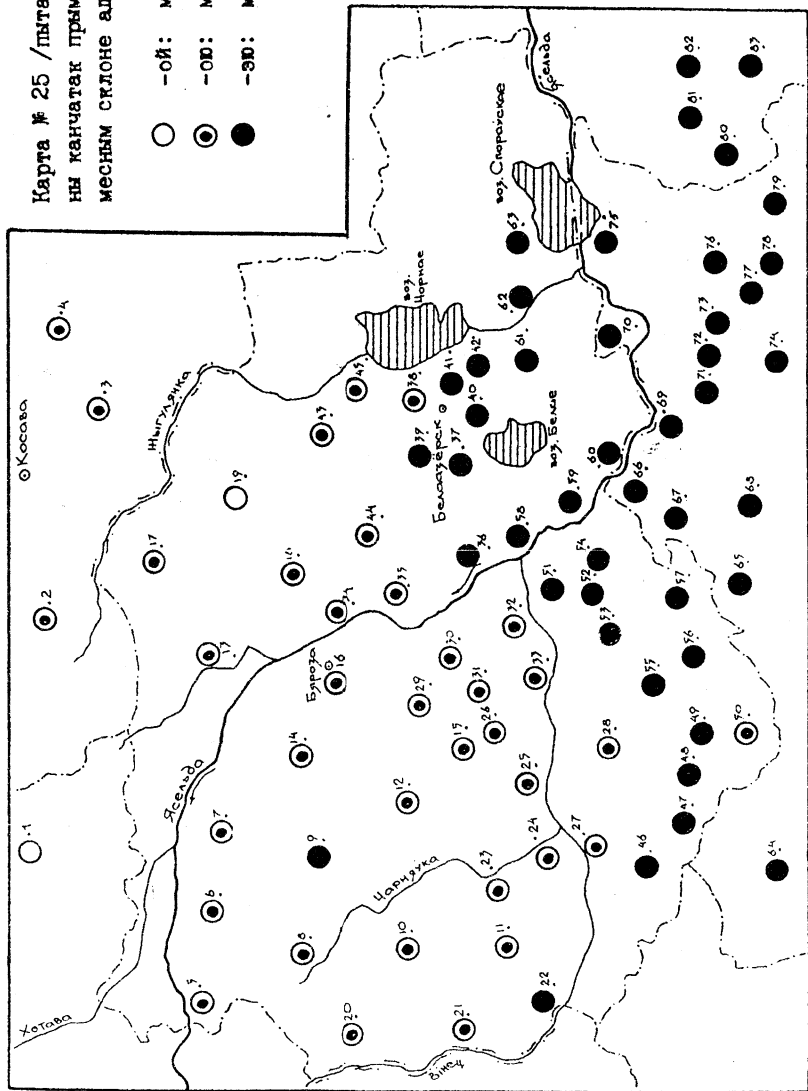
Карта № 24 / питання № 80/. Ненаціск-
ні канчатак прыметнікаў жаночага ро-
ду адзіночнага ліку ў месным склоне

- ⊖ -ай: но́вай, бе́лай
- -ой: но́вой, бе́лой; бі́лой
- -уй: но́вай, бі́лай; бе́лай
- ⊕ -ы/-іы/: но́вай, бі́лай
- ⊕ -эй: хоро́шэй

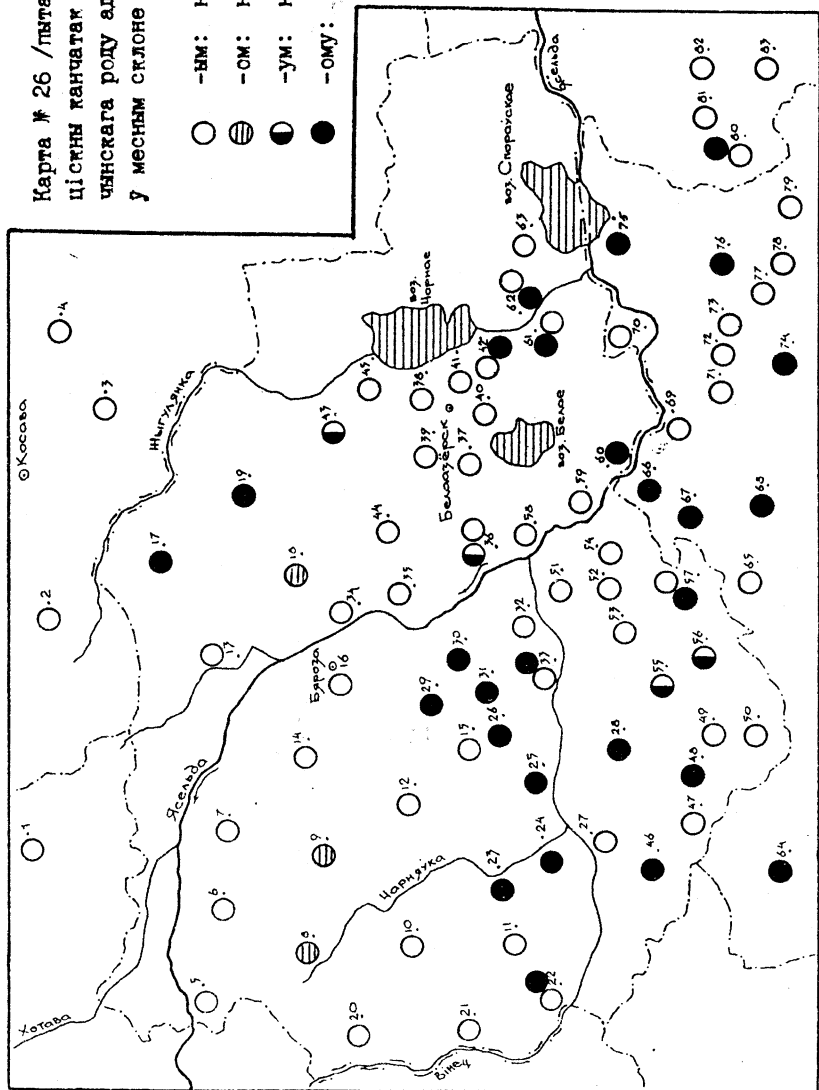
Карта № 25 / питання № 79/. Націск-
 ны канчаток прыметніка маладой у
 месным склоне адзіночнага ліку

- -ой: маладой, моладой
- ◉ -ою: моладою
- -эю: моладэю, моладэю

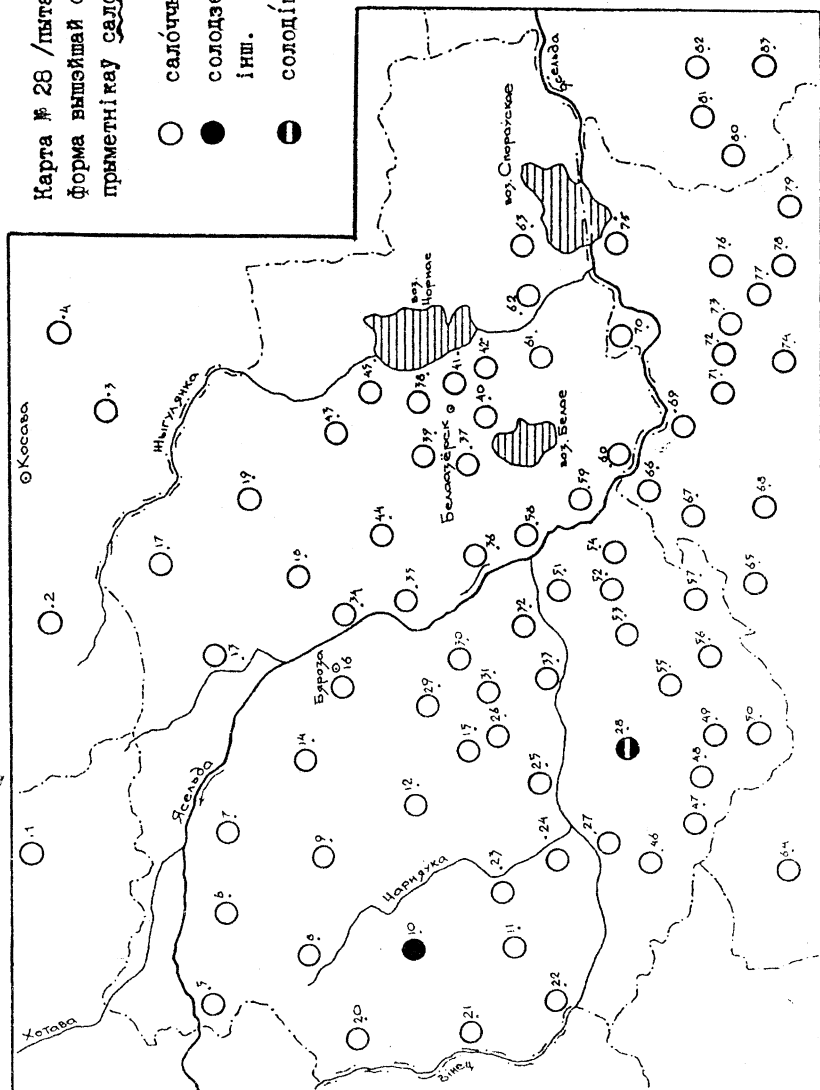
Карта № 26 / лытанне № 81/. Нена-
ціскны канчатак праметнікаў мул-
чанскага роду адзіночнага ліку
у месным склоне

- -НМ: НОВЫМ, БЕЛЫМ; БІЛЫМ
- ⊖ -ОМ: НОВОМ, БЕЛОМ
- ◐ -УМ: НОВУМ, БІЛУМ
- -ОМУ: НОВОМУ, БІЛОМУ; БЕЛОМУ

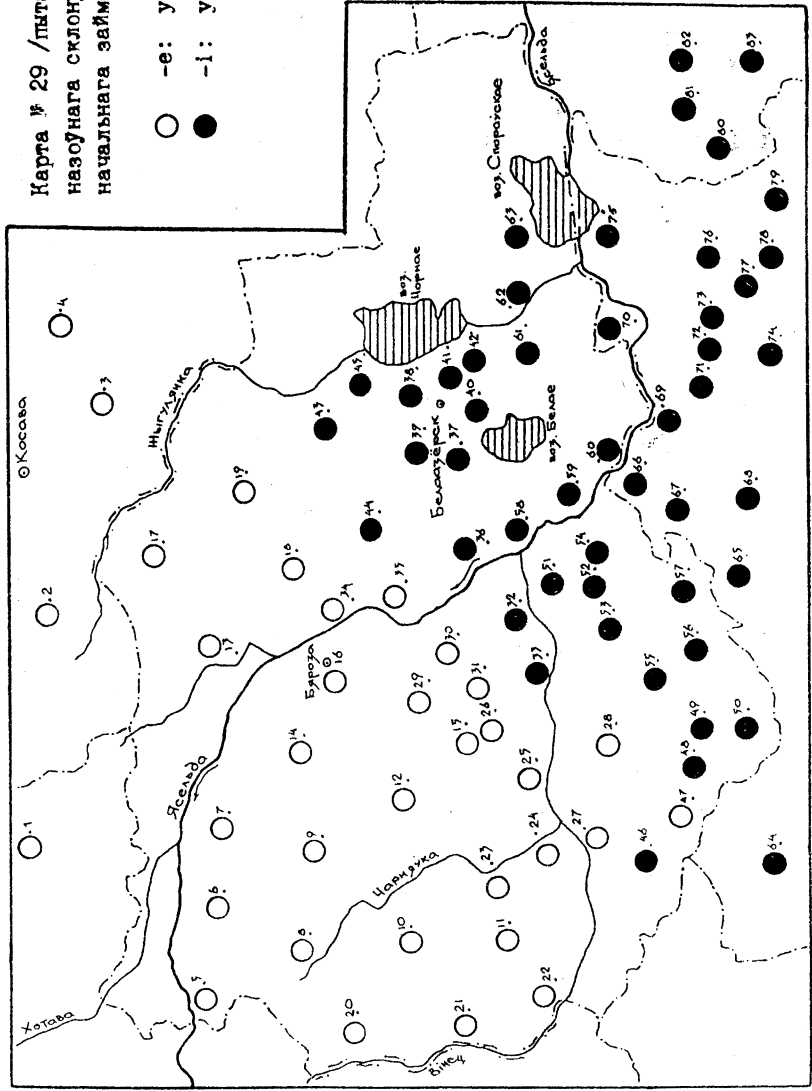
Карта № 28 / питання № 82/. Простая форма вышэйшай ступені параўнання прыметнікау салодкі, кароткі

- салодчы, каротчы і інш.
- солодзёйшы, короце́йшы і інш.
- ◐ солодішы, коротішы

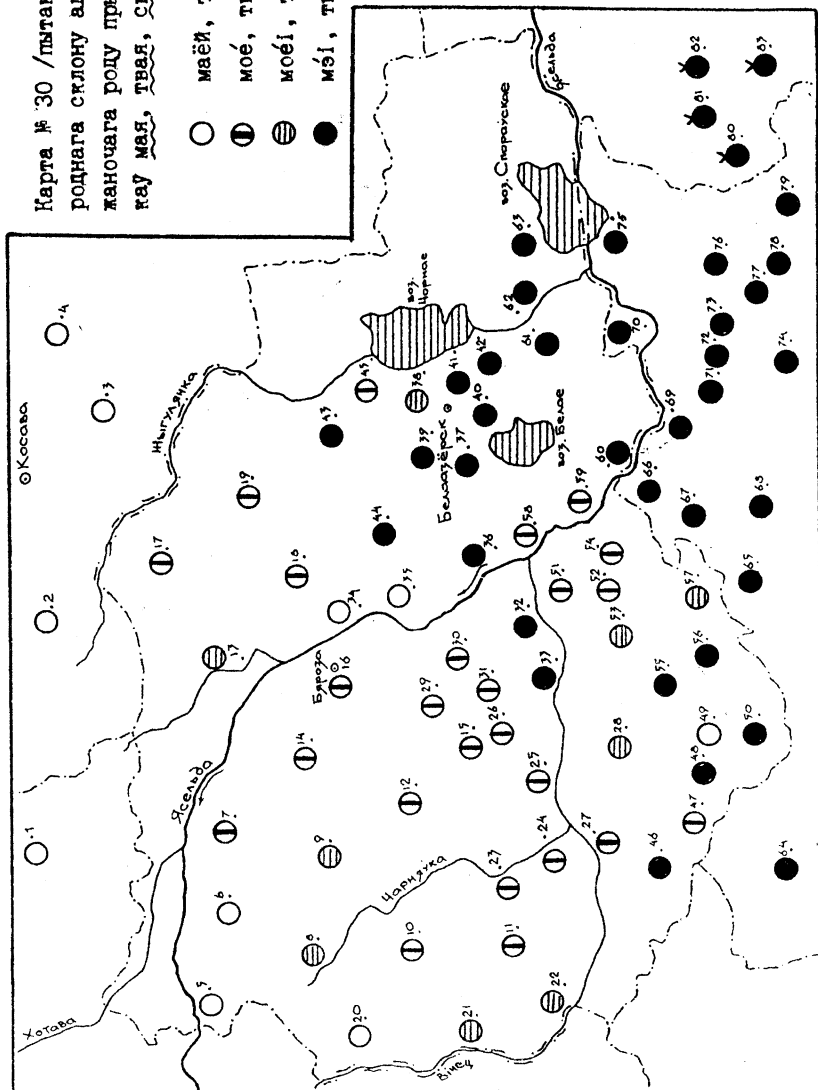
Карта № 29 / питання № 86/. форми
назоўнага склону множнага ліку аз-
начальнага займенніка ўсе

○ -е: усё, все
● -і: усі, всі

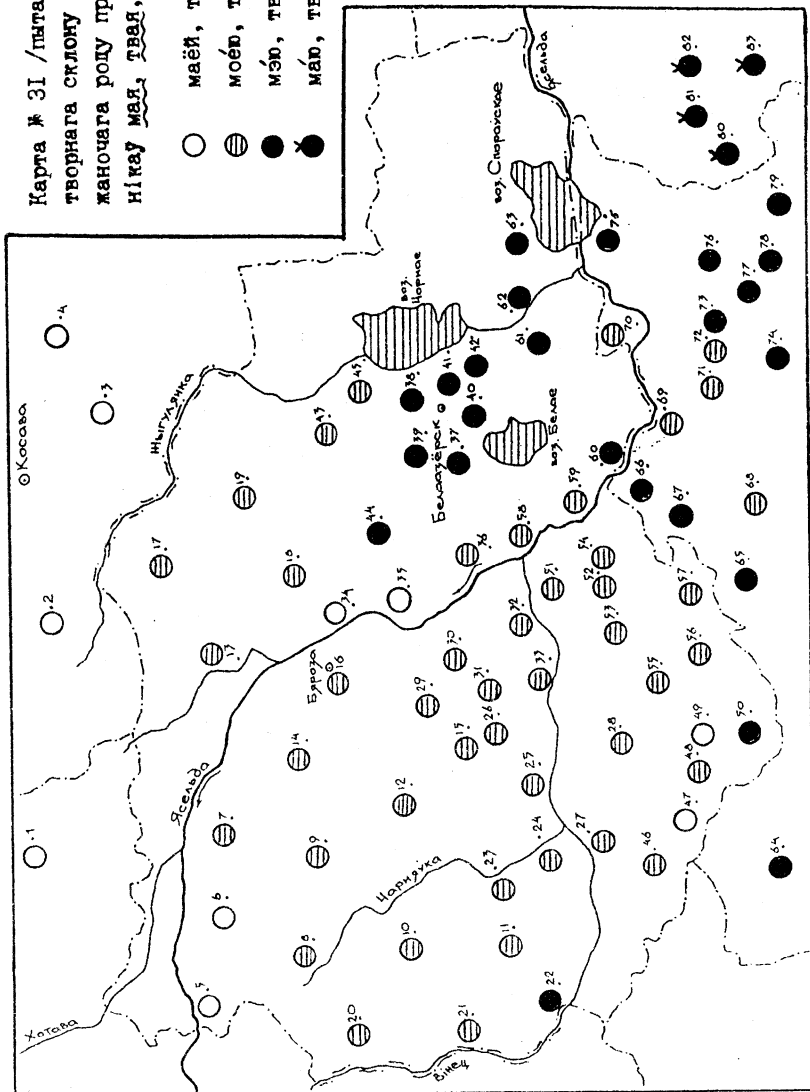
Карта № 30 / питання № 87/. Форми
 роднага складу адзіночнага ліку
 жаночага роду прыналежащих займенні-
 каў мая, твая, свая

- май, твай, свай і інш.
- ⊖ моё, твое, свое
- ⊕ моёі, твоеі, своеі
- маі, тваі, сваі

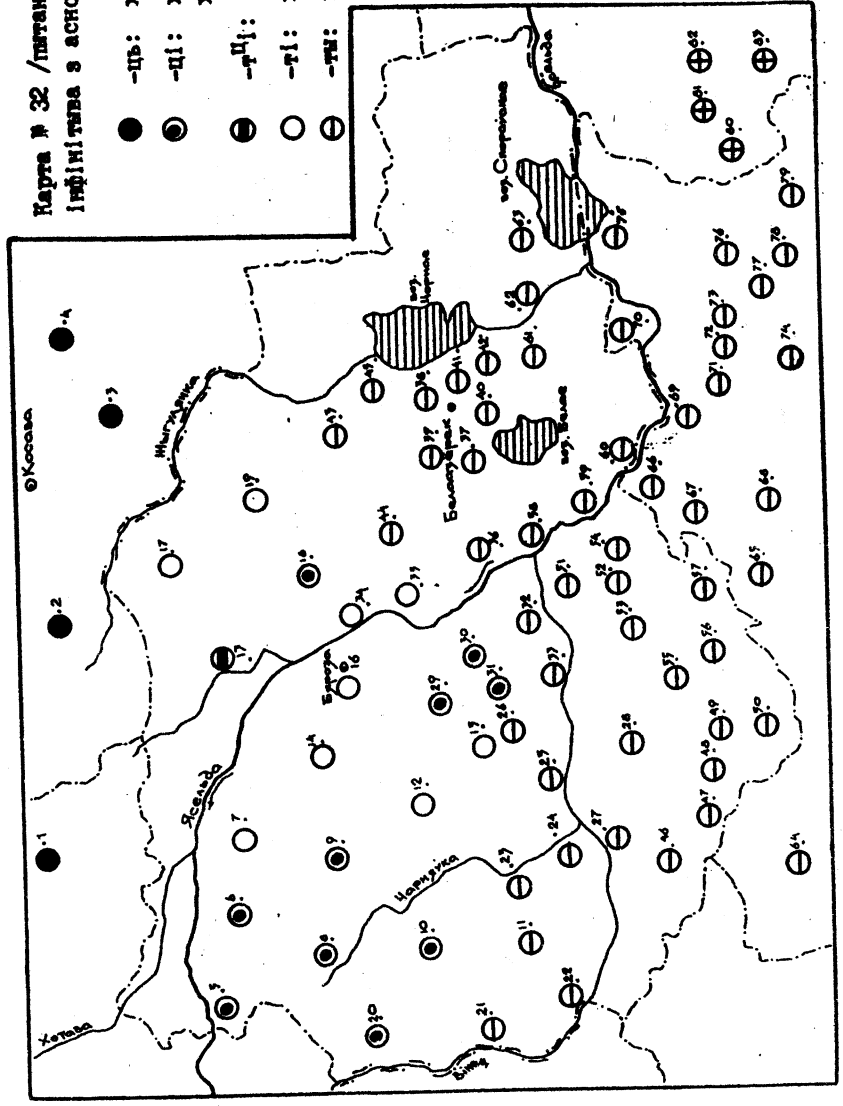
Карта № 31 / питання № 88/. Форми
творного склоу адзіночнага ліку
жаночага роду прыналежаць займен-
нікам маё, тваё, сваё

- маёй, твай; мой, твоёй
- ⊖ моёю, твоею
- мэю, твёю
- ⊗ маю, тваю

Карта № 32 /містакне № 89/. Борсьні
інфілітыва з асновай на галосны.

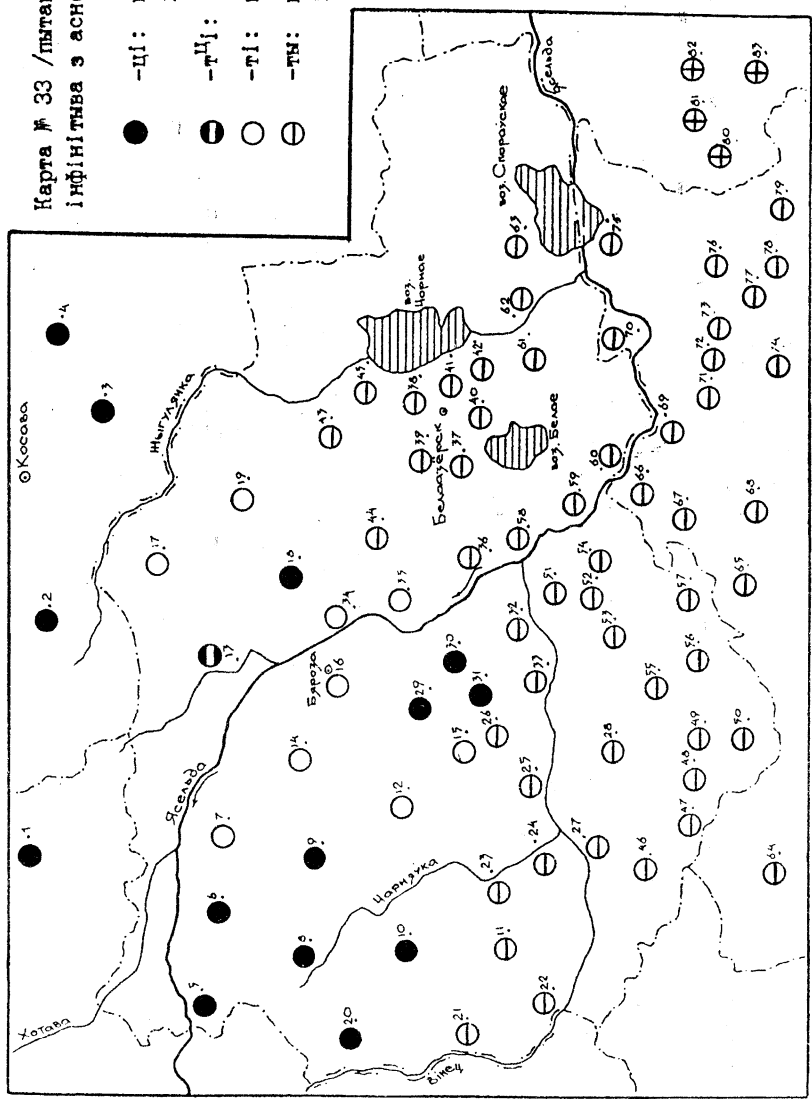
- -цр: хадзіць, спаць
- ⊙ -ці: хадзіці, спаці;
- ⊖ -ці: хадзі́ці, спаці́
- -ці: хадзі́ці, спаці́
- ⊖ -ці: хадзі́ці, спаці́
- ⊕ -це: хадзі́це, спаці́це

Карта № 33 / питання № 90/. Форми інфінітивна з асновою на энчи

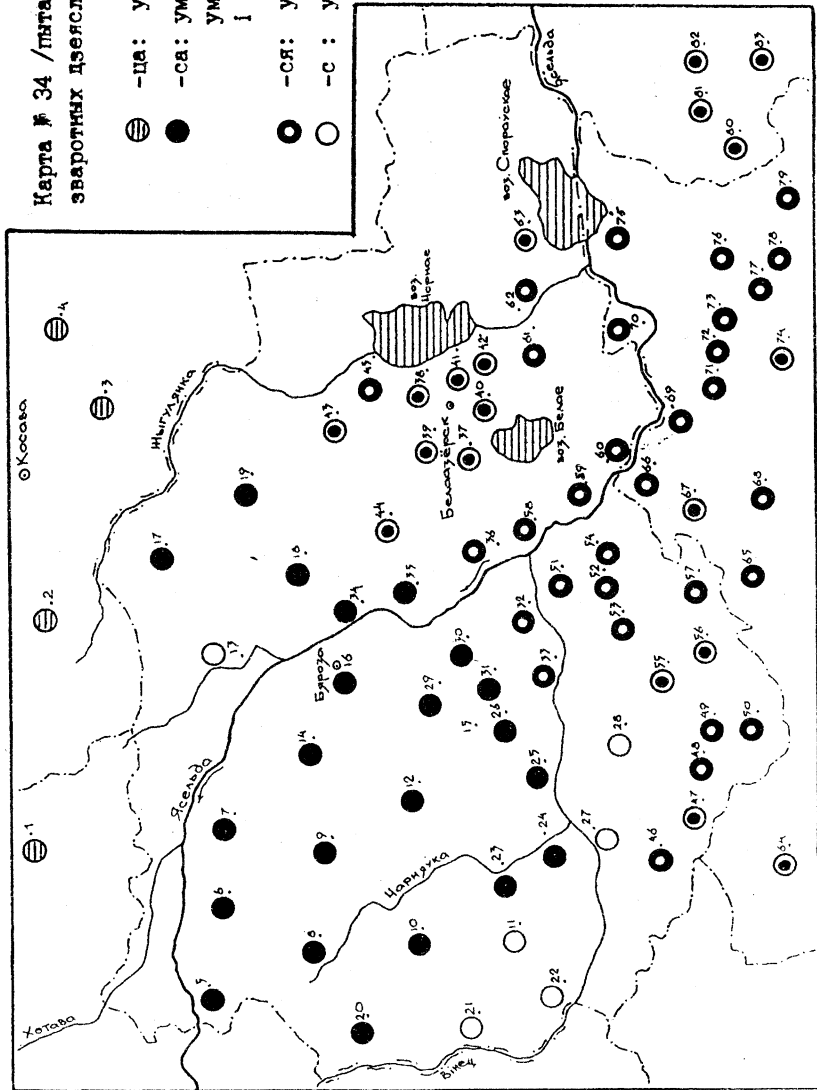
- -ці: лайці, заграбці і інш.
- ◐ -ці: пойтці, заграбці
- -ті: пойті, заграбці
- ◑ -ты: пойтты, заграбці і інш.

- ⊕ -тэ: пойтэ, загэ, рэбс-тэ

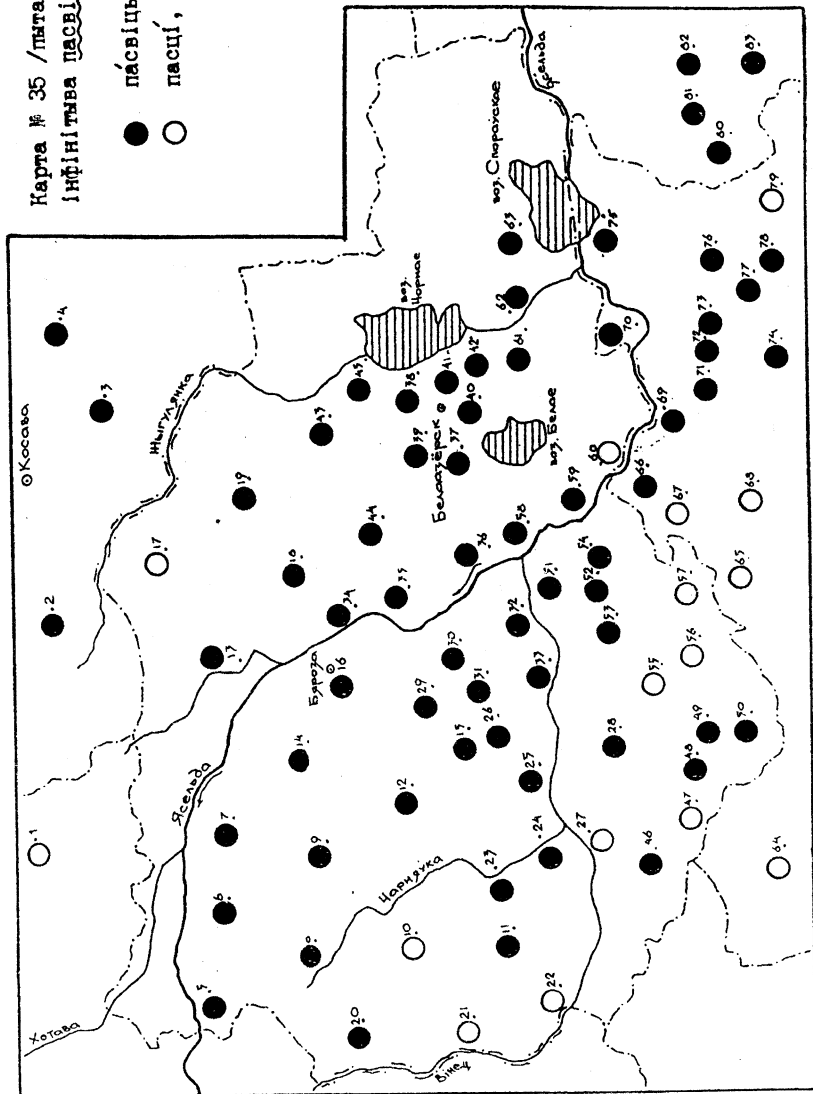
Карта № 34 / питання № 91/. Форми зворотних дееяслоау у інфінитиве

- ⊕ -ца: умываца, браца
- -са: умываца, браца;
умываца, браца
і інш.
- -ся: умываца, браца
- -с : умывац, брац;
умывац, брац
- ⊙ -сь: умыва-
ца, браца

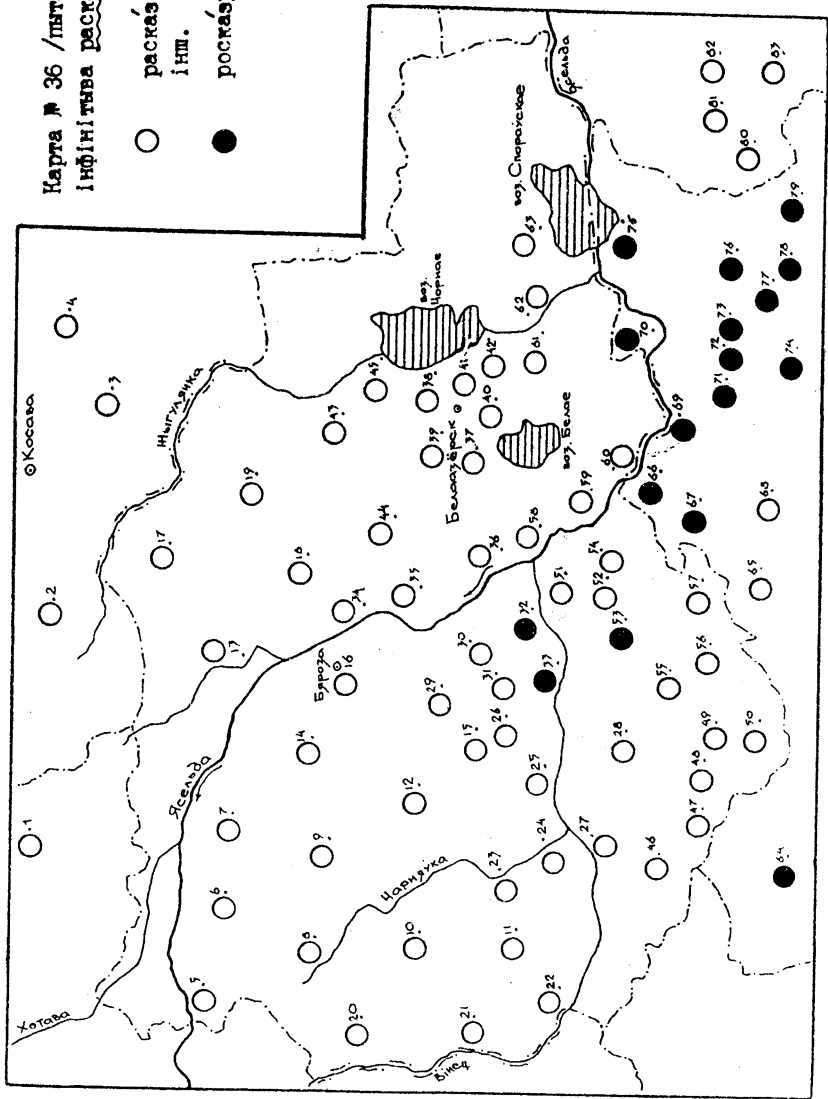
Карта № 35 / планне № 94/. Форми інфінітыва пасвіў

- п'асвіць, п'асвіты і інш.
- пасці, п'асты і інш.

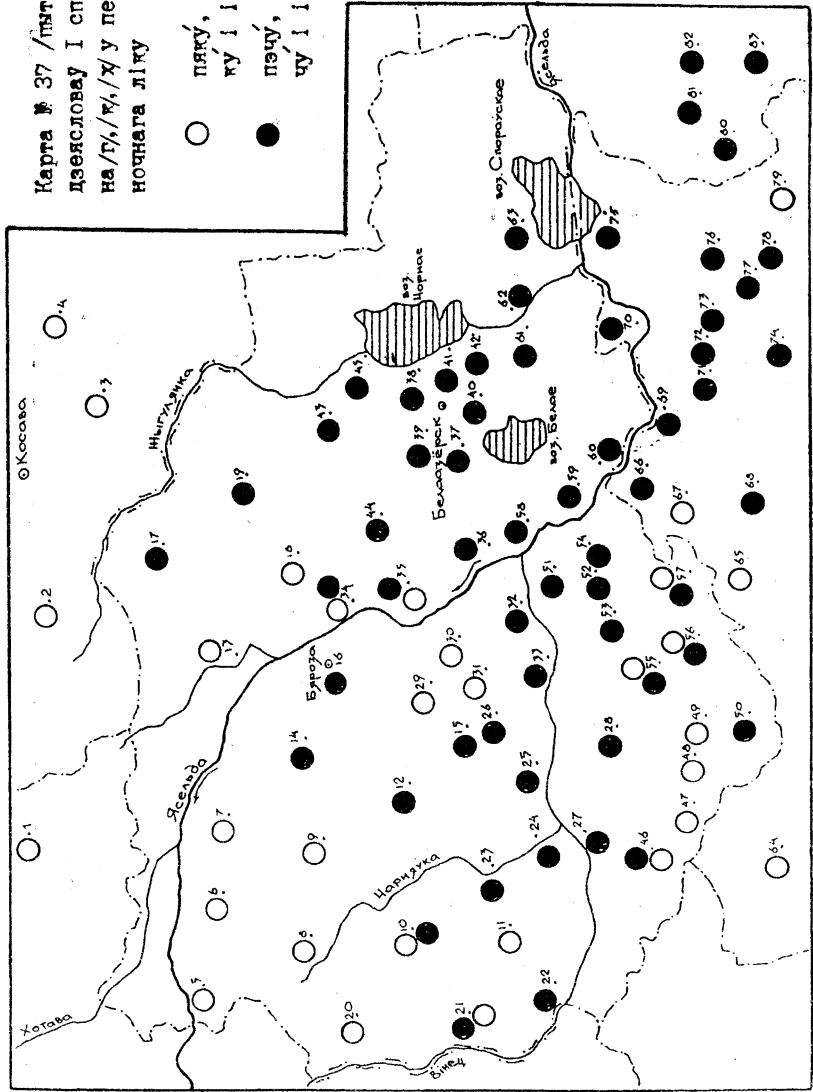
Карта № 36 / листинне № 93/. Формы
инфинитива расказавць

- расказваць, расказваці і інш.
- расказуваці

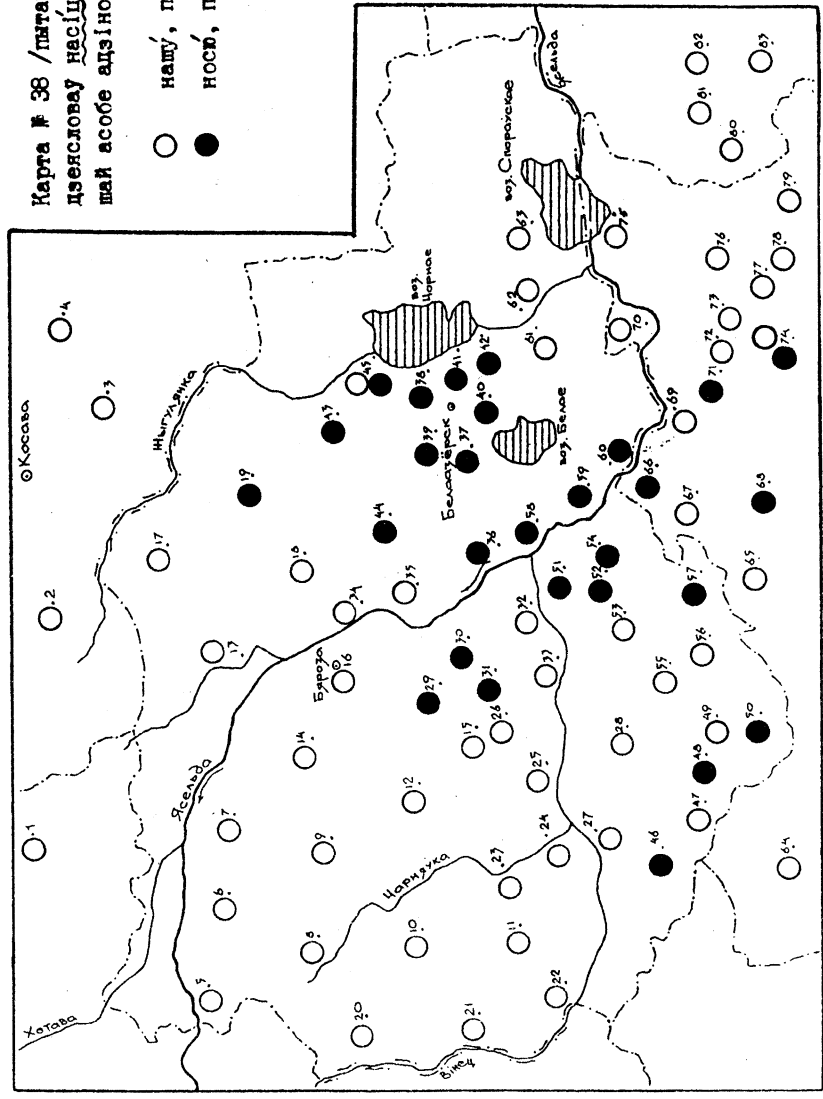
Карта № 37 / питання № 95/. Форми
 дзясловаў і спражэння з асновай
 на /т/, /к/, /х/ у першай асобе адзі-
 ночнага ліку

- п'яку, сяку, страку, уця-
ку і інш.
- пэчу, сечу, страку, уця-
чу і інш.

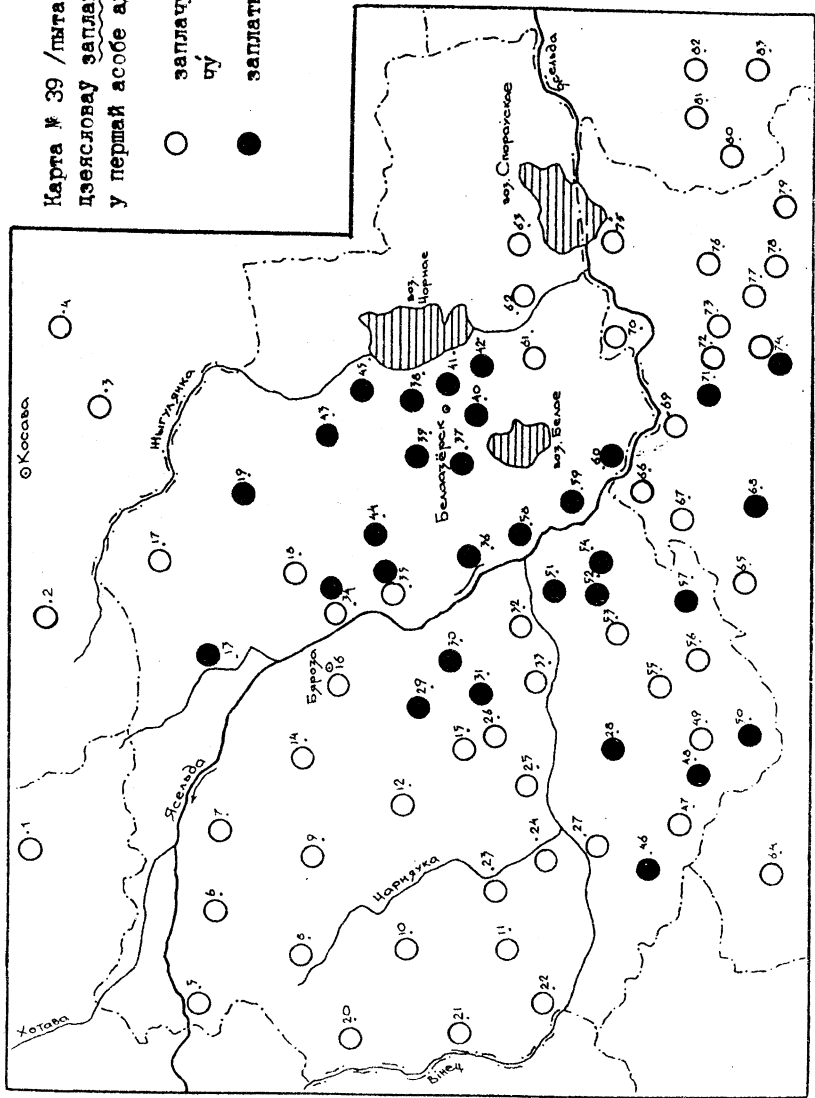
Карта № 38 / питання № 96/. **Форми**
дзясловау насіць, прэсіць у пер-
шай асобе адзіночнага ліку

- **нашў, прашў і інш.**
- **носьў, просьў**

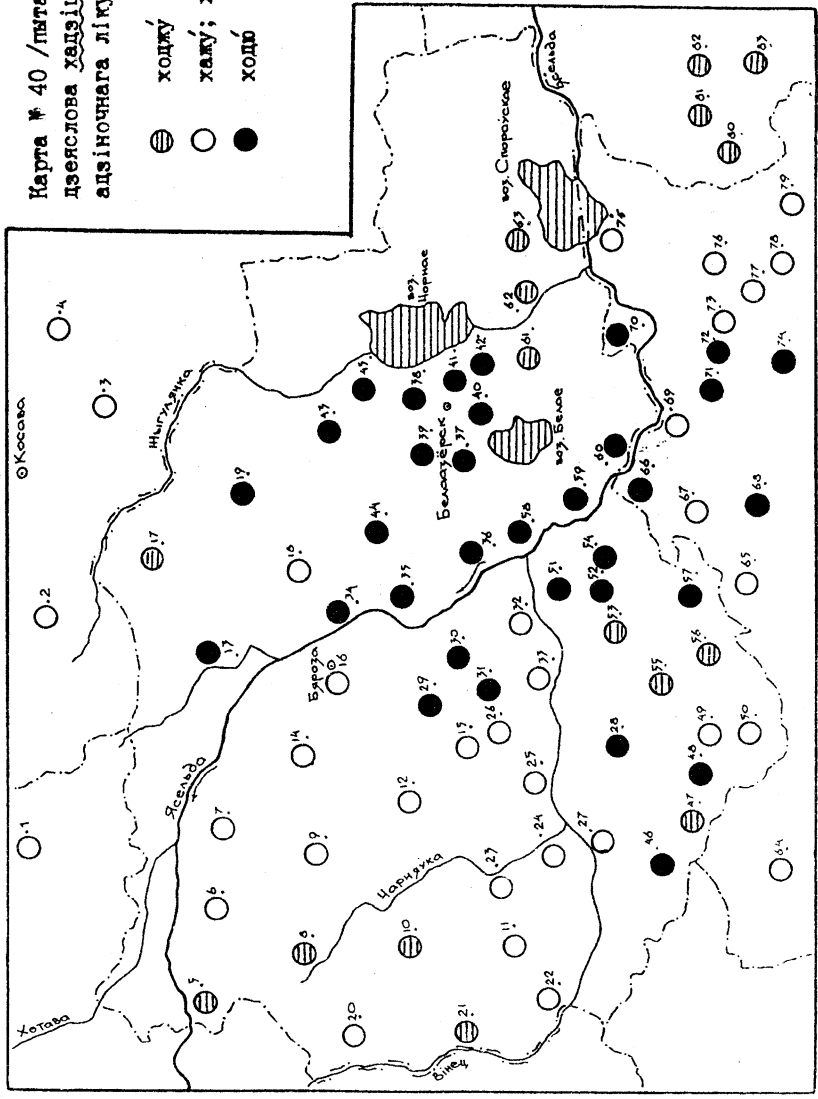
Карта № 39 / питання № 96/. Форми
 діяльності заплиць, укарціць
 у першій асобе адзіночнага ліку

- заплачу́, укарачу́; укоро-
чу́
- заплаці́, укараці́; укоро-
ці́

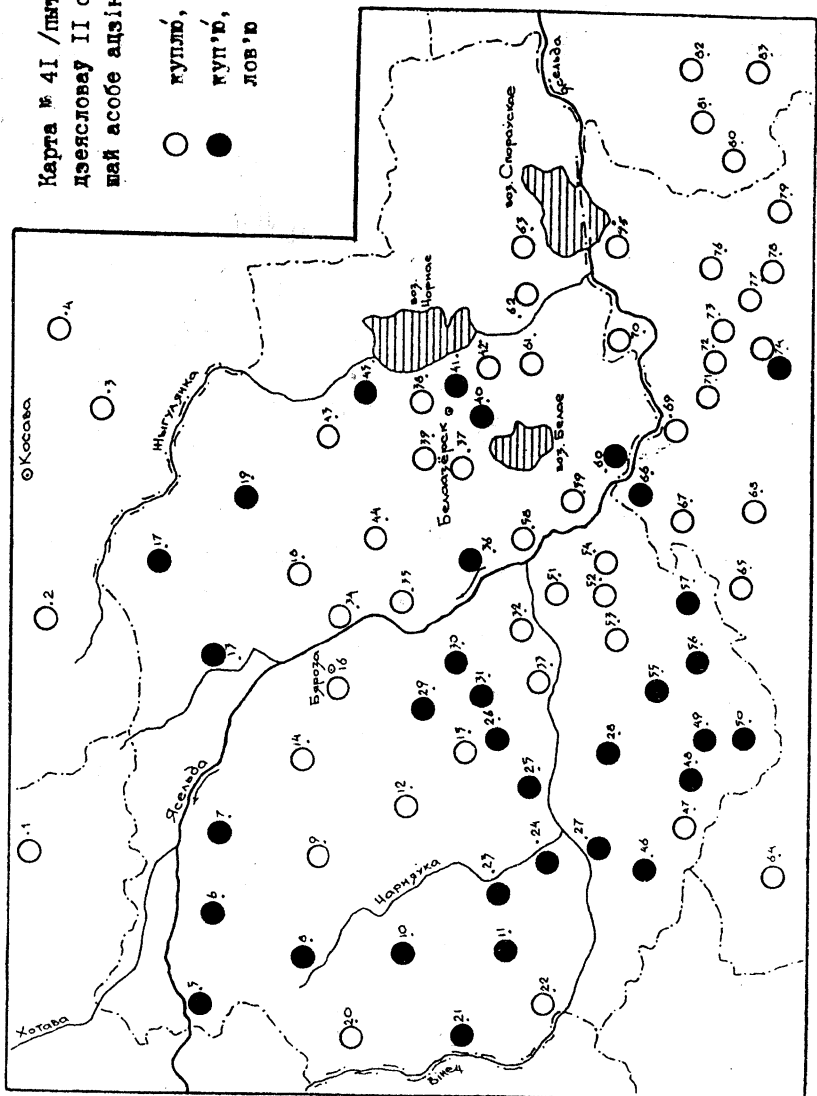
Карта № 40 /піданне № 96/. Форма
 дзяслова хадзіць у пермай асобе
 адзіночнага ліку

- ⊖ ходжу́
- хажу́; хожу́
- ходю́

Карта № 41 / питання № 97/. Форми
 діяєслова ІІ спряження у пер-
 шай асобе адзіночнага ліку

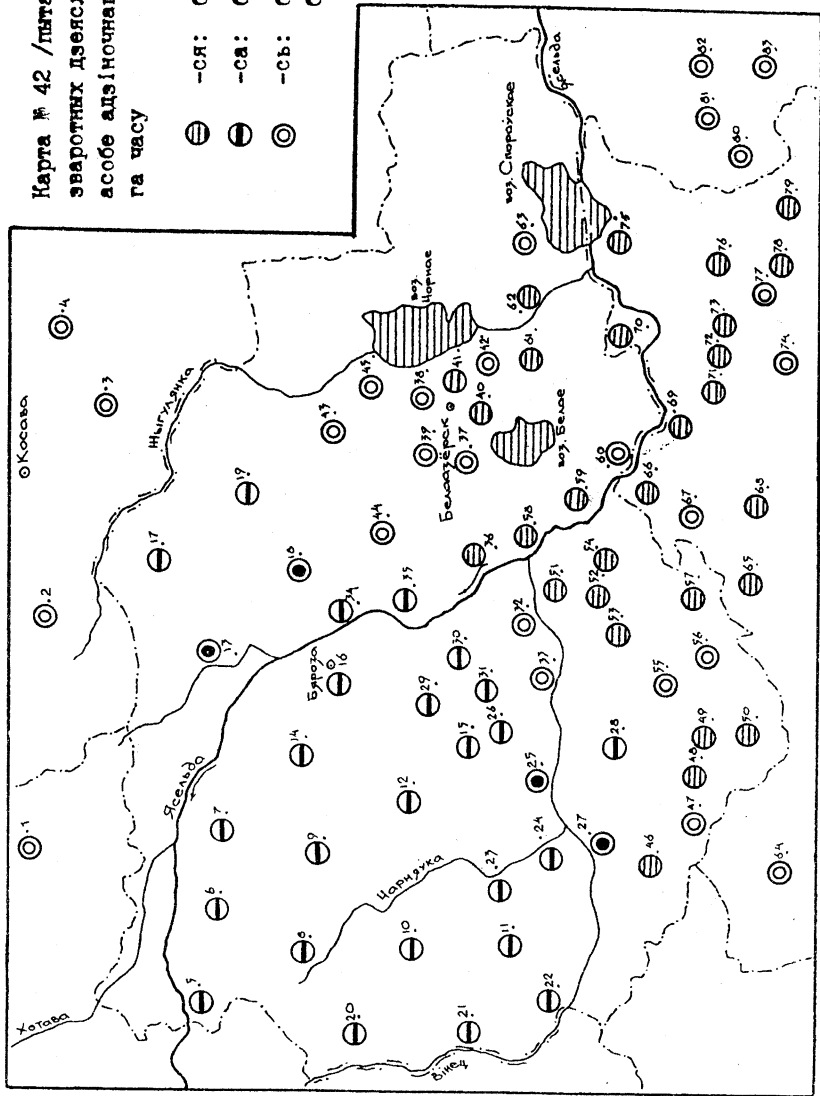
- куплі, ловлі, роблі і інш.
- куп'ю, лоу'ю, роб'ю ;
ЛОВ'Ю

Карта № 42 / питання № 98/. Форми зворотних дзясловау у першай аснове адзіночнага ліку цяперашняга часу

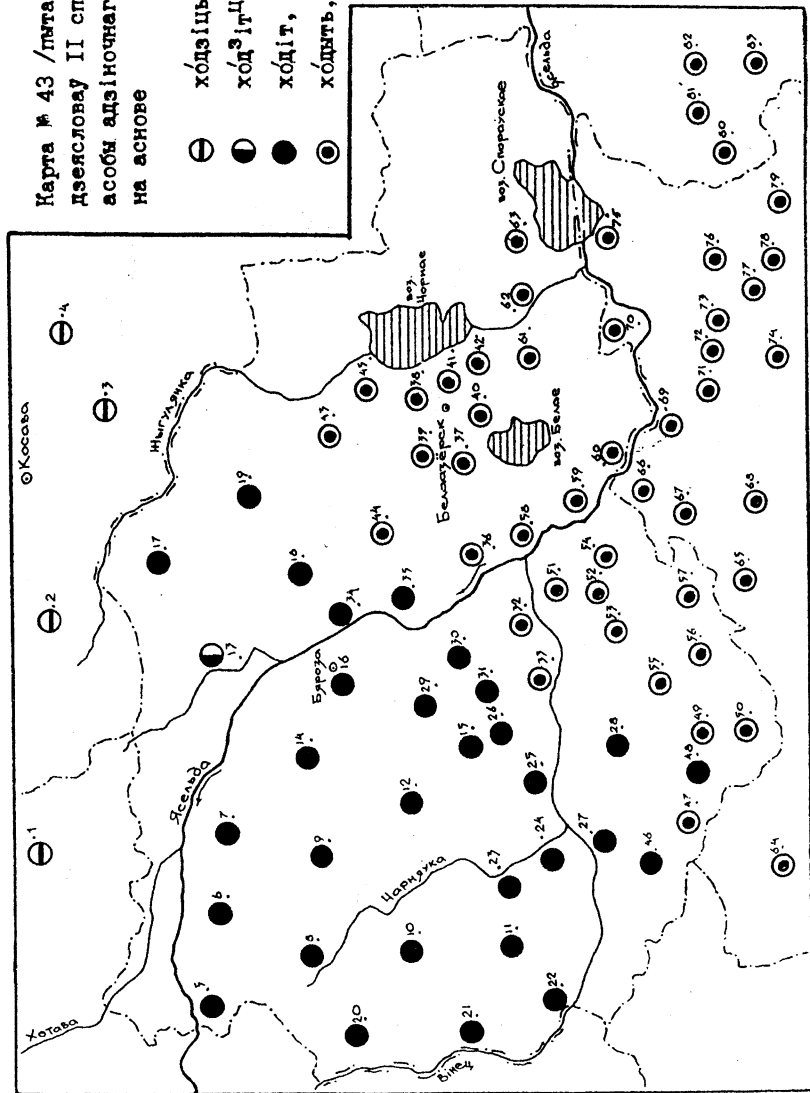
- ⊖ -ся: бо́ся, купа́ся
- ⊖ -са: бо́са, купа́са
- ⊙ -сь: бо́сь, купа́сь; ба́сь

⊙ -с: бо́с, купа́с

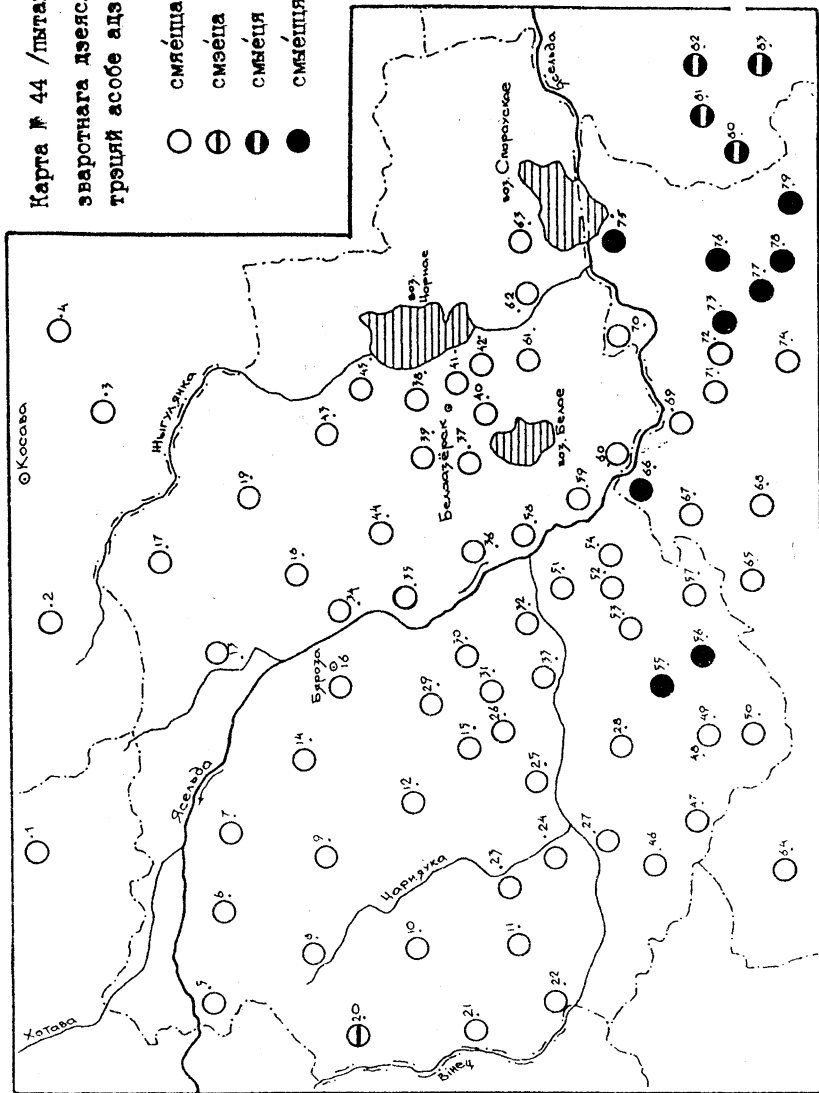
Карта № 43 / питання № 99/. Форми
 діяльності II спряження трезій
 особи адіючногога ліку з націскам
 на аснове

- ⊖ холціць, робіць
- холціць, робіць
- холціт, робіт і інш.
- ⊙ холціць, робіць

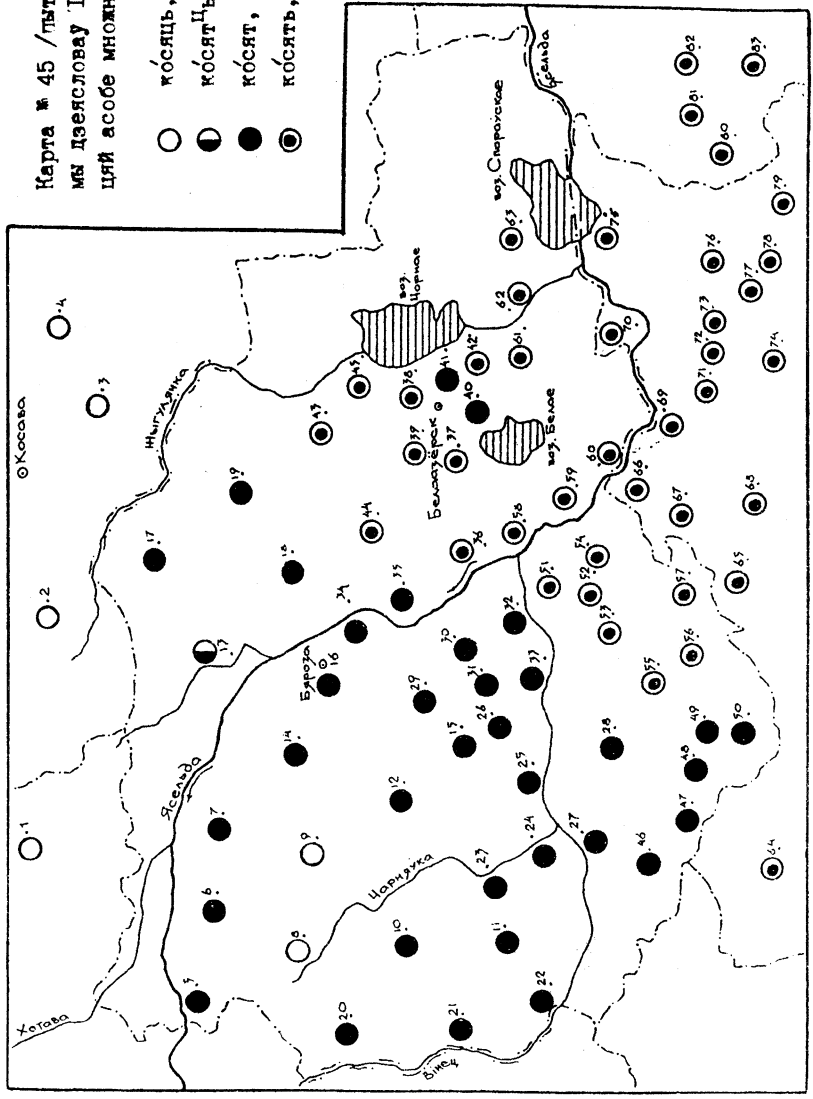
Карта № 44 / п'ятанне № 101/. Форми зворотнага дзейслова смяцця у трэцяй асобе адзіночнага ліку

- смяцця і інш.
- ◐ смяцца
- ◑ смяцця
- смяцця

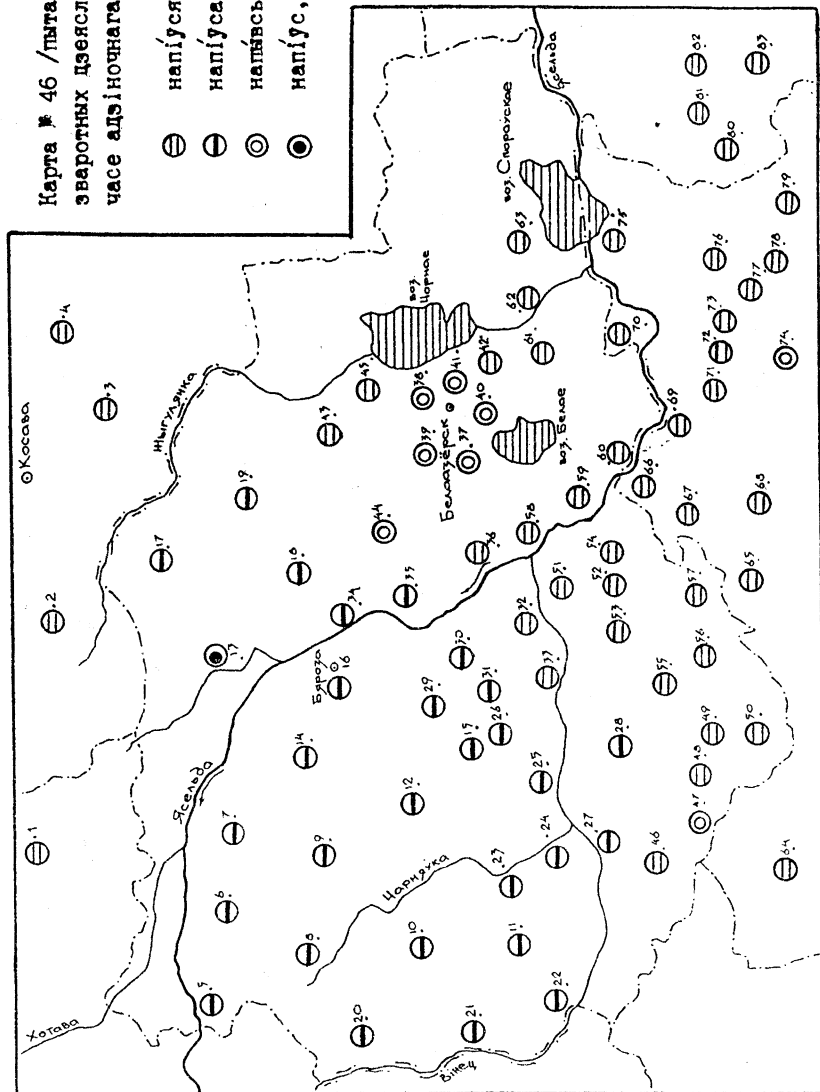
Карта № 45 /пытанне № 102/. Формы дзеясловаў II спражэння ў трэцяй асобе множнага ліку

- косяць, носяць
- ◐ косят^Ц, носят^Ц
- косят, носят
- ◑ косяць, носяць

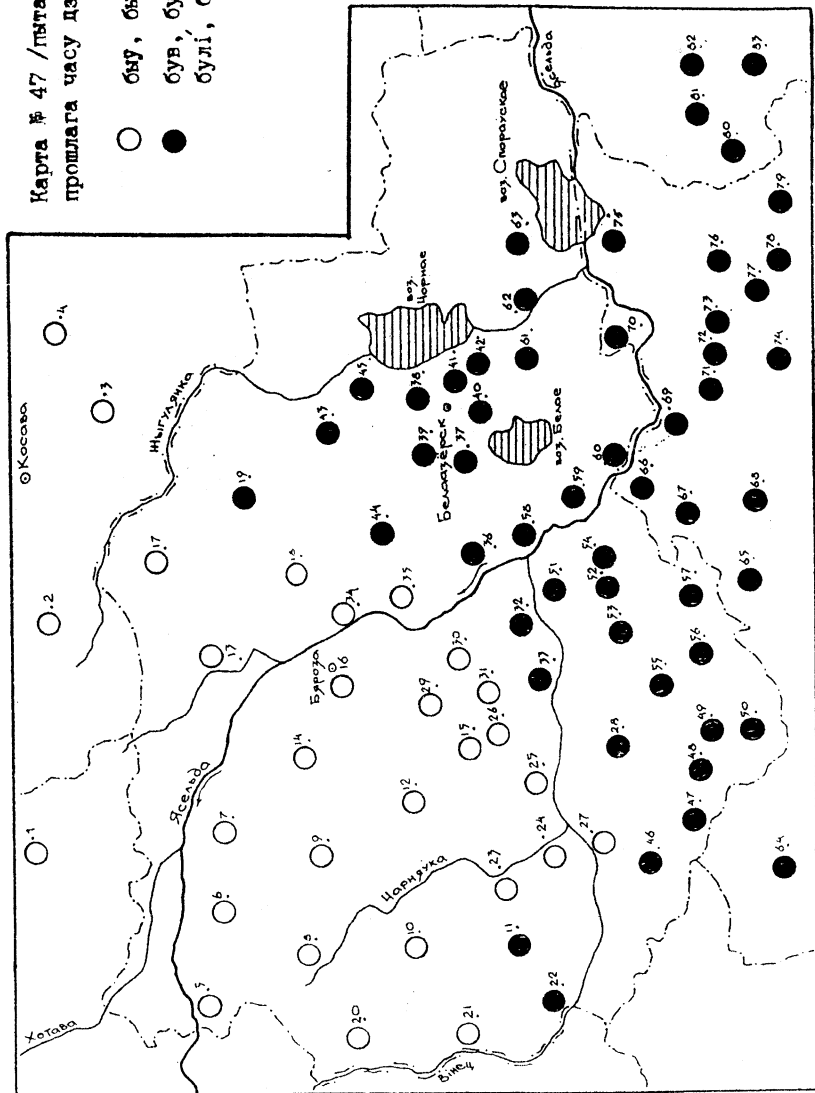
Карта № 46 / питання № 92/. Форми зворотних дзєсловоу у прошлым часє адзїночната ліку

- ⊖ напіўся, байлася і інш.
- ⊖ напіўса, бояўса і інш.
- ⊙ напівсь, боясь
- напіўс, боялс

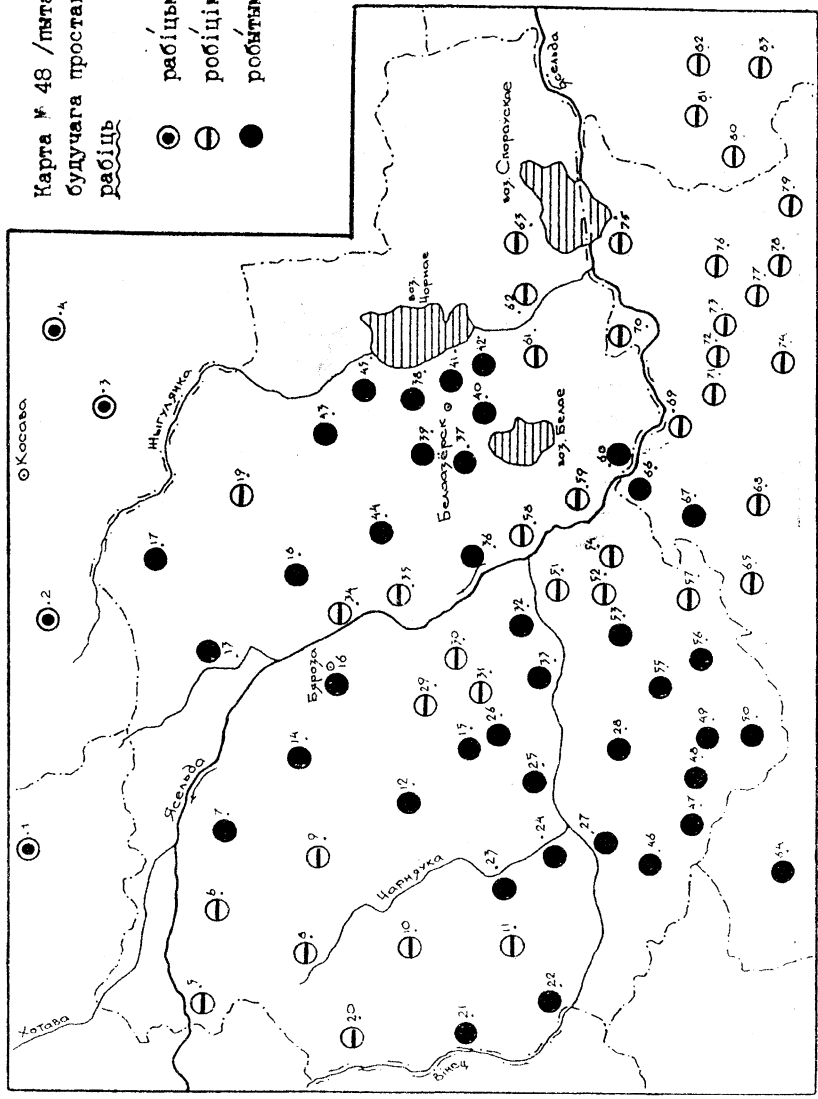
Карта № 47 /пытанне № 103/. Формы
 прашлага часу дзеяслова быць

- **бну, была, было, былі**
- **був, була, було, були;
булі, буле**

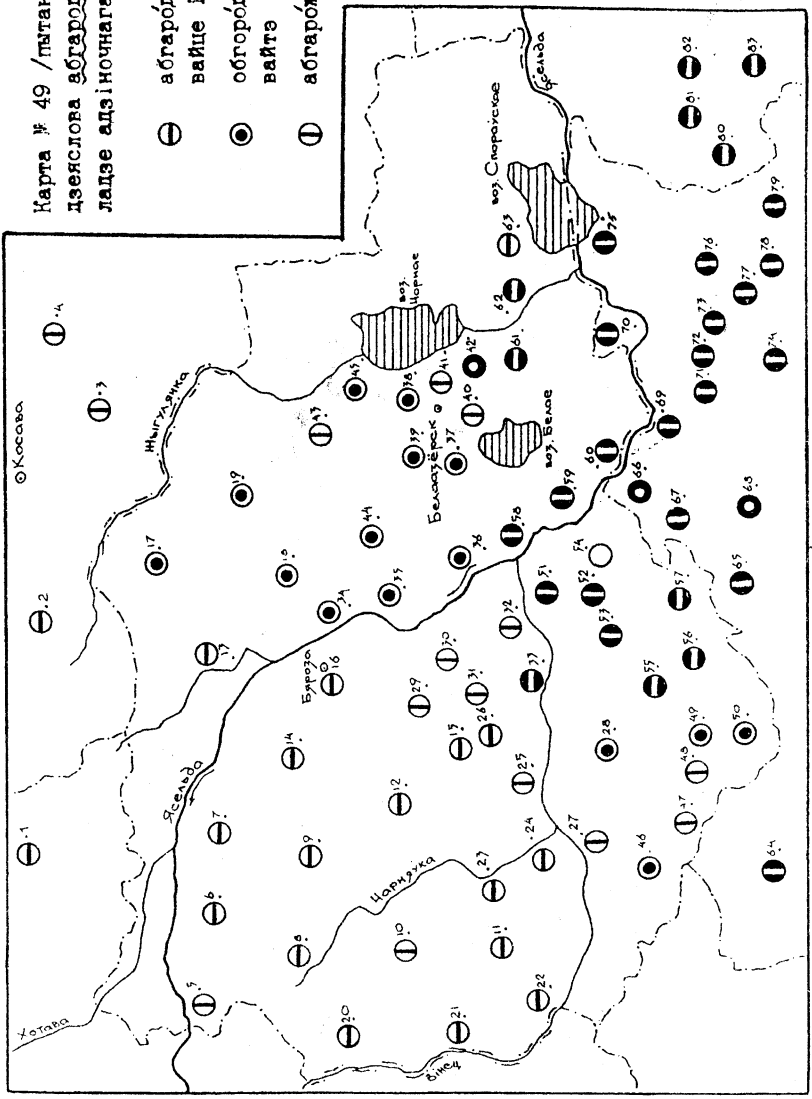
Карта № 48 / питання № 104/. Форми
будучага простага часу дзеяслова
рабіць

- рабіцьму
- ⊖ рабіціму, рабітыму і інш.
- рабітым, рабітім і інш.

Карта № 49 /планне № 105/. Форми
 дзяслова абгароджваць у заацным
 ладзе адзіночнага і множнага ліку

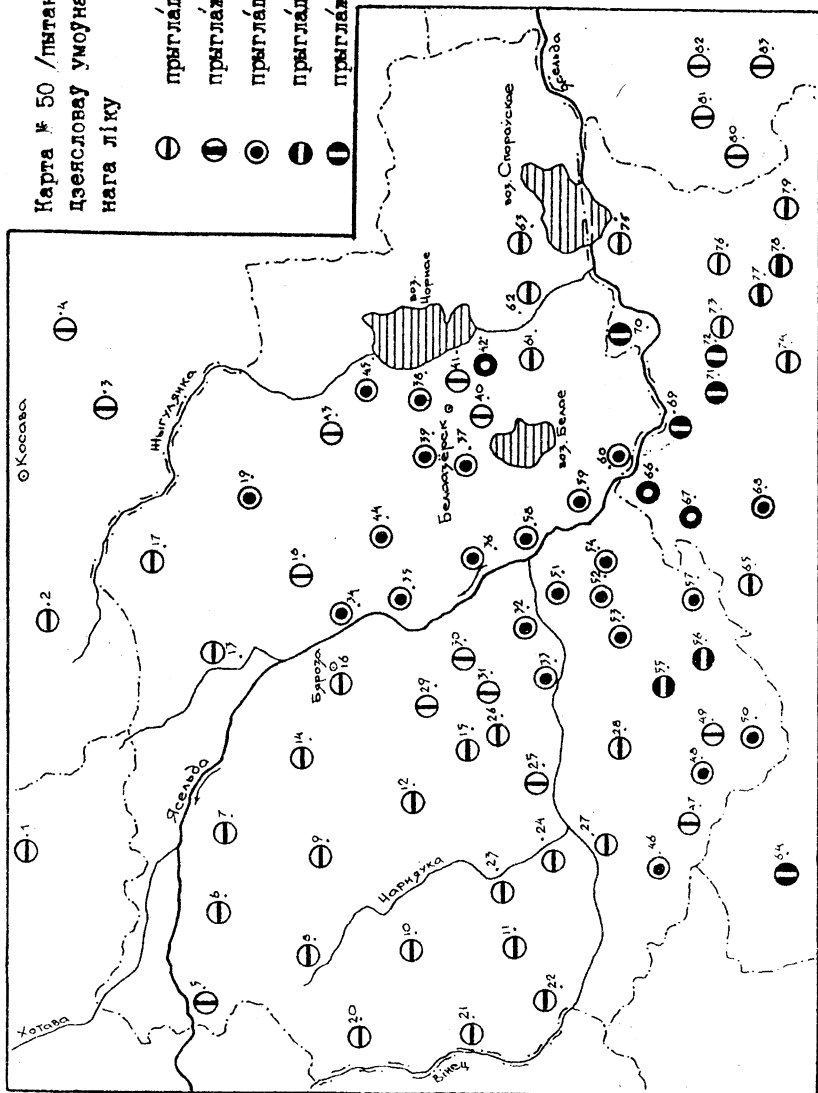
- ⊖ абгароджвай, абгародж-
вайце і інш.
- ⊙ абгородьвай, абгородь-
вайце
- ⊕ абгаро́жвай, абгаро́жвай-
це і інш.
- ⊖ абгороджуй,
абгороджуй-
та і інш.
- ⊕ абгоро́жуй,
абгоро́жуй-
це
- ⊙ абгородцй,
абгородцйтэ

Карта № 50 /планне № 106/. Формы
 дзейсловау умоунага ладу адзіноч-
 нага ліку

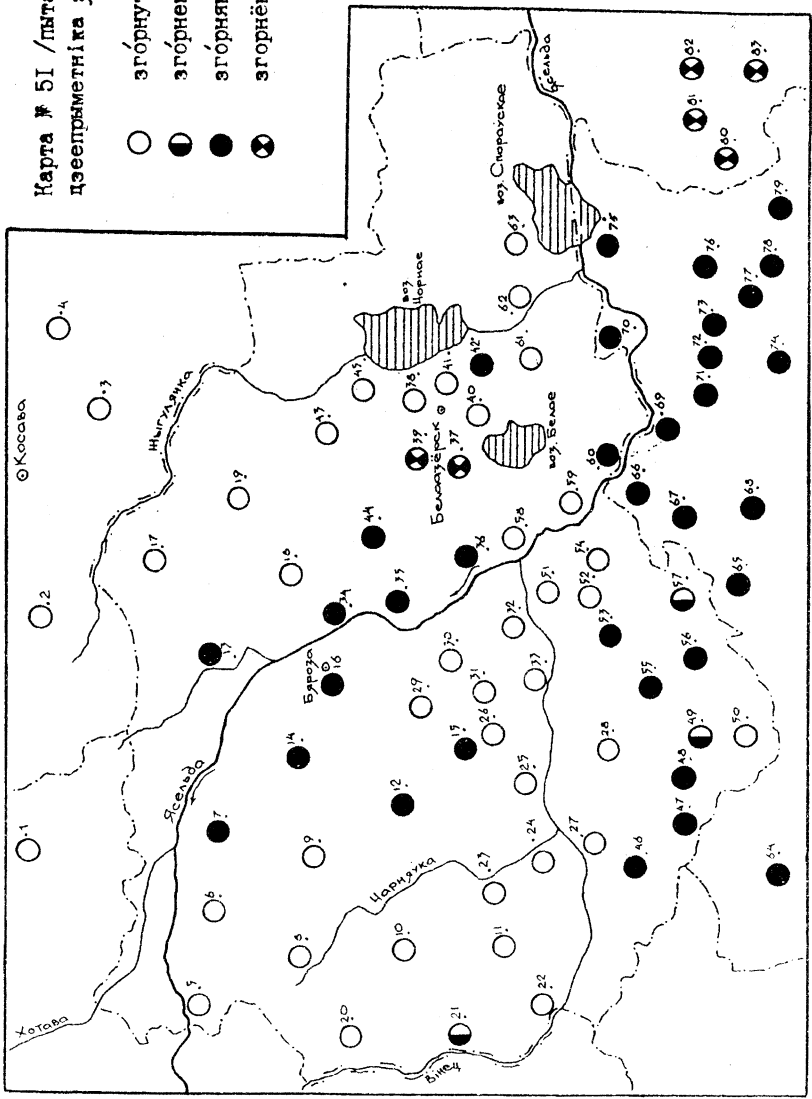
- ⊖ прыгладжавау бы і інш.
- ⊕ прыгладжавау бы і інш.
- ⊙ прыгладзьявау бы
- ⊖ прыгладжуваау бы
- ⊕ прыгладжуваау бы

● прыглад-
 жаау бы

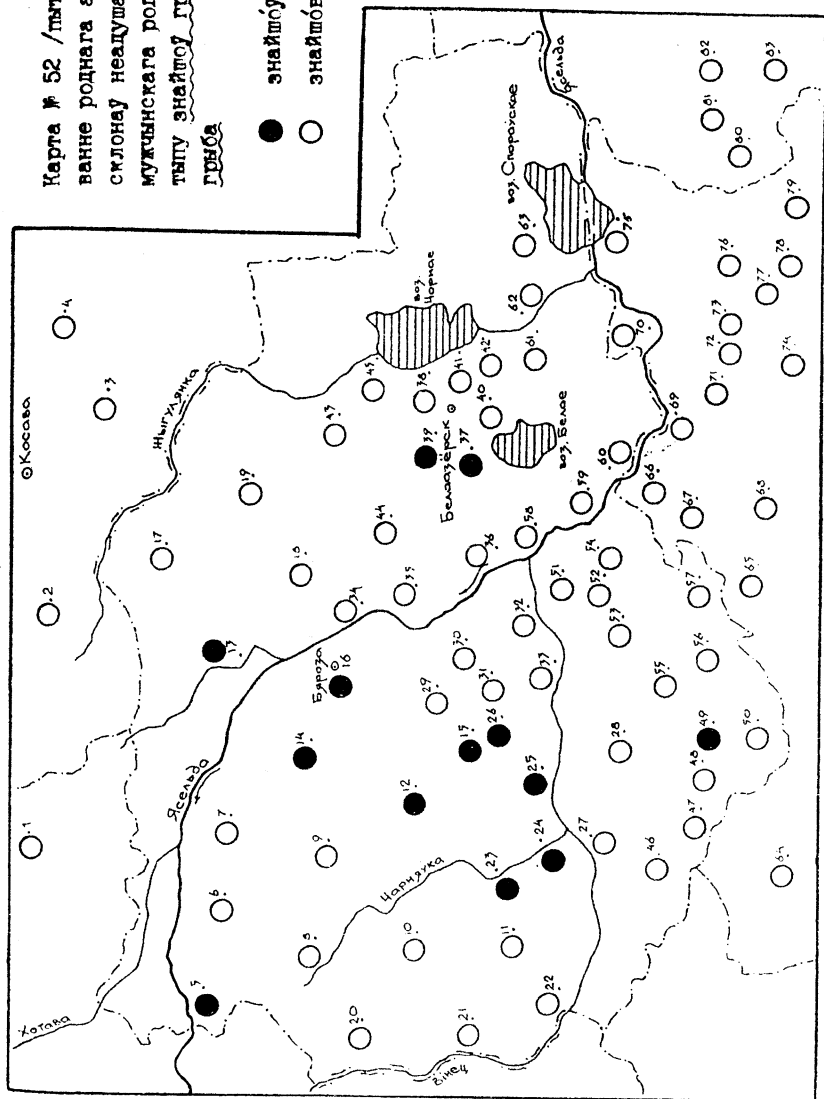
Карта № 51 / питання № 107/. Форми
 цезепряметніка згорнуту

- згорнуту і інш.
- ◐ згорнену
- згорняну і інш.
- ⊗ згорнёну і інш.

Карта № 52 /таганне № 110/. Ужы-
ванне роднага або вінавальнага
склонаў неадшлугёных назоўнікаў
мужчынскага роду у спалучэннях
тыпу знайшоў граб -- знайшоў
граба

- знайшоў граб і інш.
- знайшоў граба і інш.

Вучэбнае выданне

ЛЕВАНЦЭВІЧ Лена Васільеўна

АТЛАС ГАВОРАК БЯРОЗАЎСКАГА РАЕНА
БРЭСЦКАЙ ВОБЛАСЦІ. МАРФАЛОГІЯ

Вучэбны дапаможнік па курсу "Беларуская
дыялекталогія" для студэнтаў спецыяльнасці
02.19 "Беларуская мова і літаратура"

Рэдактар - Клімчук Ф.Д.

Рэцэнзенты - Аляхновіч М.М.

Крыuko М.Н.

Адказы за выпуск - Крукаў В.М.

Подпісана в печать 08.07.94., ф. 60 x 84/16, офсетная печать,
4,8 усл.п.л., 4,6 уч.-изд.л., тираж 100 экз., заказ № 165,
Отпечатано на роталпринте Брестского государственного педагогического
института им. А.С.Пушкина, 224665, Брест, ул.Советская, 8.
